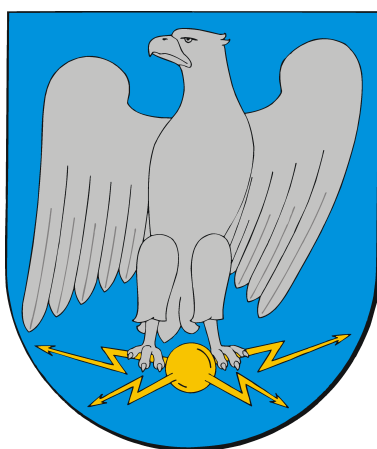

Załącznik do uchwały Nr LII/319/2009
Rady Miasta Dęblin z dnia 15 października 2009 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Dęblina na lata 2007-2015

Dęblin 2009

Proces rewitalizacji nie trwa rok lub dwa lata, efekty programu nie pojawią się od razu, dlatego tak ważnym jest przygotowanie długookresowego programu, który mimo zmian kadrowych będzie konsekwentnie realizowany w trakcie nadchodzących kilkunastu i kilkudziesięciu lat.

Czym jest rewitalizacja?

„Właściwa definicja określa rewitalizację jako kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta, w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych – jak np. remonty – z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczości, brak równowagi demograficznej.

Niewłaściwym jest, więc mówić o «rewitalizacji» jednego budynku, czy «rewitalizacji» placu miejskiego, jeśli te działania dotyczą jedynie modernizacji budynków, czy rewaloryzacji zabytków”.

„Rewitalizacja jest odpowiedzią na stan kryzysowy obszaru miejskiego i obejmuje zespół kompleksowych działań, koordynowanych i zarządzanych przez sektor publiczny (gminę), opartych na aktywnej współpracy organów i instytucji polityczno-administracyjnych oraz podmiotów społecznych”.

Na podstawie wyżej wymienionych definicji możemy wyróżnić cechy rewitalizacji, które odróżniają ją od innych działań w przestrzeń miejską:

- Cele rewitalizacji są usytuowane w sferze społeczno-gospodarczej i ekologiczno-przestrzennej, a działania infrastrukturalne i architektoniczno-urbanistyczne są tym celom podporządkowane (mają charakter narzędziowy);
- Rewitalizacja to reakcja na kryzys, który obejmuje dany obszar i przejawia się w wielu dziedzinach na raz;
- Rewitalizacja musi być realizowana we współpracy zróżnicowanych partnerów lokalnych: zarówno sektora publicznego (z reguły – gminy), jak i lokalnych przedsiębiorców oraz sektora pozarządowego, a często także innych partnerów: miejscowych uczelni, policji itp.;
- Rewitalizacja ma charakter kompleksowy, jest zawsze planem wielowątkowych, wzajemnie wzmacniających się (synergicznych) działań zmierzających do wywołania jakościowej zmiany na całym wyznaczonym obszarze, w tym zawsze – zmiany negatywnego wizerunku tego obszaru.

Cele rewitalizacji

Celami rewitalizacji są na ogół: przezwyciężenie kryzysu społeczno-gospodarczego na danym obszarze i zmiana „złego wizerunku”, a co za tym idzie — uruchomienie na tym obszarze procesów trwałego, zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego cel rewitalizacji to:

„Celem rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, dzielnic miast, jest stymulowanie ich życia społeczno-gospodarczego, w tym wzrost potencjału turystycznego [...]”

Rewitalizacja ma stworzyć nowe szanse zarówno gospodarcze, społeczne, jak i o charakterze ogólnorozwojowym dla mieszkańców rewitalizowanego obszaru. Jakościowa zmiana warunków miejscowych i radykalna poprawa wizerunku obszaru stworzy szansę na indywidualny rozwój poszczególnych mieszkańców o takim charakterze, że zostanie przerwany mechanizm międzypokoleniowego dziedziczenia problemów społecznych. Obszar „trwale problemowy” ma szansę stać się obszarem rozwojowym i samowystarczalnym w zakresie przezwyciężania własnych problemów.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	6
1.1 Potrzeba programu rewitalizacji.....	7
1.2 Misja programu rewitalizacji.....	9
1.3 Obszar i czas realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	10
2. Nawiązanie do strategicznych dokumentów.....	11
2.1 Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia.....	11
2.2 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020.....	12
2.3 Program Operacyjny Rozwoju Polski Wschodniej.....	15
2.4 Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020.....	16
2.5 Regionalny Program Operacyjny.....	21
2.6 Program Rozwoju i Rewitalizacji Miast dla Województwa Lubelskiego.....	26
2.7 Strategia Rozwoju Powiatu Ryckiego	28
2.8 Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Dębłina na lata 2008-2015.....	29
2.9 Inne programy i strategie lokalne.....	31
3. Opis stanu aktualnego.....	35
3.1 Zasięg terytorialny obszaru wsparcia.....	37
3.2 Społeczeństwo.....	48
3.3 Gospodarka.....	68
3.4 Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne.....	73
3.5 Infrastruktura.....	90
3.6 Zarządzanie.....	115
4. Analiza SWOT.....	119
5. Założenia programu rewitalizacji dla danego obszaru wsparcia.....	121
5.1 Podział na projekty i zadania inwestycyjne.....	121
5.2 Kryteria wyboru pilotażowych projektów.....	129
6. Planowane działania w latach 2007-2010 oraz 2011-2015 na danym obszarze rewitalizowanym.....	130
7. Plan Finansowy realizacji rewitalizacji.....	132
8. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji	135
9. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	137
9.1 Zestaw wskaźników do oceny wdrażania programu.....	137
9.2 Zasady monitorowania i aktualizacji programu	138
9.3 Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	140

1. Wprowadzenie

Planowana rewitalizacja w Dęblinie jest to zintegrowany, świadomie inicjowany przez Burmistrza Miasta proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych rejonach miasta Dębłina, zmierzający do poprawy jakości życia mieszkańców, ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych, a także przywrócenia ładu przestrzennego oraz do ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych. Tak skomplikowany i złożony proces wymaga od władz miasta podejmowania szeregu przedsięwzięć inwestycyjnych i poza inwestycyjnych.

Rewitalizacja terenów powojkowych miasta Dębłina, jak i terenów miejskich odbywać się będzie z zachowaniem walorów historycznych, z podkreśleniem jego unikalności i lokalnej specyfiki, w zgodzie z wartościami i potrzebami lokalnej społeczności.

Celem lokalnego programu rewitalizacji jest kompleksowa odnowa przestrzenna, gospodarcza, ekologiczna i społeczna wyznaczonego do rewitalizacji obszaru miasta, której realizacja w latach 2007 – 2015 będzie zgodna z głównym hasłem strategii rozwoju miasta „aktywne miasto kreatorem dobrobytu mieszkańców”.

Cel rewitalizacji zostanie osiągnięty przez rozwijanie nowych form działalności gospodarczej, zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego, nadanie obiektom i terenom zdegradowanym nowych funkcji, oferowanie infrastruktury do prowadzenia działalności dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw.

Poprzez uchwalenie programu rewitalizacji miasta Dębłina władze miasta chcą zainicjować kompleksową rewitalizację zdegradowanego obszaru, gotowość jego koordynacji i wspierania konkretnymi działaniami. Fakt ten stanowi istotny sygnał dla rynków kapitałowych, gdyż tworzy dobre warunki ramowe dla ruchu inwestycyjnego, co zwiększa bezpieczeństwo zainwestowanych tam środków i gwarantuje wiarygodność przyszłych kredytobiorców.

Polskie instrumenty prawne nie przewidują koniecznych dla rewitalizacji planów i procedur. Jak długo nie zostaną one wprowadzone, należy plan i plan przestrzenny rewitalizacji sporządzać i uchylać jako zmianę studium. W ten sposób plan przestrzenny rewitalizacji stanowić będzie podstawę dla wyprowadzania z niego koniecznych planów miejscowych i udzielania warunków zabudowy, przewidzianych procedurą w sytuacji nie istnienia planu miejscowego. Pomimo braku ustawy rewitalizacyjnej, Miasta mogą podejmować uchwały o przygotowywaniu i realizacji

planów rewitalizacji. Jest to konieczne, w wypadku składania wniosków o środki pomocowe z Funduszy Strukturalnych w celu wspierania zadań rewitalizacyjnych.

1.1 Potrzeba programu rewitalizacji

Proces degradacji obszarów zurbanizowanych wynika zarówno z zaniechania bieżących remontów i odnowy infrastruktury, skutkujących postępującą dekapitalizacją przestrzeni i substancji, jak i braku dostosowania struktur przestrzennych oraz ich funkcji do nowych zmieniających się w czasie potrzeb.

Rewitalizacja odnosi się do kompleksowego procesu odnowy obszaru, którego przestrzeń, funkcje i substancja uległy procesowi strukturalnej degradacji, znacznie utrudniający prawidłowy rozwój ekonomiczny i społeczny tego obszaru jak i zrównoważony rozwój całego miasta.

Potrzeba rewitalizacji wynika z istniejącego, szczególnie na obszarze Centrum, deficytu prac remontowych i związanego z nim wysokiego stopnia degradacji starej zabudowy. Zadaniem rewitalizacji jest ponadto poprawa estetyki przestrzeni śródmiejskiej, podniesienie atrakcyjności „Centrum Miasta”, stworzenie mechanizmu zachęt do inwestowania w nowe i istniejące w otoczeniu obiekty oraz przyciągnięcie mieszkańców miasta i okolic do spędzania zarówno w Centrum jak i w innych miejscach objętych procesem rewitalizacji, wolnego czasu, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do rozwoju gospodarczego miasta.

Rewitalizacja ma na celu także włączenie osób i grup bezrobotnych w rynek pracy, a także zwiększenie oferty mieszkaniowej dla ludzi o różnym stopniu zamożności, w tym dla osób niepełnosprawnych i w starszym wieku. Zaangażowanie społeczności lokalnej, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych w tworzenie i realizację programu rewitalizacji ma szansę pozytywnie wpłynąć na wzrost aktywności obywatelskiej, angażowanie mieszkańców w życie społeczne miasta, a także we współpracę z administracją publiczną i biznesem.

Lokalny Program Rewitalizacji opracowany został w związku z wymogiem jego posiadania i załączenia do wniosków o dofinansowanie realizacji projektów z funduszy strukturalnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego Priorytet III - "Atrakcyjność obszarów miejskich i tereny inwestycyjne", działanie 3.2. "Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich". Nie znaczy to, że zawiera działania przewidziane tylko i wyłącznie w wymienionym programie. Niniejszy program jest kompleksową wizją kierunków działań władz miasta zmierzających do rewitalizacji i przewiduje korzystanie z wszelkich dostępnych źródeł finansowania.

Lokalny Program Rewitalizacji powstał w celu uporządkowania działań i nadania im określonych priorytetów realizacji. Kompleksowe działania inwestycyjne i pozainwestycyjne będą uzupełniać się nawzajem wspierając rozwój społeczno-gospodarczy Dębina, co w przyszłości zaowocuje stabilnym rozwojem miasta i poprawą warunków życia społeczności lokalnej. Poza tym program przewiduje ścisłe współdziałanie sektora państwowego – władz miasta - z sektorem prywatnym – społeczność lokalna, inwestorzy prywatni.

Niniejszy dokument jest diagnozą stanu w mieście. Bazuje na informacjach znajdujących się w posiadaniu Urzędu Miasta, Urzędu Pracy, innych podmiotów oraz innych jednostek organizacyjnych. Na ich podstawie określono najważniejsze obszary problemowe w Dęblinie. Problemy nie dotyczą wyłącznie stanu infrastruktury komunalnej w centrum. Zidentyfikowano również szereg problemów niewidocznych, na co dzień a dotyczących sfery społecznej i gospodarczej. Wyszczególniono trzy główne obszary: sfery społecznej, gospodarki miasta i zagospodarowania przestrzennego. Na koniec analizy każdego z nich znajduje się lista zidentyfikowanych problemów w danym obszarze.

Lokalny Program Rewitalizacji opracowany został przez zespół pracowników Urzędu Miejskiego w Dęblinie do spraw rewitalizacji. Zespół ten będzie pełnił funkcję Instytucji Zarządzającej oraz uczestniczył w monitorowaniu realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Przy jego opracowaniu uwzględniono ustalenia:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Dębina,
2. Strategii Rozwoju Gospodarczego Miasta Dębina,
3. Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Miasta Dębina.

Zaproponowane w niniejszym dokumencie rozwiązania zostały zaczerpnięte z literatury i doświadczeń innych samorządów w Polsce i innych krajów Europy. Ich przyjęcie nie gwarantuje pełnego sukcesu, daje jednak pewność skorzystania z najlepszych praktyk wypracowanych przez inne społeczności.

Kryteria wyboru pilotażu i kolejność realizacji poszczególnych projektów uzależniona jest od odpowiedniego montażu finansowego środków pochodzących z różnych źródeł.

Program nie jest stateczny i może w perspektywie czasu podlegać modyfikacjom, przewiduje okresową ocenę i aktualizację planowanych działań oraz projektów w ramach konsultacji społecznych.

1.2 Misja programu rewitalizacji

Rewitalizacja jest to kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i zagospodarowania przestrzeni publicznych, rewaloryzacji obiektów zabytkowych w wybranych rejonach miasta, pozostający w bezpośrednim powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym Dębłina. Rewitalizacja stanowi połączenie działań technicznych – takich jak wyburzenia, remonty, adaptacje, ulepszenia itp. – z programami ożywienia gospodarczego oraz działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących we wskazanych rejonach miasta: bezrobociem, przestępczością, zanikiem więzi rodzinnych i ucieczką wykształconej młodzieży do innych, lepiej rozwiniętych gospodarczo miast. Proces rewitalizacji będzie realizowany głównie przy współfinansowaniu z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Celem programu jest m.in. zachęcanie do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej generujących miejsca pracy poprzez oferowanie infrastruktury do prowadzenia działalności dostosowanej do potrzeb nowych przedsiębiorstw, przy równoczesnej trosce o ochronę stanu środowiska naturalnego warunkującego zrównoważony rozwój gospodarczo-społeczny. Poprzez odnowę terenów zdegradowanych obszarów miast i dzielnic mieszkaniowych miasta, obiektów i terenów powojkowych, przez zmianę dotychczasowych funkcji na gospodarcze, społeczne, edukacyjne, zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne, podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej terenów rewitalizowanych (w tym bezpieczeństwa).

Na skutek procesów rynkowych wiele miast w Polsce utraciło dotychczasową bazę ekonomiczną w postaci ośrodków przemysłowych, bądź bazy wojskowej. Nowym zjawiskiem w Polsce, lecz już dobrze rozpoznanym w Europie, jest degradacja obszarów wielkomiejskich. Wiąże się ona z problemami degradacji społecznej, jak również majątku trwałego o wartości kulturowej, które uzewnętrzniają się w formie „sypialnianych” i poprzemysłowych dzielnic. Problemy te często wpływają na obniżenie zainteresowania inwestorów całym miastem, a nawet całym regionem.

Zjawisko to posiada poważne konsekwencje dla rynku pracy i możliwości rozwoju całych regionów. Wspólnymi cechami tych regionów jest między innymi

utrzymujące się długotrwałe bezrobocie (zwłaszcza strukturalne), niskie dochody, których znaczną część stanowi pomoc socjalna, patologie społeczne, niski poziom przedsiębiorczości, brak czynników wzrostu, a ludność zamieszkująca te tereny pomimo dość dobrego poziomu wykształcenia charakteryzuje się niedostosowaniem kwalifikacji do zmieniającego się rynku pracy. Infrastruktura techniczna znajdująca się na tych terenach, choć rozwinięta, wymaga znacznych nakładów na modernizację.

Rewitalizacja jest to zintegrowany, świadomie inicjowany przez Burmistrza Miasta proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych w zdegradowanych rejonach miasta Dębłina, zmierzający do poprawy jakości życia mieszkańców, ożywienia gospodarczego i odbudowy więzi społecznych, a także przywrócenia ładu przestrzennego.

1.3 Obszar i czas realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji

W mieście Dęblin przewiduje się rewitalizację następujących obszarów:

1. Teren przy ul. Tysiąclecia –strona północno-wschodnia i Nadatki strona wschodnia – częściowo tereny PKP, częściowo miasta Dęblin, oraz grunty prywatne.
2. Teren powojkowego wielorodzinnego osiedla mieszkaniowego Stawy.
3. Obszar CENTRUM miasta obejmujący ulice: Warszawską, Niepodległości, Przechodnią, Krótka, Leśki, Wiatraczną, PCK, Rynek, Prosta, Żabią, Wąską, Piłsudskiego, Okólną, Bankową oraz częściowo Staromiejską, Grunwaldzką, Lotników Polskich, Składową i Śląską.
4. Tereny osiedla mieszkaniowego Lotnisko wraz z zespołem pałacowo-parkowym oraz terenem fortu Dęblin.
5. Obszar wielorodzinnego osiedla powojkowego przy ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" wraz z terenami stadionu sportowego KKS Czarni Dęblin, obiektem dawnego internatu ZSZ Nr 2 w Dęblinie nad Wisłą.
6. Wielorodzinne osiedle mieszkaniowe przy ulicach Wiślanej i Stężyckiej.
7. Zespół Dworca Dęblin – tereny znajdujące się w środku szlaku kolejowego, po lewej i prawej stronie ulicy Dworcowej.

Przewidywany czas realizacji LPR to lata 2007 – 2015.

2. Nawiązanie do strategicznych dokumentów

2.1 Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia

Na podstawie zapisów Strategicznych Wytycznych Wspólnoty Polska opracowała Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (NSRO), które integrują główne priorytety Wspólnoty z priorytetami polskimi, uwzględniając jednocześnie zapisy Krajowego Programu Reform, odpowiadającego na wyzwania zawarte w Strategii Lizbońskiej. Celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia dla Polski jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Lokalny Program Rewitalizacji zgodny jest z następującymi celami NSRO:

1. Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej

Ważnym wyzwaniem dla strategii społeczno-gospodarczej w nadchodzących latach jest trudna sytuacja na rynku pracy. Kluczowym problemem jest pełne i dobre wykorzystanie jakości kapitału ludzkiego i zasobów pracy, w taki sposób by służyło to wzrostowi gospodarczemu, konkurencyjności i innowacyjności polskiej gospodarki, zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju pomiędzy Polską a UE, oraz poszczególnymi regionami. Dodatkowo, cel uwzględnia zalecenia dotyczące rozwoju kapitału ludzkiego, jakie są tam podkreślane przez trzy priorytety: zaangażowanie większej liczby osób w aktywną działalność zawodową, utrzymanie wysokiego poziomu aktywności zawodowej oraz modernizacja systemów zabezpieczenia socjalnego, poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczności rynków pracy, zwiększenie inwestycji w kapitał ludzki poprzez zdobywanie kwalifikacji. Priorytety te będą realizowane poprzez m.in. tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości.

2. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności regionu.

Niewielka liczba znaczących inwestycji tworzących nowe miejsca pracy jest główną barierą hamującą rozwój gospodarczy regionu. Niewystarczający poziom inwestycji spowodowany jest przede wszystkim brakiem podstawowej infrastruktury technicznej i społecznej oraz w wielu wypadkach niezadowalającą jakością jej funkcjonowania. Brak nowoczesnej infrastruktury technicznej wpływa negatywnie na wielkość wymiany

gospodarczej, zmniejsza mobilność obywateli, a także jest główną barierą ograniczającą rozwój przemysłu handlu i usług. W ramach tego celu realizowane będą działania:

- budowa dróg;
- zwiększenie udziału transportu publicznego w obsłudze mieszkańców;
- zapewnienie i rozwój infrastruktury ochrony środowiska;
- wsparcie podstawowej infrastruktury społecznej.

3.Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w ramach tego celu realizowane będą następujące działania:

- wspieranie działalności wytwórczej przynoszącej wysoką wartość dodaną;
- poprawa otoczenia funkcjonowania przedsiębiorstw i ich dostępu do zewnętrznego finansowania.

4.Wzrost konkurencyjności regionu, w ramach tego celu realizowane będą działania:

- przeciwdziałanie marginalizacji i peryferyzacji obszarów problemowych (rewitalizacja miasta);
- wspomaganie rozwoju współpracy terytorialnej.

2.2 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020

Strategia Rozwoju Polski Wschodniej jest wynikiem kilkumiesięcznych wspólnych prac administracji rządowej, samorządów, środowiska akademickiego oraz partnerów. Jest to pierwsza w Polsce, powstała po reformie administracyjnej z 1998 roku, strategia makroregionalna, obejmująca kilka województw. Strategia ta będzie systematycznie monitorowana, a co 3-4 lata odnawiana.

Osiągnięcie sukcesu przez Polskę Wschodnią wymaga nie tylko znaczących środków, przeznaczanych na wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego, ale zastosowania palety nowoczesnych instrumentów polityki regionalnej, współdziałania różnych partnerów, rozwijania endogenicznego potencjału rozwojowego oraz wykorzystania możliwości, jakie wynikają z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej. Możliwości oddziaływania państwa dotyczą przede wszystkim strony podaźowej, dlatego partnerstwo publiczne z innymi sektorami jest tak ważne. Strategia będzie podstawą uruchamiania operacyjnych działań publicznych zorientowanych na wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego tego obszaru.

Celem strategicznym polityki państwa w latach 2007-2020 jest wzrost poziomu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej całej Polski Wschodniej i każdego z jej województw w rozszerzonej Unii Europejskiej.

LPR jest zgodny z następującymi celami i kierunkami Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Polski Wschodniej:

1. Rozwijanie efektywnych regionalnych i lokalnych instytucji służących wspieraniu przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem sieci wspierania innowacji i transferu technologii.

Szczególną rolę należy przypisać rozwijaniu systemu wspierania innowacji i transferu technologii, który powinien być zregionalizowanym systemem ogólnopolskim, udostępniającym ogólnokrajowe i zagraniczne dane o innowacjach i technologiach każdemu, kto zechce z tych danych skorzystać, z możliwością dalszego rozwijania i poszerzania systemu.

2. Podwyższenie poziomu partycypacji społeczeństwa w rynku pracy (wskaźnik zatrudnienia).

Wzrost zatrudnienia można osiągnąć poprzez tworzenie nowych miejsc pracy lub zachęcanie do prowadzenia działalności na własny rachunek. Nie wykluczając możliwości napływu znaczącego kapitału zagranicznego, tworzącego nowoczesne miejsca pracy, należy zwrócić uwagę na niskie wskaźniki przedsiębiorczości mieszkańców na terenie regionu. Działania służące wzrostowi przedsiębiorczości powinny koncentrować się wokół zagadnień służących poprawie tzw. klimatu inwestycyjnego (w tym jakości infrastruktury), jakości siły roboczej, działania instytucji otoczenia biznesu. Konieczne jest podjęcie wyzwania, jakim stają się ważne przekształcenia na rynku pracy, wymagające od obecnych i przyszłych pracowników zmian w mentalności (np. upowszechnianie zatrudnienia rotacyjnego, czasowego, telepracy). Istotne znaczenie ma także poprawa lokalnej i regionalnej infrastruktury transportowej.

3. Tworzenie klimatu dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i wykorzystania potencjału sektora organizacji pozarządowych.

Organizacje pozarządowe muszą być uznane za jeden z motorów rozwoju społeczno-gospodarczego. Aktywność organizacji pozarządowych powinna być promowana

szczególnie w programach wykorzystujących ich bliskość wobec mieszkańców. Dlatego konieczne jest rozwijanie działań w kierunku: walki ze społecznymi skutkami bezrobocia, wzmocnienia jakości siły roboczej, poprawy i budowania więzi międzyludzkich, budowania i wzmocnienia relacji między przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu. Ze względu na fakt, iż społeczeństwo obywatelskie przejawia się w wielu aspektach, organizacje pozarządowe powinny czynnie wspierać procesy monitorowania tego zagadnienia, z jego gospodarczymi i społecznymi skutkami.

4. Wzrost poziomu dostępności terytorialnej regionu.

Wymagane są modernizacje i dostosowania dróg a także konieczne jest zrealizowanie obwodnic miasta. Rozwojowi sieci transportowej towarzyszyć powinna poprawa dostępności wewnątrz regionów i pomiędzy nimi. Dla ograniczenia oddziaływania na środowisko poza rozwojem sieci drogowej powinny ulec wzmocnieniu transport kolejowy i lotniczy.

5. Rozwój turystyki bazującej na zasobach regionu.

W Europie systematycznie rośnie popyt na turystykę i wypoczynek realizowany na obszarach o niskiej gęstości zaludnienia i funkcji gospodarczych. W nadchodzących latach podstawowe znaczenie powinno mieć wspieranie rozwijania niezbędnej bazy turystycznej (uwzględniającej cechy zagospodarowania przestrzennego i ochronę najwartościowszych zasobów środowiskowych) oraz nowoczesna promocja turystyczna tego obszaru.

6. Promocja potencjału inwestycyjnego i turystycznego regionu w kraju i za granicą.

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej stwarza nowe szanse wykorzystania walorów obszaru takich jak: gościnności, życzliwości, bezpieczeństwa, jakości środowiska itd., dlatego powinien zostać zbudowany i rozwinięty marketing regionalny służący sprzedaniu potencjalnym inwestorom i turystom oraz opinii publicznej pozytywnego obrazu tego obszaru.

2.3 Program Operacyjny Rozwoju Polski Wschodniej

Program Operacyjny Rozwoju Polski Wschodniej, jest jednym z instrumentów polityki regionalnej, do których należą: regionalne programy operacyjne przygotowywane przez samorzady województw oraz inne programy operacyjne: Innowacyjna Gospodarka, Infrastruktura i Środowisko, Kapitał Ludzki oraz programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Powyższe instrumenty służą realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO), przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia są odpowiedzią Polski na *Strategiczne Wytyczne Wspólnoty dla spójności (SWW)*, określające ramy dla interwencji funduszy w latach 2007-2013. PO RPW jest również instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej.

Celem głównym Programu jest: „Przyspieszenie tempa rozwoju społeczno – gospodarczego Polski Wschodniej”.

LPR jest zgodny z następującymi priorytetami Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej:

Priorytet I Nowoczesna Gospodarka

Głównym celem osi priorytetowej jest stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki.

Działania podejmowane w ramach osi priorytetowej I mają na celu stworzenie sprzyjających warunków inwestycyjnych, powstawania innowacji i ich dyfuzji, stworzenie warunków dla innowacyjnej przedsiębiorczości, efektywnego transferu nowych, innowacyjnych technologii. W ramach tego priorytetu przewidziane są działania dotyczące poprawy infrastruktury, przede wszystkim niezbędnej dla funkcjonowania innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie przedsiębiorstw. Regiony Polski Wschodniej charakteryzują się niewystarczającą ilością przygotowanych terenów inwestycyjnych. Konieczna staje się, więc pomoc w przygotowaniu tego typu infrastruktury. Planowane do zagospodarowania tereny powinny uwzględniać potencjał gospodarczy regionu. Wsparcie w zakresie przygotowania terenów produkcyjnych, wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę techniczną oraz posiadających uregulowany stan prawny i własnościowy, stwarzałoby możliwość poprawy oferty inwestycyjnej regionu, pozyskania inwestorów i w efekcie podniesienie poziomu konkurencyjności.

Priorytet III Infrastruktura transportowa.

Główny cel osi priorytetowej to poprawa dostępności i jakości powiązań komunikacyjnych.

W ramach tej osi priorytetowej podjęte będą działania:

- z zakresu budowy bądź modernizacji dróg, które usprawnią połączenia komunikacyjne pomiędzy ośrodkami miejskimi oraz poprawią dostęp do terenów inwestycyjnych, atrakcji turystycznych a także do sieci dróg krajowych lub międzynarodowych i innych miejsc ważnych dla rozwoju gospodarczego regionu;
- budowa i modernizacja obwodnic, mostów, tuneli, wiaduktów;
- budowa obwodnic miast w ciągach dróg krajowych;

W ramach osi priorytetowej III realizowany będzie także projekt mający na celu stworzenie podstawowej infrastruktury związanej z obsługą ruchu rowerowego.

2.4 Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020.

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 jest podstawowym narzędziem prowadzonej przez samorząd województwa polityki regionalnej. Jest dokumentem strategicznym o charakterze długofalowym, wyznaczającym cele i kierunki rozwoju województwa lubelskiego do roku 2020. Przyjęty horyzont czasowy Strategii oraz jej główne założenia nawiązują bezpośrednio do zasad polityki regionalnej państwa i polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Strategia jest bazowym dokumentem do opracowania i wdrożenia na terenie województwa lubelskiego programów wojewódzkich, współfinansowanych ze środków krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w dwóch kolejnych okresach programowania (tj. w latach 2007-2013 i 2014-2018). Stanowi ona również wkład województwa do opracowywanych na poziomie kraju dokumentów strategicznych rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, w szczególności *Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013* oraz *Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013*.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Dęblin jest w pełni zgodny z założonymi w strategii celami, jakie mają zostać osiągnięte w województwie lubelskim. Są to m.in.:

Cel 1.4: Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzrost poziomu ich innowacyjności.

Dobrze funkcjonująca mała i średnia przedsiębiorczość stanowi podstawę do budowania konkurencyjności regionalnej gospodarki. Tymczasem sektor małych i średnich przedsiębiorstw na Lubelszczyźnie należy do najsłabiej rozwiniętych w Polsce i boryka się z wieloma poważnymi problemami rozwojowymi. Rozwojowi przedsiębiorczości w regionie nie sprzyjają liczne bariery formalno-prawne prowadzenia działalności gospodarczej, a także wciąż słabo rozwinięty system samorządu gospodarczego i instytucji wspierania biznesu. Bariery w zwiększaniu konkurencyjności regionalnego sektora MŚP jest utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania, jak również brak kompleksowego systemu wspierania przedsiębiorstw w zakresie tworzenia i absorbowania innowacji, głównie w ramach bezpośredniej współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi.

Założeniem celu jest przezwyciężanie głównych słabości sektora, do których należy zaliczyć przede wszystkim funkcjonowanie przedsiębiorstw w tradycyjnych sektorach produkcji i usług, niskie zatrudnienie i kapitały własne, niski poziom konkurencyjności produktowej, technologicznej i organizacyjnej, niewielkie zaangażowanie przedsiębiorstw w działalność eksportową, a także brak mocnych powiązań kooperacyjnych z partnerami w kraju i za granicą.

Szansą na ograniczenie występujących barier rozwoju przedsiębiorczości w regionie, a tym samym na wzmocnienie pozycji konkurencyjnej sektora MŚP będzie realizacja działań m.in. w następujących kierunkach:

- wzrost poziomu przedsiębiorczości w regionie;
- wspieranie powiązań kooperacyjnych oraz rozwój współpracy międzynarodowej przedsiębiorstw;
- wspieranie działalności eksportowej przedsiębiorstw (w tym: stymulowanie produkcji i powstawania usług przeznaczonych na eksport, wdrożenie nowych instrumentów promocji eksportu).

Cel 2.3: Wzrost zatrudnienia oraz lepsze wykorzystanie zasobów ludzkich w regionie.

Jedną z bardziej pożądanых cech nowoczesnego społeczeństwa jest duża aktywność zawodowa ludności oraz szerokie zaangażowanie ludzi w sferę zatrudnienia i pracy.

Praca odgrywa doniosłą rolę w życiu człowieka i społeczeństwa. Spełnia ona trzy podstawowe i współzależne funkcje, a mianowicie: jest czynnikiem tworzenia produktu społecznego (funkcja ekonomiczna), jest środkiem uzyskiwania dochodów (funkcja dochodowa) oraz jest środkiem zaspokajania aspiracji zawodowych i społecznych (funkcja społeczna).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie lubelskim jest niski w stosunku do poziomu krajowego, bo kształtuje się na poziomie około 47%, i znacznie odbiega od średniej unijnej (65%). Niskiej stopie zatrudnienia towarzyszy wysoki poziom bezrobocia (szczególnie wśród ludzi młodych), wynikający między innymi z braku podaży wystarczającej ilości ofert pracy i niedopasowania profili wykształcenia i umiejętności do struktury popytu na pracę.

Proponowane działania obejmują szeroki wachlarz przedsięwzięć prowadzących do zwiększenia zatrudnienia w regionie, a tym samym do ograniczenia negatywnych zjawisk związanych z wysokim poziomem bezrobocia i ubóstwa wśród mieszkańców Lubelszczyzny. Osiągnięcie założonego celu będzie jednak możliwe, w przypadku pomyślnej realizacji innych działań przewidzianych w Strategii, ukierunkowanych na restrukturyzację gospodarki, rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy.

Proponowane kierunki działań:

-ograniczenie barier prawno-administracyjnych hamujących tworzenie miejsc pracy w regionie (w tym: działania zmierzające do obniżenia kosztów pracy i popularyzacja samozatrudnienia, rozwój elastycznych form zatrudnienia);

-zwiększenie szans na rynku pracy i zdolności do zatrudnienia mieszkańców Lubelszczyzny (w tym: podnoszenie jakości kształcenia, zapewnienie usług poradnictwa zawodowego, poprawa mobilności pracowników, wsparcie przekwalifikowania i zmiany zawodu, zwiększenie inwestycji w zasoby ludzkie przez pracodawców);

-rozwój instytucjonalnej obsługi rynku pracy w regionie (w tym: poprawa efektywności publicznych służb zatrudnienia, rozwój niepublicznych usług rynku pracy, rozwój współpracy międzyinstytucjonalnej na rynku pracy, rozwijanie systemu badań i analiz rynku pracy);

-prowadzenie aktywnej polityki rynku pracy na poziomie regionalnym i lokalnym (w tym aktywizacja zawodowa młodzieży, bezrobotnych, mieszkańców obszarów wiejskich, osób po 50 roku życia; budowa regionalnego systemu wsparcia zatrudnienia

w niszowych sektorach gospodarki, rozwój i wspieranie lokalnych paktów na rzecz zatrudnienia);

-rozwój zatrudnienia w ramach różnych form ekonomii społecznej (w tym: wsparcie powstawania spółdzielni pracy i socjalnych);

Cel 2.6: Poprawa bezpieczeństwa i ładu publicznego.

Poprawa bezpieczeństwa i ładu publicznego stanowi ważny element budowania długotrwałego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa i osiągnięcia jego spójności terytorialnej. Bezpieczeństwo i porządek publiczny to warunek wysokiego komfortu i poziomu życia mieszkańców, który wpływa zarówno na kształtowanie zachowań społecznych, jak i poprawę wizerunku regionu i jego atrakcyjności inwestycyjnej.

Osiągnięcie celu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa obywateli, zmniejszenia społecznego poczucia zagrożenia przestępczością zorganizowaną oraz terroryzmem, a także zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Przewiduje się realizację celu w następujących kierunkach:

-zmniejszenie poczucia zagrożenia obywateli przestępstwami pospolitymi (w tym: stworzenie sprawnych systemów bezpieczeństwa lokalnego, monitorowania i kontroli miejsc szczególnie zagrożonych przestępczością, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu turystycznego, zaangażowanie społeczeństwa w poprawę bezpieczeństwa publicznego);

-zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego w regionie (w tym: poprawa infrastruktury zwiększającej bezpieczeństwo drogowe, działalność profilaktyczna i edukacyjna, zwiększenie skuteczności służb ruchu drogowego);

-zapobieganie i zwalczanie patologii społecznych przyczyniających się do wykluczenia społecznego (w tym: wspieranie programów profilaktycznych zapobiegających uzależnieniom, przemocy w rodzinie, wykluczeniu społecznemu ofiar przestępstw);

-zwiększenie bezpieczeństwa pożarowego (w tym: np. budowa i modernizacja infrastruktury, stworzenie zintegrowanego systemu teleinformatycznego służb ratowniczych).

Cel 3.2: Zachowanie i wzmocnienie różnorodności przyrodniczej, krajobrazowej i kulturowej, ochrona kulturowa regionu, wzbogacenie różnorodności krajobrazowej i kulturowej (w tym: rewaloryzacja wartościowych obiektów, układów urbanistycznych i przestrzeni publicznych, tworzenie parków kulturowych, turystycznych szlaków kultury

regionalnej, poprawa bazy lokalowej i funkcjonowania placówek kultury).

Cel 3.3: Rozwój ośrodków miejskich oraz funkcji metropolitalnych Lublina.

Jednym z wiodących kierunków działań strategii rozwoju województwa jest wzmocnienie pozycji i rangi ośrodków miejskich regionu. Miasta powinny pełnić rolę generatorów rozwoju regionu determinujących jego przyszłą kondycję gospodarczą oraz przyczyniających się do wzrostu jego atrakcyjności. Realizacja tego celu odbywać się będzie poprzez:

- rozwój większych i średnich miast województwa oraz wzmocnienie ich potencjału społeczno-ekonomicznego (w tym: wsparcie infrastruktury technicznej wspomagającej działalność inwestycyjną przedsiębiorstw, turystykę, usługi publiczne i rynkowe, zwiększenie sieci usług kultury);

- rewitalizacja miast i zdegradowanych obszarów zurbanizowanych (w tym: rewitalizacja zabytkowej tkanki miejskiej, dzielnic mieszkaniowych i peryferyjnych, zagospodarowanie i rewitalizacja terenów przemysłowych i powojkowych, poprawa funkcjonalności układu komunikacyjnego, wspieranie lokalnych partnerstw publiczno-prywatnych przy opracowaniu i realizacji planów rewitalizacji);

- rozwój układu ulicznego i infrastruktury technicznej miast (w tym: budowa obwodnic obszarów zurbanizowanych, modernizacja i poprawa wykorzystania sieci dróg);

- modernizacja systemów sieci ciepłowniczych, energetycznych, telekomunikacyjnych i informatycznych, infrastruktura rekreacyjna – ścieżki rowerowe i spacerowe);

- racjonalna gospodarka przestrzenią powiązana z efektywną polityką urbanistyczno – architektoniczną (w tym: poprawa skuteczności i znaczenia planowania przestrzennego dla rozwoju obszarów miejskich, wspieranie racjonalnej urbanizacji, poprawa estetyki i wizerunku miast).

Cel 4.3: Poprawa skuteczności promocji regionu i zdolności do przyciągania inwestycji z zewnątrz.

Promowanie własnych atutów rozwojowych w kraju i za granicą oraz aktywne podejście w przyciąganiu inwestycji z zewnątrz powinno stanowić podstawę prowadzonej w regionie efektywnej polityki rozwoju. W przypadku województwa lubelskiego jest to szczególnie ważne, zważywszy na jego stosunkowo niską atrakcyjność inwestycyjną i niewielkie zaangażowanie bezpośrednich inwestycji

zagranicznych w gospodarce regionu. Promocja i przyciąganie inwestycji z zewnątrz to konieczne elementy kompleksowej polityki rozwojowej regionu, posiadającego najniższe w Polsce wskaźniki inwestycji oraz niedysponującego odpowiednio wysokim wewnętrznym kapitałem rozwoju.

Osiągnięcie niniejszego celu powinno przyczynić się do wzmocnienia zdolności instytucjonalnych regionu w zakresie promocji i przyciągania inwestycji zewnętrznych, co w dłuższej perspektywie powinno prowadzić do ogólnej poprawy wizerunku marketingowego regionu oraz większego zainteresowania się inwestorów zewnętrznymi jako atrakcyjnym miejscem do lokowania inwestycji, w szczególności zgodnych z wewnętrznymi potencjałami i priorytetami rozwojowymi regionu. Główne kierunki działań to:

- prowadzenie w kraju i za granicą efektywnego i zakrojonego na szeroką skalę marketingu regionalnego (w tym: kampanie i akcje promujące region, wsparcie podmiotów z terenu województwa w akcjach promocyjnych zawierających elementy marketingu regionu);
- wprowadzenie przez jednostki samorządu terytorialnego polityki korzystnych taryf i ulg podatkowych dla potencjalnych inwestorów (w tym: wsparcie samorządów w wypracowaniu i finansowaniu systemu ulg dla inwestorów);
- stworzenie w regionie sprawnego i kompleksowego systemu informacji i obsługi inwestora (w tym: wypracowanie regionalnych i lokalnych strategii promocyjnych, uruchomienie systemu kompleksowej informacji o warunkach inwestowania w regionie, wsparcie ponadlokalnych porozumień dla pozyskiwania inwestorów, realizacja programów typu „Gmina Przyjazna Inwestorowi”);
- wykorzystanie w działalności promocyjnej samorządów narzędzi i możliwości związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego (w tym: utworzenie regionalnej bazy danych i systemu informacji o możliwościach inwestycyjnych);
- wspomaganie mechanizmów powiązania inwestycji publicznych z przedsięwzięciami komercyjnymi (w tym: pomoc w opracowaniu i wdrażaniu projektów o charakterze partnerstwa publiczno-prywatnego).

2.5 Regionalny Program Operacyjny

Realizacja Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 (RPO) będzie przyczyniać się do osiągnięcia założeń odnowionej Strategii Lizbońskiej, a także realizacji priorytetów polityki regionalnej UE ustanowionych dla

celu „Konwergencja”. Będzie jednocześnie przyczyniać się do osiągnięcia celów rozwojowych województwa określonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 (SRWL) przyjętej w lipcu 2005 r.

Głównym celem Regionalnego Programu Operacyjnego jest podniesienie konkurencyjności regionu prowadzące do szybszego wzrostu gospodarczego, zwiększenia zatrudnienia oraz poprawy spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa. Osiągnięcie celu głównego należy rozumieć jako podnoszenie atrakcyjności i rangi województwa w kraju i poza jego granicami oraz uzyskanie wzrostu poziomu Produktu Krajowego Brutto na mieszkańca w stosunku do średniej Wspólnoty Europejskiej, a także uzyskanie poprawy wartości podstawowych wskaźników społeczno-gospodarczych mierzonych na poziomie województwa. Cel główny Regionalnego Programu Operacyjnego wynika bezpośrednio z celu nadrzędnego Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2006-2020 i jest dostosowany do odpowiednio krótszego okresu realizacji RPO. Zorientowany jest na przełamanie występujących barier rozwojowych i stanowi podstawę modernizacji struktury gospodarczej oraz wzmocnienia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej regionu.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Dęblin zgodny jest z następującymi priorytetami Regionalnego Programu Operacyjnego województwa lubelskiego:

Priorytet 3 Atrakcyjność obszarów miejskich i tereny inwestycyjne.

Działanie 3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich.

Cel priorytetu: Rozwój nowych bądź przywrócenie utraconych funkcji społeczno – gospodarczych, prowadzących do wykorzystania gospodarczego terenów zdegradowanych, a także ograniczenia skali wykluczenia społecznego ich mieszkańców.

W ramach tego priorytetu przewiduje się następujące działania:

1. Porządkowanie historycznej tkanki urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie zdegradowanych przestrzeni powiązane z nadaniem danemu obszarowi funkcji gospodarczych, turystycznych, kulturalnych czy społecznych.
2. Regeneracja, rehabilitacja i uzupełnianie zabudowy w obszarach rewitalizacji.
3. Porządkowanie przestrzeni publicznych, w tym prace budowlane i modernizacyjne: placów, rynków, parkingów, placów zabaw dla dzieci,

publicznych toalet miejskich, małej architektury (np. tarasy widokowe, fontanny, ławki, kosze na śmieci), miejsc rekreacji, terenów zielonych (zieleni wysoka, niska i trawniki) oraz prace restauracyjne na terenie istniejących parków.

4. Wymiana i/lub modernizacja zdegradowanej infrastruktury technicznej obsługującej obszary rewitalizowane.
5. Prace budowlane lub modernizacyjne obiektów świadczących usługi w zakresie pomocy społecznej wraz z przyległym otoczeniem.
6. Prace budowlane i modernizacyjne infrastruktury publicznej (m.in. budynki, pomieszczenia) związanej z rozwojem funkcji komunikacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, społecznych, kulturalnych i gospodarczych (włącznie z odnowieniem i konserwacją obiektów dziedzictwa kulturowego) wraz z zagospodarowaniem przyległych terenów.
7. Prace restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym niebędących w rejestrze zabytków (wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu) oraz ich adaptacja na cele: gospodarcze, społeczne, turystyczne, kulturalne lub mieszkalne.
8. Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast, m.in.: budowa lub przebudowa oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu itp..
9. Prace budowlane i modernizacyjne dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) oraz ulic prowadzących do dzielnic mieszkalnych i komunalnych dróg osiedlowych oraz małych obiektów inżynierskich. Ponadto prace budowlane i modernizacyjne chodników i przejść dla pieszych, jak również wszelkie inne prace infrastrukturalne lub wyposażenie pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów lub zwierząt np. ścieżki rowerowe.
10. Prace budowlane i modernizacyjne budynków i przestrzeni dla potrzeb tworzenia inkubatorów przedsiębiorczości.
11. Prace budowlane i modernizacyjne infrastruktury i urządzeń przemysłowych, powojennych oraz pokoszarowych budynków mieszkalnych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu w celu nadania im nowych funkcji użytkowych: usługowych, turystycznych, rekreacyjnych, gospodarczych, społecznych lub mieszkalnych.

Priorytet 5 Transport.

Głównym celem priorytetu jest poprawa wewnętrznej i zewnętrznej dostępności komunikacyjnej a także poprawa jakości wewnątrzregionalnych połączeń komunikacyjnych o znaczeniu lokalnym. Infrastruktura drogowa na poziomie powiatu i gminy w województwie lubelskim nie spełnia wymaganych standardów i nie zapewnia sprawnej obsługi komunikacyjnej. Wsparciem objęte będą zadania dotyczące robót budowlanych i modernizacji dróg gminnych oraz powiatowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

W ramach Osi Priorytetowej zakres przewidywanego wsparcia obejmuje:

- usprawnienie powiązań wewnątrzregionalnych pomiędzy miejscowościami, ułatwiających dostęp do ośrodków ponadlokalnych, regionalnych, ponadregionalnych i o znaczeniu europejskim, planowanych obiektów przemysłowych, centrów i stref gospodarczych (tym: terenów inwestycyjnych, parków naukowo-technologicznych i przemysłowych, inkubatorów przedsiębiorczości, itp.) oraz obszarów atrakcyjnych turystycznie, rozwiązywanie problemów komunikacyjnych miast przez budowę obwodnic oraz poprawę połączeń wewnątrz miast;
- poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- roboty budowlane i modernizacja dróg gminnych oraz powiatowych (w tym mostów, wiaduktów, tuneli, obwodnic i innych obiektów inżynierskich w ciągach tych dróg) wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Realizacja Osi Priorytetowej przyczyniać się będzie do osiągnięcia celu szczegółowego, jakim jest poprawa warunków inwestowania oraz zwiększenie spójności terytorialnej województwa.

Oś Priorytetowa będzie realizowała polityki horyzontalne Unii Europejskiej, w szczególności promowanie równości w dostępie do rynku pracy oraz ochronę środowiska naturalnego. Sprawniejsze połączenia komunikacyjne wewnątrz regionu będą stanowiły zachętę dla inwestorów zewnętrznych, a zmniejszenie kosztów transportu spowoduje zatrzymanie przedsiębiorców regionalnych. Podniesione standardy połączeń drogowych zwiększą wewnętrzną i zewnętrzną mobilność przestrzenną mieszkańców przyczyniając się jednocześnie do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej regionu.

Priorytet 7 Kultura, turystyka i współpraca międzyregionalna w ramach, którego przewiduje się:

- utrzymanie i ochronę dziedzictwa kulturowego poprawiające dostępność do obiektów i dóbr kultury oraz miejsc atrakcyjnych turystycznie, a także służące rozwojowi aktywnych form turystyki;
- przystosowanie zabytków do potrzeb turystyki i kultury;
- łączenie funkcji turystycznych z rekreacyjnymi, edukacyjnymi, ekologicznymi i kulturalnymi;
- tworzenie i rozwijanie kompleksowego systemu informacji i promocji turystycznej i kulturalnej;
- tworzenie efektywnych powiązań międzyregionalnych w układzie bilateralnym i sieciowym w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego.

W inwestycjach infrastrukturalnych zagadnieniem horyzontalnym powinno być dostosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. Poprawa stanu infrastruktury kultury i turystyki, ochrona zabytków, także promocja regionu i szeroki dostęp do informacji na temat zasobów naturalnych, atrakcji i dziedzictwa kulturowego będą zachęcały turystów do odwiedzenia regionu. Zwiększy się również dostępność do dóbr kultury dla mieszkańców regionu oraz estetyka otoczenia, co wpłynie pozytywnie na jakość życia.

Skutecznie prowadzona współpraca międzyregionalna w układzie dwustronnym lub sieciowym prowadzić będzie do podniesienia jakości zasobów ludzkich i sprzyjać rozwojowi gospodarki regionu.

Priorytet 8 Infrastruktura społeczna

Główny cel: poprawa jakości infrastruktury społecznej, w tym lokalnej infrastruktury edukacyjnej i ochrony zdrowia. Cel ten jest realizowany dzięki budowie, rozbudowie, modernizacji i wyposażeniu lokalnej infrastruktury edukacyjnej, w szczególności: bibliotek, sal sportowych, publicznych obiektów sportowych i rekreacyjnych.

W ramach tego priorytetu przewiduje się:

- poprawę jakości i zwiększanie dostępności do obiektów sportowych poprzez roboty budowlane, modernizację i wyposażenie ww. obiektów;
- poprawa jakości oraz dostępności do świadczeń medycznych w zakładach opieki zdrowotnej poprzez zakup i modernizację sprzętu medycznego, termomodernizację,

roboty budowlane i modernizację obiektów ochrony zdrowia dostosowujących je do obowiązujących przepisów prawa;

- poprawa dostępności do usług w zakresie pomocy społecznej poprzez roboty budowlane, modernizację, zakup wyposażenia.

2.6 Program Rozwoju i Rewitalizacji Miast dla Województwa Lubelskiego

Zgodnie z tym dokumentem uchwalonym w 2006 r., ważnym czynnikiem poczucia tożsamości dla mieszkańca miast jest stopień i sposób zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności tj. jakość środowiska, mieszkania, pracy i wypoczynku.

Wszystkie te elementy budowane są w przestrzeni miasta w całej jego historii. Wynika stąd różny stan ich zachowania, organizacji i przystosowania do aktualnych standardów i potrzeb. Proces poprawy i dostosowania środowiska człowieka do jego potrzeb i wyobrażeń to rewitalizacja. Obejmuje przemiany przestrzenne, społeczne i ekonomiczne mające na celu powstrzymanie procesu degradacji i doprowadzenie do rozwoju, w tym do poprawy jakości życia lokalnej wspólnoty.

Rewitalizacja w miastach dotyczy obszarów:

- miejskich – centrów często o walorach zabytkowych, osiedli mieszkaniowych dotkniętych spadkiem populacji, utratą mobilności mieszkańców i ich ubożenia;
- powojсковych – terenów i obiektów opuszczonych przez wojsko;
- przemysłowych – dla których zabrakło podstaw ekonomicznych egzystencji, zjawisko szczególnie dotkliwe w miastach monofunkcyjnych.

W województwie lubelskim za cel nadrzędny uznano: Poprawę atrakcyjności i konkurencyjności miast regionu służącą zrównoważonemu rozwojowi województwa.

LPR Miasta Dębina doskonale wpisuje się w główne cele Programu Rozwoju Priorytetami Rewitalizacji Miast dla Województwa Lubelskiego, którego priorytetami w realizacji celu nadrzędnego są:

1. Rewitalizacja zdegradowanych terenów miejskich,

Istotnym aspektem znacznie obniżającym atrakcyjność miast regionu jest degradacja przestrzeni miejskich. Zjawisko to w mniejszej bądź większej skali zaobserwować można w każdym mieście Lubelszczyzny, również w Dęblinie. Dotyczy ono zarówno

historycznej, zabytkowej tkanki miast, dzielnic mieszkaniowych, terenów powojaskowych, poprzemysłowych oraz przestrzeni publicznych miast.

Zamiast być wizytówką i chlubą miasta, główną atrakcją dla mieszkańców i przyjezdnych, zdegradowana historyczna zabudowa negatywnie wpływa na wizerunek i tak już mało atrakcyjnych i konkurencyjnych miast Lubelszczyzny.

Kolejnym problemem występującym w miastach regionu (w Dęblinie szczególnie widocznym) jest degradacja tkanki mieszkaniowej. Odnosi się to zarówno do zabudowy historycznej jak i wybudowanej po II Wojnie Światowej, a w szczególności wielkopłytowych osiedli bloków mieszkaniowych. Na skutek transformacji gospodarczo – ustrojowych w wielu miastach znajdują się opustoszałe obszary po dawnych zakładach przemysłowych i jednostkach wojskowych. Z racji swoich poprzednich funkcji zajmują one zwykle duże przestrzenie oraz ulokowane są w strategicznych punktach w pobliżu głównych szlaków komunikacyjnych. Opuszczone i niewykorzystane zajmują cenną przestrzeń miejską, a mogą służyć zlokalizowaniu różnych form aktywności gospodarczej generującej miejsca pracy oraz dochody dla mieszkańców oraz samorządów lokalnych.

2. Poprawa standardów funkcjonowania i rozwoju miast.

Niskie standardy wielu miast Lubelszczyzny stanowią jedną z najpoważniejszych barier rozwojowych regionu. Rzadka sieć miast, niedostateczna jakość infrastruktury obniża poziom życia mieszkańców oraz hamuje rozwój bazy ekonomicznej. Istotne bariery i zagrożenia koncentrują się w sferze infrastruktury komunikacyjno – drogowej oraz gospodarce odpadami.

Niezadawalający stan infrastruktury drogowej oraz niedorozwój transportu publicznego obsługującego tereny miejskie i podmiejskie hamuje rozwój działalności gospodarczej, zmniejsza mobilność ludności oraz zwiększa ryzyko wypadków. Dlatego też jednym z podstawowych priorytetów służących zwiększeniu atrakcyjności miast regionu są działania nakierowane na poprawę standardów funkcjonowania i rozwoju miast, w tym działania wspierające rozwój ich bazy ekonomicznej i poprawę ich ładu przestrzennego.

3. Wzrost i efektywne wykorzystanie potencjału miast.

Województwo lubelskie należy do najsłabiej zurbanizowanych w kraju, gdzie sieć miast jest bardzo rzadka, a istniejące ośrodki nie posiadają wystarczającego potencjału gospodarczo – ekonomicznego, co w znacznym stopniu wpływa na zmniejszenie możliwości generowania przedsiębiorczości, aktywności oraz innowacyjności w

regionie. Niewystarczająca jakość i różnorodność funkcji miast regionu w znacznym stopniu utrudnia też niezbędną restrukturyzację otaczających je obszarów wiejskich.

2.7 Strategia rozwoju Powiatu Ryckiego

Strategia rozwoju Powiatu Ryckiego uwzględnia zagadnienia zawarte w „Strategii Województwa Lubelskiego” oraz zadania występujące w dotychczas opracowanych Strategiach poszczególnych gmin. Takie ujęcie pełniej uwzględnia cele, idee programowania, zwiększa uszczegółowienie przedsięwzięć.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Dębłina jest zgodny z następującymi działaniami Strategii:

1. Rozwój turystyki.

Nasz region posiada duże walory turystyczne. Wynikają one z położenia nad dwoma dużymi rzekami Wisłą i Wieprzem u ujścia do Wisły, dużej ilości jezior z czystą wodą, przebiegających przez teren powiatu szlaków komunikacyjnych kolejowych i kołowych oraz licznych obszarów chronionego krajobrazu, zabytków kultury i architektury a także wielu pomników przyrody.

Celem działania na rzecz rozwoju turystyki jest wykorzystanie walorów naturalnych, udostępnianie dóbr kultury tworzącej produkt turystyczny. Rozwój turystyki powinien być realizowany m.in. przez:

- rozbudowę i poprawę sieci komunikacyjnej, rozbudowę bazy turystycznej,
- wykorzystanie bogatej kultury regionu, promocję zasobów naturalnych: fauny i flory oraz krajobrazów jako ofert unikalnych m.in. poprzez opracowanie i wytyczenie ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych,
- wydawanie informatorów turystycznych oraz tworzenie systemu informacji turystycznej,
- promowanie produktów turystycznych w regionie, kraju i zagranicą,
- promowanie imprez lokalnych,
- utworzenie ośrodka hippicznego,
- organizowanie przelotów samolotowych i balonowych przez Aeroklub Dębliński,
- rozwój turystyki krajoznawczej umożliwiającej zwiedzanie zabytków kultury.

2. Rozwój gospodarczy, który będzie realizowany przez następujące działania:

- wykorzystanie Lotniska w Dęblinie dla lotnictwa cywilnego. Głównym celem będzie włączenie regionu do krajowej i międzynarodowej sieci komunikacji lotniczej,

stymulującej wzrost ruchu turystycznego, kontakty handlowców, inwestorów, co przyczyni się do istotnych zmian na rzecz rozwoju regionu;

- wykorzystanie rzeki Wisły i Wieprza oraz terenów przyległych do celów rekreacyjnych. Celem jest wykorzystanie istniejących walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju turystyki jako sfery działalności gospodarczej stwarzającej możliwości tworzenia nowych miejsc pracy oraz powiększenia dochodów gospodarstw domowych;
- promocja regionu dla celów gospodarczych (np. foldery, informacje zawarte w Internecie, audycje radiowe, telewizyjne oraz informacje prasowe, konferencje naukowo – techniczne, szkolenia);
- promocja regionu dla celów turystycznych i kulturalnych. Celem jest promowanie zabytków kultury i turystyki dla ich rozwoju, co powinno także zwiększyć dochody miejscowej społeczności;
- stworzenie korzystnych warunków inwestowania w regionie dla przyciągnięcia inwestorów i rozwoju przedsiębiorczości.

3. Budowa dróg gminnych. Celem jest rozwój infrastruktury drogowej, co przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności gospodarczej regionu.

4. Rozwój sportu, którego celem jest poprawa stanu zdrowia społeczeństwa poprzez podniesienie sprawności fizycznej, wzrost aktywności fizycznej dzieci, młodzieży i dorosłych, zwiększenie urządzeń sportowych dostępnych dla młodzieży i dorosłych.

5. Ochrona zabytków kultury. Celem jest:

- ratowanie obiektów, które organizują panoramę miejscowości, występują w relacjach turystycznych, gospodarczych i historycznych;
- kształtowanie świadomości społeczności lokalnej.

6. Poprawa stanu bezpieczeństwa, główny cel to zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców zwłaszcza dzieci i młodzieży.

2.8 Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Dębłina na lata 2008-2015.

Kolejnym dokumentem, z którym założenia Lokalnego Programu Rewitalizacji są zgodne jest Strategia Rozwoju Lokalnego Miasta Dębłina na lata 2008-2015. Wśród

kierunków działań strategicznych, jakie miasto Dębina wyznaczyło na omawiany okres wymienia się m.in.:

1. Rozwój produkcji i usług na terenie miasta i okolic przy maksymalnym wykorzystaniu potencjału w ramach, którego przewiduje się następujące działania:

- dostosowanie podmiotów gospodarczych Miasta i regionu do wymagań rynku Unii Europejskiej;
- uzyskanie odpowiedniego poziomu organizacji i zarządzania w zakresie produkcji wyrobów i świadczenia usług przez firmy działające na terenie Dębina;
- zapewnienie możliwości bezpośredniej, partnerskiej współpracy kooperacyjnej z firmami działającymi na obszarze UE;
- stworzenie stałej, atrakcyjnej oferty dla potencjalnych klientów i zleceniodawców;
- maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału produkcyjnego, usługowego i handlowego;
- stworzenie szansy na zatrudnienie dla większości bezrobotnych mieszkańców Dębina;
- uzyskanie w Dęblinie nadwyżki budżetowej w celu zapewnienia warunków do stworzenia atrakcyjnej oferty Miasta.

2. Rozwój problemów ekologicznych i infrastrukturalnych miasta, integracja aglomeracji w ramach, którego przewiduje się następujące działania:

- rozwinięcie racjonalnej gospodarki ściekami i odpadami poprzez aktywne kontakty gospodarcze z producentami urządzeń oraz placówkami naukowymi w kraju i zagranicą;
- wypracowanie wzorcowego modelu gospodarki ściekami i odpadami, również jako oferty promocyjnej Miasta;
- osiągnięcie takiego stanu sanitarnego Miasta, który zapewni podstawę do tworzenia ośrodków o charakterze wypoczynkowym.

3. Rozwój problemów komunikacyjnych w szerokim znaczeniu tego słowa, tj od komunikacji lokalnej do transportu międzynarodowego w ramach, którego przewiduje się następujące działania:

- poprawa dostępności Dębina dla turystów i przedsiębiorców krajowych i zagranicznych;
- budowa, remonty i przebudowy sieci dróg w mieście, usprawnienie układu komunikacyjnego w obrębie Dębina;

- stworzenie korzystnych warunków dla nowych inwestycji urbanistycznych.

4. Rozwój sportu i turystyki regionalnej w ramach, którego przewiduje się:

- promocja regionu w kraju i zagranicą;
- rozwój sportu i turystyki w regionie przy współpracy z samorządami i organizacjami finansującymi;
- przejęcie obsługi pobytowej turystów przybywających do tego regionu;
- zapewnienie Miastu znacznego wzrostu dochodów z tytułu podatków od firm obsługujących turystów;

5. Rewitalizacja centrum miasta w ramach, której przewiduje się następujące działania zaktywizowanie handlowo- usługowe centrum miasta, wyodrębnienie centrum handlowo-usługowego (czynnik miastotwórczy), zachęcenie prywatnych przedsiębiorców do inwestowania, ucytelnienie układu historyczno-urbanistycznego.

2.9 Inne programy i strategie lokalne

LPR jest również zgodny z zapisami zawartymi w pozostałych dokumentach miasta Dębłina, takimi jak:

1) Wieloletni Plan Inwestycyjny Dębłina

Wieloletni Plan Inwestycyjny jest bardzo istotnym instrumentem w długoterminowym procesie zarządzania miastem, ma charakter postępujący, opracowany został dla zadań planowanych przez miasto i miejskie jednostki organizacyjne w powiązaniu z szacowanymi możliwościami finansowymi wynikającymi z obecnego stanu finansów jak również prognoz finansowo-gospodarczych na lata 2008-2015.

Główne dziedziny finansowania w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym to:

- gospodarka wodna i ściekowa;
- drogownictwo i kanalizacja deszczowa;
- budowa ścieżek pieszo – rowerowych;
- oświetlenie drogowe;
- rewitalizacja centrum miasta;
- budowa boisk szkolnych i osiedlowych;
- budowa hali sportowej oraz modernizacja obiektów Zespołu Szkół Ogólnokształcących;
- modernizacja stadionu KKS „Czarni”;

- przygotowanie strefy inwestycyjnej;
- rozbudowa i modernizacja obiektu remizy OSP z dostosowaniem do funkcji kulturalnej.

2) Program rozwoju turystyki w Dęblinie

Celem strategicznym w tej dziedzinie jest „rozwój funkcji turystycznej Dębina”. Temu celowi powinien być podporządkowany cały szereg działań. Wyznaczenie odpowiednich kierunków tych działań powinno doprowadzić nie tylko do aktywizacji jednostek rynku turystycznego, ale też dać impuls rozwojowy dla innych sektorów gospodarki (m.in. transportu, łączności, przemysłu, rolnictwa, działalności finansowej czy też ubezpieczeniowej). Wydatki ponoszone przez turystów wygenerują dodatkowy strumień pieniądza, który zasili lokalną gospodarkę, co przyniesie korzyści również dla branż kooperujących z branżą turystyczną. Pojawi się, zatem szansa na tworzenie nowych miejsc pracy.

Najważniejsze kierunki działań to:

- stałe wspieranie rozwoju turystyki, jej popularyzacja i promocja;
- uwzględnianie funkcji turystycznej w planowaniu i gospodarowaniu przestrzennym;
- zbudowanie systemu informacji turystycznej w mieście;
- zapewnianie powszechnego dostępu do urządzeń sportowych i rekreacyjnych;
- integrowanie działań różnych podmiotów i środowisk wokół tworzenia markowych produktów turystycznych;
- koordynowanie działań władz miasta i organizacji pozarządowych;
- współpraca z sąsiednimi gminami w dziedzinie turystyki;
- zacieśnienie współpracy w ramach miast partnerskich Dębina;
- rozwój agroturystyki i wzrost zainteresowania tym segmentem turystyki;
- wykorzystanie dla rozwoju turystycznego Dębina jego walorów przyrodniczych i historycznych;
- rozwinięcie usług turystycznych przez jednostki organizacyjne z terenu Dębina, a w szczególności Aeroklub Dębliński, Twierdę Dęblin i Zakłady Wojskowe.

3) Gminny Program Pomocy Rodzinie na lata 2003- 2010

Rodzina spełnia różnorodne funkcje: prokreacyjną, ekonomiczną, zabezpieczającą (opiekuńczą), wychowawczą, emocjonalną, kulturalną i towarzyską. Jest ona środowiskiem, w którym tkwią największe możliwości wszechstronnego rozwoju

człowieka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi wzorzec ładu organizacyjnego i moralnego, chroni i wspomaga w sytuacjach trudnych, zapewnia zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, jest podporą i ostoją bezpieczeństwa. Niewłaściwie funkcjonująca rodzina hamuje rozwój jej członków, burzy rozwój całej społeczności, dlatego też trudności występujące w rodzinach niewydolnych wychowawczo, patologicznych, żyjących w biedzie, niepełnych wymagają wielokierunkowej pomocy.

Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Także ustawa o samorządzie gminnym obliguje do prowadzenia polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej.

Burmistrz Miasta Dębłin wychodząc naprzeciw tym dyrektywom, a także kierując się interesem społecznym i dostrzegając rozmiar problemów występujących w dęblińskich rodzinach zainicjował opracowanie Gminnego Programu Pomocy Rodzinie.

Jednym z celów programu jest wielokierunkowa, kompleksowa działalność na rzecz rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z różnych powodów: bezrobocia, patologii, biedy, choroby itd. LPR jest zgodny z następującymi celami Gminnego Programu Pomocy Rodzinie:

- podnoszenie świadomości społecznej i przywrócenie społecznej opieki nad miejscami pamięci narodowej oraz wzbogacanie wiedzy historycznej poprzez udział w obchodach świąt narodowych a także udział rodzin w konkursach i turniejach w zakresie polskiej tradycji i historii. Przywrócenie miejsc pamięci narodowej;
- wspieranie inicjatyw związanych z tworzeniem niepublicznych placówek oświatowych;
- opracowanie i realizacja gminnego programu rozwoju turystyki w mieście ;
- wspieranie działalności zrzeszonych i niezrzeszonych organizacji dziecięcych i młodzieżowych poprzez tworzenie możliwości udziału w imprezach masowych;
- tworzenie boisk, placów zabaw, hali widowiskowo- sportowej z basenem;
- opracowanie i wdrażanie gminnego programu bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- wspieranie lokalnych, rodzinnych przedsiębiorstw poprzez: rozwój agroturystyki, pomoc w utworzeniu fundacji oraz stowarzyszeń wspierającej

rozwój lokalnej przedsiębiorczości, organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców z utworzonymi fundacjami i stowarzyszeniami;

- wspieranie lokalnych organizacji gospodarczych;
- powołanie placówki wsparcia dziennego;
- powołanie sieci świetlic środowiskowych w poszczególnych osiedlach;
- przeprowadzenie szkoleń, kursów, spotkań mających na celu aktywizację bezrobocia
- zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych poprzez budowę, pozyskiwanie i adaptację mieszkań komunalnych.

4) Gminny Program Pomocy Osobom Niepełnosprawnym na lata 2003–2012

Wśród celów w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym wymieniane są:

- Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, w transporcie i komunikacji oraz w obiektach użyteczności publicznej (Poczta Główna, 6 Szpital Wojskowy, szkoły i przedszkola z klasami integracyjnymi).
- Utworzenie punktu Wojewódzkiej Sieci Punktów Informacyjno – Doradczych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, instytucji pracujących wśród i na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Tworzenie i prowadzenie poradnictwa zawodowego i aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych.
- Pomoc przy tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
- Doskonalenie zawodowe poprzez pracujących z osobami niepełnosprawnymi.
- Organizowanie zajęć rekreacyjno-sportowych.

5) Gminny Program Walki z Bezrobociem na terenie miasta Dęblin

Główne zadania, jakie stawia sobie gmina w zakresie walki z bezrobociem to np.:

- tworzenie warunków dla rozwoju gospodarczego Dębina;
- aktywne poszukiwanie inwestorów;
- promowanie samozatrudnienia i przedsiębiorczości mieszkańców;
- łagodzenie skutków bezrobocia;
- wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw.

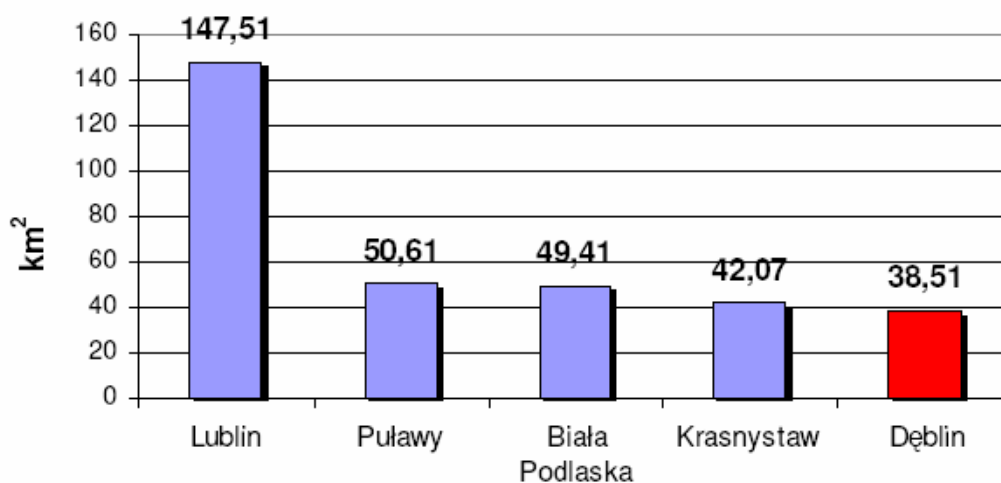
3. Opis stanu aktualnego

Siedziba władz miejskich w Dęblinie.

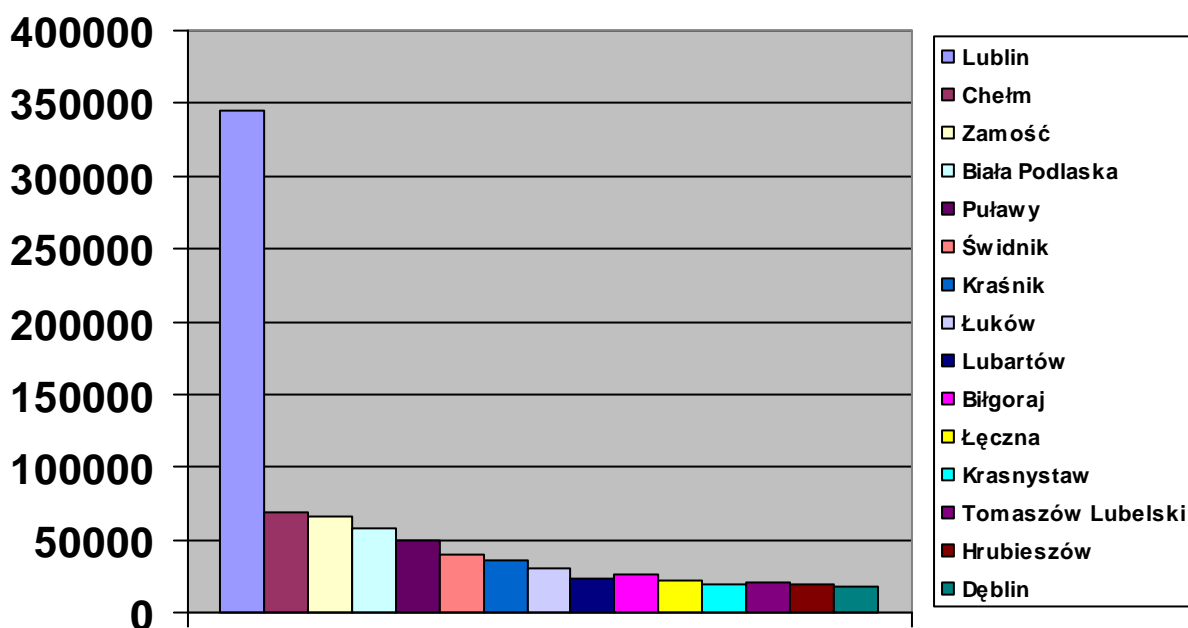
Miasto Dębina administracyjnie położone jest w północno-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie ryckim. Graniczy od północy z gminą Stężycza, od południa z gminą Puławy, od wschodu z gminą Ryki, a od zachodu z gminą Sieciechów położoną w województwie mazowieckim. Miasto zajmuje 38,51 km² i jest pod względem powierzchni piątym miastem województwa lubelskiego. Natomiast pod względem liczby mieszkańców zajmuje piętnaste miejsce, w 2006 roku zameldowanych było w Dęblinie 18 122 osoby. Gęstość zaludnienia w Dęblinie wynosi 470 osób/km².

Wykres 1. Największe miasta w województwie lubelskim pod względem powierzchni

Źródło: dane GUS

Wykres 2. Największe miasta w woj. Lubelskim pod względem liczby mieszkańców w 2006 roku

Źródło: dane GUS.

Miasto usytuowane jest w u ujścia rzeki Wieprz do Wisły, w południowej części Doliny Środkowej Wisły. W tym miejscu Dolina Środkowej Wisły graniczy z rozciągającą się na północny wschód Wysoczyzną Żelechowską i na południowy

wschód Wysoczyzną Lubartowską. Ponadto od zachodu poprzez Wisłę sąsiaduje z Równiną Kozienicką. Dęblin leży na prawym brzegu Wisły na wysokości około 115 m n.p.m.

Dogodne połączenia drogowe i kolejowe łączą Dęblin z Warszawą (ok. 100 km), Lublinem (ok. 70 km), Radomiem (ok. 60 km). W mieście funkcjonuje duży węzeł kolejowy, który umożliwia bezpośrednie połączenie z większością regionów w Polsce, a także z Ukrainą i Białorusią. Rangę miasta podnosi istniejące lotnisko.

Dogodne położenie geograficzne Dębłina stwarza warunki do współpracy z firmami krajowymi i zagranicznymi we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego. Bliskie sąsiedztwo z miastem Ryki – siedzibą powiatu stwarza korzystne możliwości wzajemnej współpracy. Również związki Dębłina z terenami i miejscowościami otaczającymi miasto stają się coraz ściślejsze. Wynika to m.in. z bezpośredniego sąsiedztwa i dogodnych powiązań komunikacyjnych.

Zasięg terytorialny obszaru wsparcia

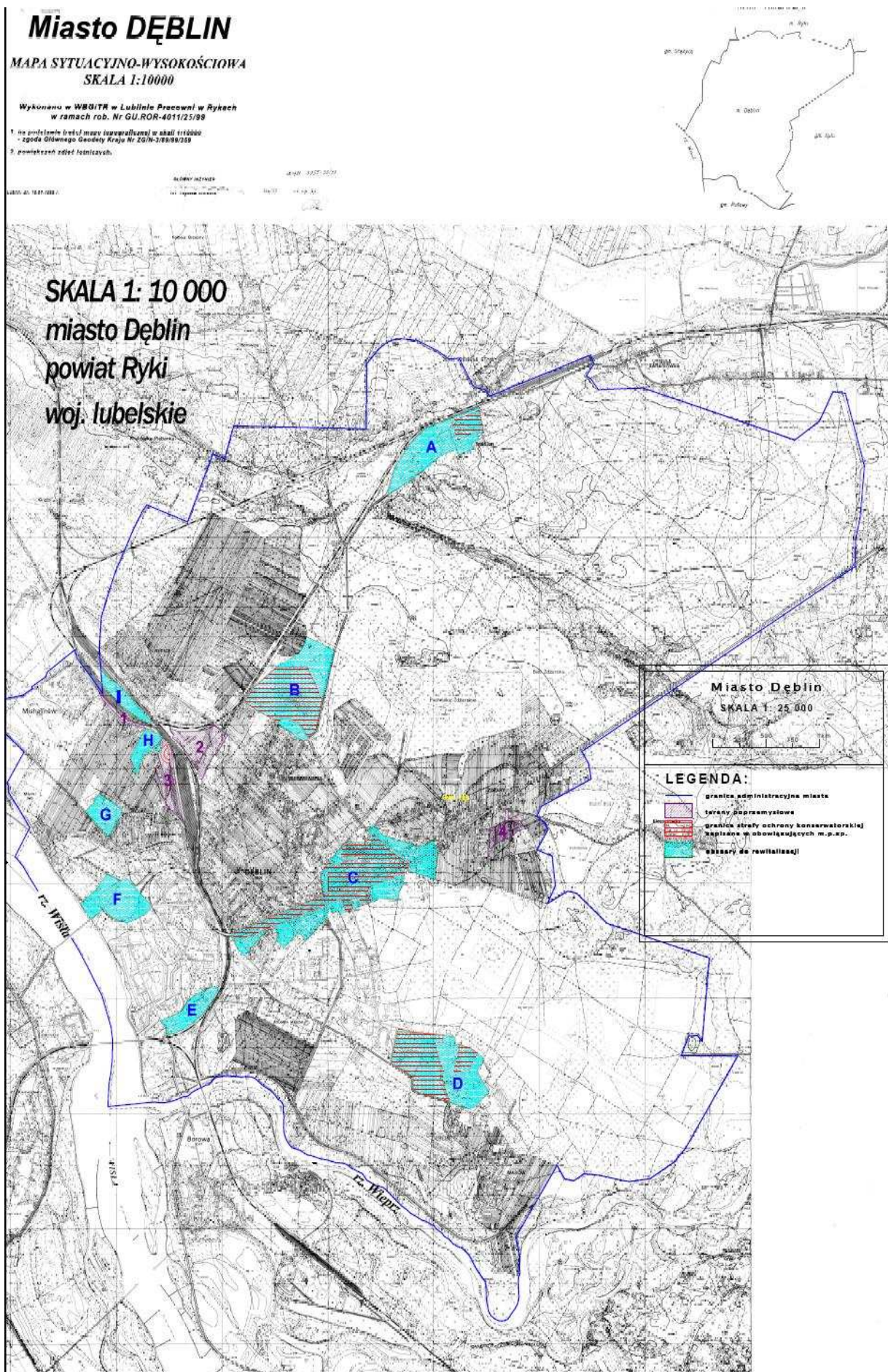
Wyznaczenie obszarów, które zostaną objęte programem działań rewitalizacyjnych nastąpiło w toku prac Zespołu ds. rewitalizacji. Podstawą do określenia obszarów miasta, które w szczególności wymagają podjęcia działań rewitalizacyjnych było dokonanie wieloaspektowej analizy sytuacji w Dęblinie, która została przedstawiona w niniejszym opracowaniu. Dokonując wyboru wzięto pod uwagę – zgodnie z wytycznymi dla opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji, takie czynniki jak poziom:

- bezrobocia,
- ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe,
- przestępczości,
- degradacji technicznej infrastruktury i budynków.

Pierwotnie wyznaczono, po przeprowadzeniu analizy sytuacji społeczno – gospodarczej, 13 obszarów wymagających rewitalizacji. Obszary te są zaznaczone na mapie i szczegółowo opisane poniżej. W toku dalszych prac członkowie zespołu podjęli decyzję o ograniczeniu ilości obszarów do 7 wymagających w pierwszej kolejności rewitalizacji. Powodem podjęcia decyzji o zredukowaniu ilości obszarów było przekonanie członków zespołu, że program rewitalizacji przyniesie bardziej kompleksowe efekty w sytuacji, kiedy działania zostaną skoncentrowane na kilku

obszarach. Dodatkowo wzięto pod uwagę możliwości finansowe miasta oraz realność zrealizowania rozmaitych projektów rewitalizacyjnych.

Obszary, które zostaną objęte jako pierwsze działaniami rewitalizacyjnymi przedstawiono po szczegółowym opisanu wszystkich obszarów pierwotnie wyznaczonych do rewitalizacji przez zespół ds. rewitalizacji.

Szczegółowy opis obszarów rewitalizowanych

I. Tereny przemysłowe

Obszar 1

1) **Lokalizacja:** częściowo tereny PKP, częściowo grunty prywatne, teren położony wzdłuż szlaku kolejowego równoległe do ulic Michalinowskiej i Wolności, na terenie osiedla Michalinów.

2) **Powierzchnia:** 1,5 ha.

3) **Pierwotne przeznaczenie:** tereny szlaków kolejowych-tereny zamknięte – miejscowy plan ogólny zagospodarowania miasta – data utraty ważności 31.12.2002r.

4) **Informacje na temat zabudowy:** na terenie znajduje się jeden budynek mieszkalny jednorodzinny. Oprócz tego zabudowa magazynowo-biurowa.

5) **Wartość historyczna i estetyczna:** teren nie przedstawia szczególnych walorów krajobrazowych. Typowy fragment terenów kolejowych. Odnowiony i dobrze utrzymany budynek jednorodzinny. Zabudowa postprzemysłowa o średniej estetyce.

Obszar 2

1) **Lokalizacja:** częściowo tereny PKP, częściowo miasta Dębłina, oraz grunty prywatne, teren przy ul. Tysiąclecia –strona północno-wschodnia i Nadatki strona wschodnia. Z pozostałych stron ograniczony szlakiem PKP.

2) **Powierzchnia:** 11,5 ha.

3) **Pierwotne przeznaczenie:** tereny szlaków kolejowych - miejscowy plan ogólny zagospodarowania miasta – data utraty ważności 31.12.2002r.

4) **Informacje na temat zabudowy:** na terenie znajduje się wielorodzinny budynek mieszkalny murowany w dobrym stanie technicznym z mieszkaniami pracowników PKP, substandardowy, drewniany budynek z lokalami mieszkalnymi PKP oraz 2 jednorodzinne budynki mieszkalne w złym stanie technicznym. Oprócz w/w wymienionych budynków na terenie znajdują się: wieża ciśnień, zabudowa przemysłowa oraz urządzenia związane z prowadzeniem ruchu kolejowego.

5) **Wartość historyczna i estetyczna:** w chwili obecnej teren jest zaniedbany. Na znacznej części występują zadrzewienia, zakrzaczenia.

Obszar 3

1) **Lokalizacja:** głównie tereny PKP oraz częściowo grunty prywatne, obszar przy ul. Towarowej.

2) **Powierzchnia:** 8,4 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: część terenów położonych po prawej stronie ulicy Towarowej (patrzac w kierunku północnym) to teren szlaków kolejowych (zamknięty) - miejscowy plan ogólny zagospodarowania miasta – data utraty ważności 31.12.2002r.

4) Informacje na temat zabudowy: teren lokomotywni Dęblin, oraz przyległe tereny PKP z zabudową przemysłową oraz infrastrukturą techniczną związaną z prowadzeniem ruchu kolejowego. Obecnie część istniejącej zabudowy, w tym lokomotywnia nie spełnia swoich dotychczasowych funkcji.

5) Wartość historyczna i estetyczna: budynek lokomotywni jest wpisany do ewidencji zabytków województwa lubelskiego. Na terenie oprócz budynku parowozowni znajduje się zabudowa biurowa, gospodarcza i przemysłowa PKP.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dęblin, dla budynku parowozowni określa kierunek rozwoju z wskazaniem do wykorzystania obiektu jako hali targowej. Na terenie znajduje się żuraw wodny przy Lokomotywni Pozaklasowej - 1942 r., który podlega ścisłej ochronie konserwatorskiej.

Obszar 4

1) Lokalizacja: teren miejskiego wysypiska odpadów komunalnych przy ul. Skotnickiego.

2) Powierzchnia: 4,8 ha

3) Pierwotne przeznaczenie: w obowiązującym do 31.12.2002 r. miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego wysypisko było zlokalizowane na terenach użytków leśnych i rolnych. Wysypisko było zlokalizowane niezgodnie z ustaleniami obowiązującego od 1977 r. planu ogólnego.

4) Informacje na temat zabudowy: na terenie nie występują kubaturowe obiekty budowlane.

5) Wartość historyczna i estetyczna: obecnie teren jest częściowo zrekultywowany (obsypanie ziemią, nasadzenia).

II. Inne tereny wymagające rewitalizacji

Obszar A

1) Lokalizacja: teren powojaskowego wielorodzinnego osiedla mieszkaniowego Stawy.

2) Powierzchnia: 25 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: powojaskowe, wielorodzinne osiedle mieszkaniowe. Miasto nie posiadało przed 31.12.2002 r. dla tych terenów planu miejscowego.

4) Informacje na temat zabudowy: na terenie osiedla przeważa zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna w przeważającej części w złym lub bardzo złym stanie technicznym. Wysokość zabudowy 2-3 kondygnacje nadziemne. Oprócz tego znajdują się tu między innymi budynek szkoły podstawowej, budynek i urządzenia osiedlowej oczyszczalni ścieków oraz budynki o wartości historycznej. Stan istniejący zabudowy ulega ciągłemu pogorszeniu, mimo prowadzonych doraźnie robót konserwacyjnych. Teren jest uzbrojony w sieci: wodociągową, energetyczną, gazową, kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Brak jest kablowej sieci telefonicznej. W najbliższych latach planowane jest podpięcie osiedla do miejskich sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej.

5) Wartość historyczna i estetyczna: oprócz wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej na terenie osiedla znajdują się następujące budynki podlegające ochronie konserwatorskiej znajdujące się w strefie określonej planem miejscowym:

- a) dawne kasyno z 1929r.
- b) 3 budynki mieszkalne z 1926r oraz
- c) dawny klub garnizonowy z 1924r.

Osiedle jest położone na północnej peryferii miasta, przy ul. Stawskiej (droga powiatowa). Teren jest bardzo malowniczo położony z dużą ilością starodrzewia na terenie osiedla, otoczony od strony południowej i zachodniej lasami państwowymi oraz terenami zamkniętymi.

Obszar B

1) Lokalizacja: teren zabytkowego fortu Mierzwiączka, oraz przyległe do niego tereny gminne i zamrażalni owoców ALMIZZ.

2) Powierzchnia: 40 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: powojenny teren zabytkowego Fortu Mierzwiączka Dęblin, wchodzącego w skład kompleksu Twierdzy Dęblin z XIX w. Obowiązujący do 31.12.2002r. plan ogólny, określał teren fortu jako specjalny.

Tereny zamrażalni owoców ALLMIZ oraz teren znajdujący się pomiędzy fortem a zamrażalnią w starym planie ogólnym były określone jako użytki zielone. Zamrażalnia była lokalizowana na podstawie decyzji UW. Poprzednio fort był wykorzystywany jako skup owoców. Obecnie jest własnością prywatną.

4) Informacje na temat zabudowy: w wyznaczonym obszarze znajdują się:

- budowla forteczna ziemna, z elementami murów obronnych (teren fortu) oraz
- budynki zamrażalni owoców.

5) Wartość historyczna i estetyczna: fort z przyległym terenem jest wpisany do rejestru zabytków woj. lubelskiego. Fort jest dobrze zachowanym obiektem, stanowiącym przykład XIX wiecznej fortyfikacji ziemnej. Południowe tereny fortyfikacji z dobrze zachowaną fosą (odnowioną i oczyszczoną pod koniec lat 90-ych) są wykorzystywane obecnie jako miejsce lokalnych imprez okolicznościowych i sportowych (sportowe zawody osiedlowe, festyny rodzinne, zawody wędkarskie). Przy fosie funkcjonują obecnie 2 boiska sportowe – do koszykówki oraz siatkówki plażowej. Tereny przyległe stanowią ciekawe miejsce wypoczynku oraz turystyki pieszej i rowerowej. Ponieważ od kilku lat fort jest własnością prywatną, właściciel dokonuje okresowych prac pielęgnacyjnych.

Obszar C

1) Lokalizacja: obszar CENTRUM miasta obejmujący ulice: Warszawską, Niepodległości, Przechodnią, Krótka, Leśki, Wiatraczną, PCK, Rynek, Prosta, Żabią, Wąską, Piłsudskiego, Okólną, Bankową oraz częściowo Staromiejską, Grunwaldzką, Lotników Polskich, Składową i Śląską.

2) Powierzchnia: 67 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: główne (pierwotne i obecne) przeznaczenie to zabudowa usługowo - mieszkaniowa, oraz usługi publiczne z zakresu administracji, oświaty, służby zdrowia. Obszar ścisłego centrum miasta.

4) Informacje na temat zabudowy: na obszarze występuje głównie zabudowa mieszkaniowa i usługowo - mieszkaniowa. Ponieważ obszar centrum znajduje się w pasie nalotów wojskowego lotniska Dęblin, wysokość zabudowy zarówno jednorodzinnej, handlowo-usługowej, jak również użyteczności publicznej, nie przekracza 3 kondygnacji. Cały obszar centrum posiada (z wyjątkiem sieci sanitarnej) kompletne uzbrojenie techniczne. Obecnie miasto rozpoczęło budowę w obszarze podciśnieniowej kanalizacji sanitarnej.

5) Wartość historyczna i estetyczna: znaczna część obszaru centrum, znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej dobrze zachowanego (siatka ulic) zabytkowego układu urbanistycznego miasta. W obszarze centrum znajduje się 45 obiektów ujętych w ewidencji zabytków województwa. Są to głównie kamienice i domy mieszkalne z I połowy XX w., przeważnie w złym stanie technicznym.

Obszar D

1) Lokalizacja: tereny osiedla mieszkaniowego Lotnisko wraz z zespołem pałacowo-parkowym oraz terenem fortu Dęblin.

2) Powierzchnia: 40 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: w obowiązującym do 31.12.2002r. planie ogólnym były to tereny specjalne-zamknięte, na których zlokalizowana została zabudowa wielorodzinna, szkoła podstawowa, przedszkole i żłobek. Teren fortu z istniejącym amfiteatrem był wykorzystywany, jako tzw. ogródek jordanowski.

4) Informacje na temat zabudowy: poza zespołem pałacowo-parkowym oraz terenem fortu, na obszarze występuje głównie zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z uzupełnieniami w postaci kilku budynków handlowo-usługowych oraz dwukondygnacyjnym pawilonem handlowym, skupiającym większą część usług na terenie osiedla.

Obszar posiada pełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną. Wysokość zabudowy 3-5 kondygnacji nadziemnych, z wyjątkiem trzech 13-kondygnacyjnych budynków przy ul. Kowalskiego.

5) Wartość historyczna i estetyczna: najcenniejszymi obiektami w tym obszarze są:

1. Zespół pałacowo-parkowy w skład, którego wchodzi:

- a) pałac,
- b) oficyna I (obecnie internat),
- c) oficyna II (obecnie hotel garnizonowy),
- d) Komenda Szkoły,
- e) dawny budynek mieszkalny,
- f) dawny dom ogrodnika,
- g) wille (6),
- h) Willa Komendanta Szkoły,
- i) kordegarda,
- j) port lotniczy,
- k) świątynia wspomnień,
- l) dzika promenada,

2. Fort III, stanowiący element twierdzy Dęblin, na którego terenie zachowały się elementy architektoniczne w postaci:

- a) schron główny,
- b) kaponiera szyjna i schron,
- c) kaponiera barkowa,

- d) galeria przeciwskarpowa w fosie,
- e) fragmenty fosy,
- f) elementy wału głównego,

Wymienione zespoły obiektów są wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Obszar E

1) Lokalizacja: tereny wielorodzinnego osiedla mieszkaniowego przy ul. Podchorążych bezpośrednio graniczący z terenami zamkniętymi garnizonu Twierdza Dęblin.

2) Powierzchnia: 8,3 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: fragment starej i nowej zabudowy wielorodzinnej, powojaskowego osiedla mieszkaniowego.

4) Informacje na temat zabudowy: w skład zespołu zabudowy wielorodzinnej na tym obszarze wchodzi 4 wielorodzinne budynki mieszkalne. Oprócz zabudowy podstawowej, na terenach zlokalizowana jest substandartowa uzupełniająca zabudowa gospodarcza (garaże, budynki gospodarcze). Teren jest w pełni uzbrojony.

5) Wartość historyczna i estetyczna: dwa spośród znajdujących się na terenie budynków wielorodzinnych znajdują się pod opieką konserwatorską. Od strony północnej oraz zachodniej osiedle jest ograniczone terenami zamkniętymi Twierdzy Dęblin. Na terenie osiedla znajduje się pomnik przyrody - dąb szypułkowy *Bartek*. Budynek pod nr 6 jest wpisany do ewidencji zabytków województwa. Wzdłuż granicy terenów wojskowych znajduje się dobrze zachowany fragment fosy z mostem oraz tzw. Bramą Lubelską do Twierdzy Dęblin, przy której (przy zachodniej granicy obszaru) zlokalizowany jest pomnik żołnierzy 15 Pułku Piechoty "Wilków" AK, będący miejscem corocznych obchodów uroczystości święta pułku czy Odzyskania Niepodległości.

Obszar F

1) Lokalizacja: obszar wielorodzinnego osiedla powojaskowego przy ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" wraz z terenami stadionu sportowego KKS Czarni Dęblin oraz obiektem dawnego internatu ZSZ Nr 2 w Dęblinie nad Wisłą.

2) Powierzchnia: 16,2 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: pierwotnie część terenów w obowiązującym planie ogólnym była terenem zamkniętym w pozostałej części były to tereny o obecnym przeznaczeniu. W budynku dawnego internatu mieściła się dawniej stacja sportów wodnych.

4) Informacje na temat zabudowy: w obszarze znajdują się głównie trzykondygnacyjne budynki wielorodzinne (po obu stronach ulicy 15 PPW), przedszkole, budynek dawnego Kina Twierdza, budynek administracyjny żandarmerii wojskowej, budynek po nieczynnej hydroforni, budynek z obiektami handlowymi, budynek dawnego internatu ZSZ Nr 2 w Dęblinie oraz substandartowy zespół garaży zlokalizowanych pomiędzy obszarem osiedla a wałem ochronnym.

5) Wartość historyczna i estetyczna: we wschodniej części terenu oprócz wcześniej wymienionych budynków znajduje się jeden 3 kondygnacyjny budynek mieszkalny - dawne koszary carskie, wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków. Fragment terenu pomiędzy wałem ochronnym a terenem osiedla wchodzi w skład obiektu zabytkowej Reduty Kąckiego, której główna część znajduje się poza określonym obszarem na terenach zamkniętych. Największy udział w powierzchni obszaru zajmuje teren miejskiego stadionu KKS Czarni Dęblin, który jest głównym miejscem organizacji imprez masowych na terenie miasta. Jest to największa przestrzeń publiczna będąca własnością miasta na tym terenie. Od strony południowej obszar jest ograniczony terenami zamkniętymi Twierdzy Dęblin, tzw. Bramą Warszawską, stanowiącą główny wjazd na teren garnizonu, dla zwiedzających muzeum znajdującego się na tym terenie. Budynek dawnego internatu wraz z otoczeniem obecnie wykorzystywany jest na potrzeby Miejskiego Domu Kultury w Dęblinie. Malowniczo położony nad Wisłą stanowi oprócz budowli fortecznej główny akcent widokowy dla wjeżdżających przez most od strony Kocka. Wał ochronny jest w tym miejscu głównym szlakiem spacerowym i rowerowym w tej części miasta. Część obszaru - lewa strona ul. 15PPW wzdłuż wału ochronnego, znajduje się w Obszarze Szczególnej Ochrony Ptaków, w ramach Programu Natura 2000.

Obszar G

1) Lokalizacja: wielorodzinne osiedle mieszkaniowe przy ulicach Wiślanej i Stężyckiej.

2) Powierzchnia: 6,6 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: w starych i nowych planach miejscowych teren zabudowy wielorodzinnej.

4) Informacje na temat zabudowy: wielorodzinne 5 kondygnacyjne budynki mieszkalne, dwukondygnacyjny pawilon handlowy przy ul. Stężyckiej, 2 zespoły garaży osiedlowych, budynek ujęcia wody pitnej z towarzyszącą infrastrukturą.

5) Wartość historyczna i estetyczna: podobnie jak osiedle przy ul. 15 PPW, osiedle przy ul. Wiślanej jest zlokalizowane przy głównym ciągu komunikacyjnym (ul. Stężycka - droga wojewódzka nr 801) Warszawa - Puławy od strony zachodniej miasta. Ciąg ulic Stężyckiej i Mickiewicza przebiega zabytkową aleją lip drobnolistnych, wpisaną do rejestru zabytków.

Obszar H

1) Lokalizacja: wielorodzinne osiedle mieszkaniowe przy ul. Wiślanej.

2) Powierzchnia: 4,8 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: osiedle kolejowe, poprzednio jak również obecnie są to tereny zabudowy mieszkaniowej z uzupełnieniami o funkcje publiczne - budynek parafialny, przedszkole.

4) Informacje na temat zabudowy: 3 i 4-kondygnacyjna zabudowa wielorodzinna, budynek parafii pw. Chrystusa Miłosiernego, przedszkole gminne, po obu stronach ulicy Wiślanej pasy zabudowy jednorodzinnej.

Obszar I

1) Lokalizacja: zespół Dworca Dęblin – tereny znajdujące się w środku szlaku kolejowego, po lewej i prawej stronie ulicy Dworcowej.

2) Powierzchnia: 5 ha.

3) Pierwotne przeznaczenie: pierwotnie tereny szlaków kolejowych. Obecnie część terenów z zabudową wielorodzinną została wydzielona z terenów PKP.

4) Informacje na temat zabudowy: oprócz kilku obiektów handlowo-gastronomicznych, zlokalizowanych w obszarze, pozostałe obiekty mieszkalne i użytkowe, są to obiekty zabytkowe. Znajdująca się w obszarze zabytkowa zabudowa z wyjątkiem odrestaurowanego budynku dworca wymaga przeprowadzenia prac remontowo-budowlanych.

5) Wartość historyczna i estetyczna: zespół dworca kolejowego:

- dworzec, ul. Dworcowa - ok. 1900 r.

- budynek mieszkalno-administracyjny zw. Belwederem, ul. Kolejowa 16 - ok. 1900 r.

- budynek mieszkalno-administracyjny, obecnie apteka, ul. Dworcowa 1 - 1923 r.

- wieża ciśnień, ul Dworcowa - 1920 r.

- dom, ul. Dworcowa 1 - 1921 r.

- dom, ul. Dworcowa 3 - 1926 r.

- dom, ul. Dworcowa 5 - 1896 r.

- dom, ul. Dworcowa 7 - 1896 r.
- dom, ul. Dworcowa 13 - 1921 r.
- dom, ul. Dworcowa 15 - 1923 r.
- dom, ul. Dworcowa 17 - 1923 r.
- dom, ul. Dworcowa 23 - 1923 r.
- żuraw wodny przy Lokomotywowni Pozaklasowej - 1942 r.

Cały zespół dworca Dęblin, z w/w obiektami jest wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Z powyższych obszarów w pierwszej kolejności do rewitalizacji wyznaczono obszary:

- 1. obszar 2**
- 2. obszar A**
- 3. obszar C**
- 4. obszar D**
- 5. obszar F**
- 6. obszar G**
- 7. obszar I**

3.2 Społeczeństwo

1. Struktura demograficzna i społeczna

Struktura demograficzna ludności i analiza zaludnienia stanowią podstawę budowy prognozy potrzeb społecznych, na których opiera się polityka rozwoju miasta. Procesy demograficzne decydują o skali rozwoju miasta, jego dynamice oraz o skali potrzeb w sferze rynku pracy, mieszkań i całej grupy inwestycji demograficznych takich jak: przedszkola, szkoły, żłobki, opieka społeczna.

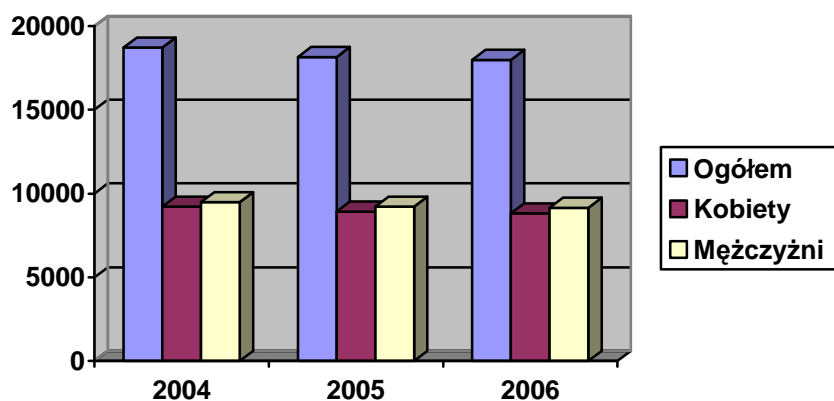
Województwo Lubelskie według danych GUS faktycznie zamieszkiwało na koniec 2006 r. 2 172 766 osób. Gminę Dęblin, która stanowi zaledwie 0,15% powierzchni województwa zamieszkiwało 17 976 osób. Miasto charakteryzuje się gęstością zaludnienia 469 osób na 1 km² (stan na 31. 12. 2006r., dane GUS).

Tabela 1. Liczba ludności (faktycznie zamieszkałej) w Dęblinie w latach 2004 – 2006

Liczba ludności	Lata		
	2004	2005	2006
Ogółem	18710	18150	17976
Kobiety	9220	8931	8818
Mężczyźni	9490	9219	9158

Źródło: dane GUS

Wykres 3. Liczba ludności w Dęblinie w latach 2004-2006

Źródło: dane z tabeli 1

Jak wynika z przedstawionych danych liczba osób zamieszkujących w Dęblinie systematycznie malała od 2004 roku. W 2006 r. mieszkało w Dęblinie o 734 osoby mniej niż w 2004 roku.

Analizując dane dotyczące struktury mieszkańców Dębłina wg płci, należy stwierdzić, że przeważającą ich część stanowią mężczyźni. Przewaga mężczyzn jest jednak niewielka, we wszystkich rozpatrywanych latach ich udział w ogólnej liczbie ludności wynosił około 51%.

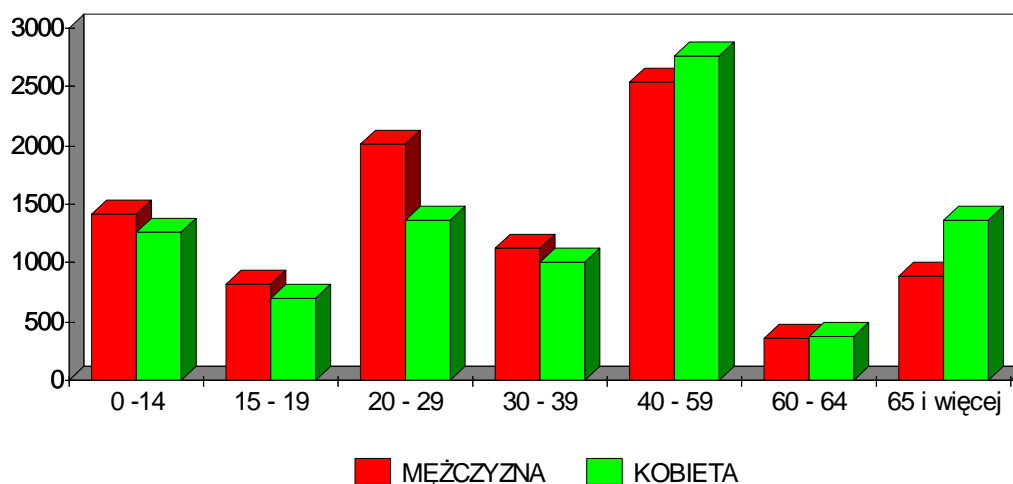
Na stu mężczyzn przypada 96 kobiet. Liczbę kobiet i mężczyzn zamieszkałych w Dęblinie na koniec 2006r. przedstawia tabela 1 i wykres 4.

Tabela 2. Liczba kobiet i mężczyzn w poszczególnych grupach wiekowych w Dęblinie w roku 2006.

WIEK	MĘŻCZYZNA	KOBIETA
0 - 14	1420	1263
15 - 19	821	691
20 - 29	2006	1356
30 - 39	1128	1010
40 - 59	2543	2764
60 - 64	356	376
65 i więcej	884	1358
OGÓŁEM	9158	8818

Źródło: Dane GUS

Wykres 4. Poszczególne grupy wiekowe wg płci w Dęblinie w 2006 r.

Źródło: dane z tabeli 2

Dane za rok 2006 wskazują, iż w Dęblinie kobiety przeważają nad mężczyznami w grupach wiekowych powyżej 40 lat. Różnica między liczbą kobiet i mężczyzn jest największa przede wszystkim w grupie wiekowej 65 lat i więcej - o 35 % więcej kobiet oraz w przedziale 40 - 59 lat - o 8%. Natomiast wśród ludzi młodych, do 29 roku życia w strukturze mieszkańców Dębłina przeważają mężczyźni. W 2006 roku było ich o 22% więcej niż kobiet. Mężczyźni przeważają również w grupie wiekowej 30 - 39 lat - jest ich więcej niż kobiet o 10,5%.

Prawie 30% mieszkańców Dębłina stanowią osoby w wieku 40 – 59 lat. W ostatnich latach systematycznie spada liczba dzieci i młodzieży. W roku 2006 dzieci w wieku 0 – 14 było o 15 % mniej niż w roku 2004, młodzieży w wieku 15 -19 lat mniej o 12 %. Niż demograficzny w grupie najmłodszych mieszkańców może być szczególnie odczuwalny w oświacie. W okresie tym natomiast widoczny był nieznaczny wzrost młodzieży w wieku 20 – 29 lat, w 2006 roku było ich więcej o 3,7 % niż w 2004 r.

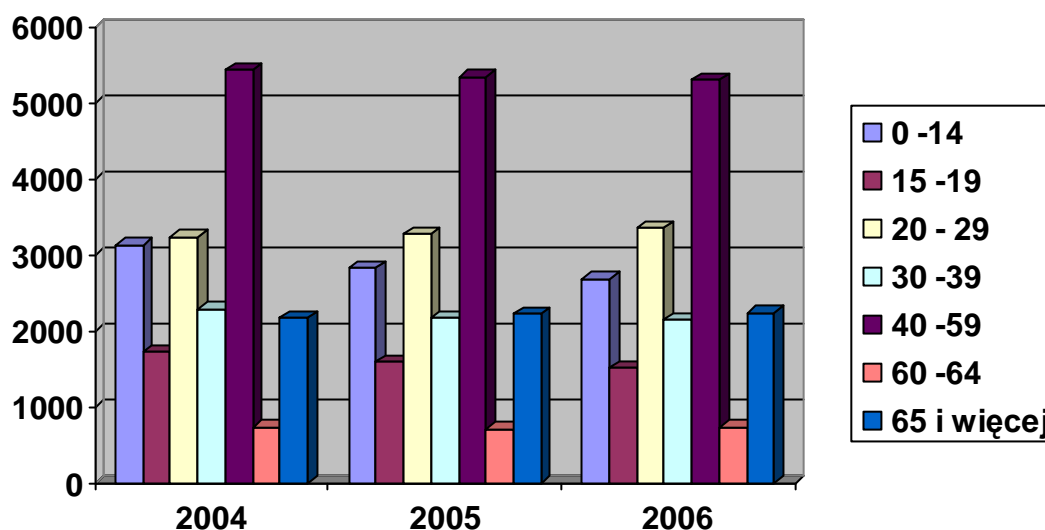
Tabela 3 i wykres 4 przedstawiają liczbę mieszkańców w poszczególnych grupach wiekowych.

Tabela 3. Mieszkańcy Dębłina w poszczególnych grupach wiekowych w latach 2004-2006

Grupy wiekowe	Lata		
	2004	2005	2006
0 - 14	3128	2830	2683
15-19	1716	1591	1512
20- 29	3237	3282	3362
30-39	2295	2174	2138
40-59	5437	5351	5307
60-64	730	698	732
65 i więcej	2167	2224	2242
ogółem	18710	18150	17976

Źródło: dane GUS

Wykres 4. Struktura wiekowa ludności faktycznie zamieszkałej w Dęblinie w latach 2004 - 2005

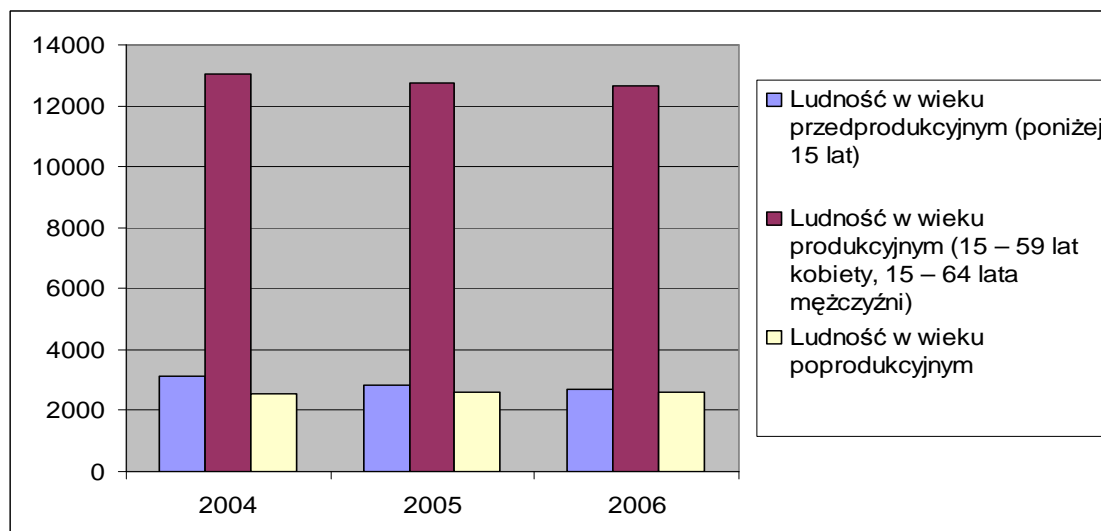

Źródło: dane z tabeli 3

Jak widać z powyższego wykresu systematycznie wzrasta liczba osób w wieku 65 lat i więcej. W 2006 roku stanowili oni 12,5 % ogółu mieszkańców Dębłina. Utrzymująca się tendencja starzenia się społeczeństwa będzie skutkować potrzebą zwiększenia nakładów samorządu na pomoc społeczną.

Z przedstawionych danych wynika, że Dęblin należy do miast młodych demograficznie. Dominującą grupą w Dęblinie jest ludność w wieku produkcyjnym (patrz tabela 3). W latach 2004 -2006 udział tej grupy w łącznej liczbie ludności miasta oscylował wokół 70%. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym kształtuje się na poziomie 14%.

Wykres 5. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2004 – 2006 w Dęblinie

Źródło: dane GUS

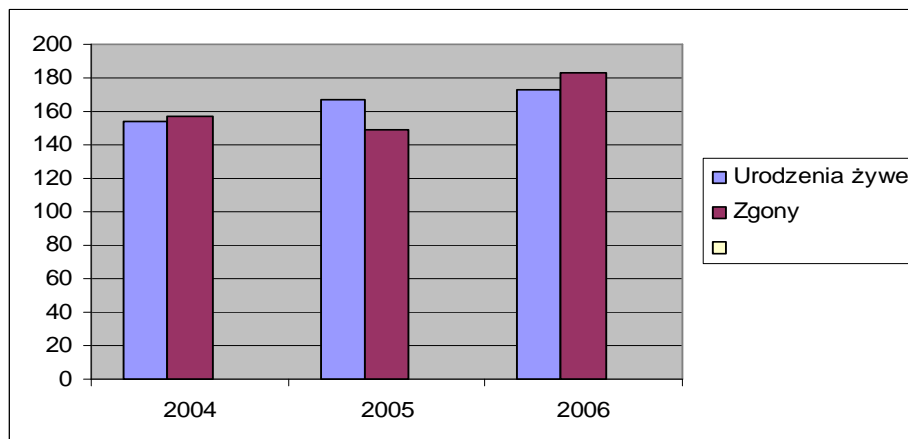
Niepokojącym zjawiskiem jest ujemny przyrost naturalny w Dęblinie, co obrazuje tabela 4 i wykres 6.

Tabela 4. Ruch naturalny w Dęblinie w 2004 -2006.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Urodzenia żywe	154	167	173
Zgony	157	149	183
Przyrost naturalny	- 3	18	- 10

Źródło: dane GUS

Wykres 6. Ruch naturalny w latach 2004 -2006.

Źródło: dane tabeli 4

Jak widać z powyższego wykresu w analizowanym okresie dodatni przyrost naturalny był tylko w 2005 roku, natomiast w 2004 i 2006 r. obserwujemy ujemny przyrost naturalny.

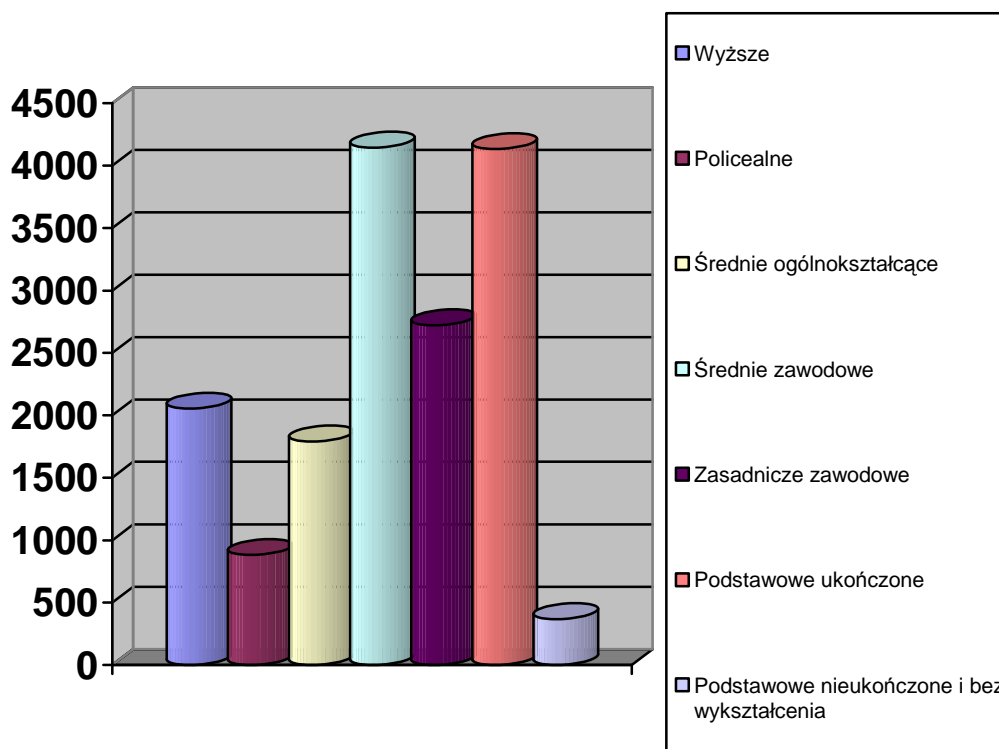
Poniższa tabela i wykres przedstawiają poziom wykształcenia mieszkańców Dębłina według danych NSP z 2002 roku.

Tabela 5. Ludność Dębłina według wykształcenia (wg NSP 2002r)

Wyszczególnienie	Ogółem
Wyższe	2054
Policealne	882
Średnie ogólnokształcące	1790
Średnie zawodowe	4145
Zasadnicze zawodowe	2723
Podstawowe ukończone	4133
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	368

Źródło: dane GUS

Wykres 7. Struktura poziomu wykształcenia mieszkańców Dębina w 2002 r.

Źródło: dane z tabeli 5

Jak wynika z powyższych danych co 4 mieszkaniec Dębina ukończył szkołę podstawową lub też nie ma w ogóle wykształcenia. Edukację na szkole zawodowej zakończyło ponad 14% mieszkańców. Co 9 mieszkaniec Dębina ma ukończone studia wyższe.

2. Bezrobocie

Liczba osób bezrobotnych w Dęblinie zmniejszała się systematycznie w ciągu ostatnich trzech lat (patrz tabela, poniżej), ale nie można tego zjawiska oceniać jednoznacznie pozytywnie, ponieważ w tym samym okresie zmniejszyła się również ogólna liczba mieszkańców miasta (patrz tabela 6). W 2004r. bezrobocie w Dęblinie wynosiło 7,4 % ogółu mieszkańców w 2005 r. ok. 7, 3 % więc utrzymywało się na niezmiennym poziomie. Stopa bezrobocia nieco spadła w 2006 r. i wynosiła ok.5, 2%.

Tabela 6. Liczba ludności zameldowana w Dęblinie w latach 2004- 2006

2004 r.	2005 r.	2006 r.
18.995	18.581	18.122

Źródło: dane UM

Strukturę bezrobocia w Dęblinie przedstawia tabela 7 i wykres 8.

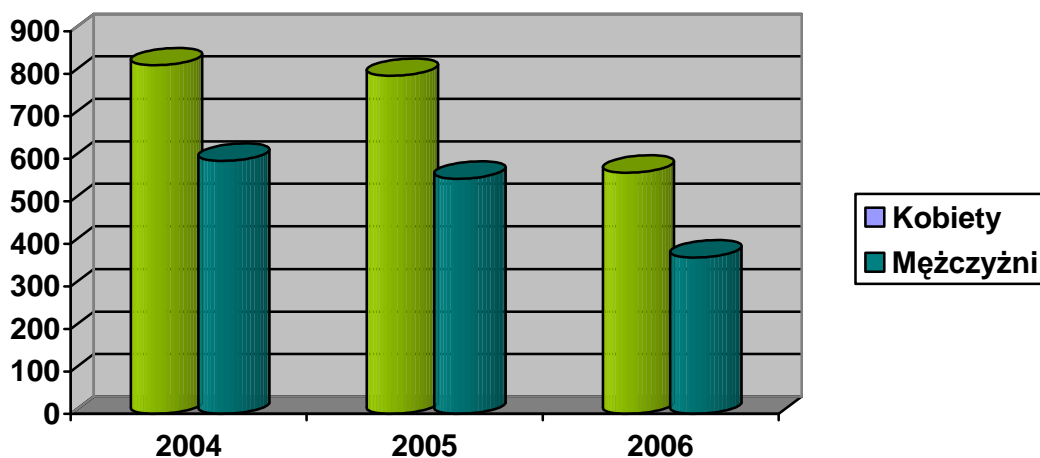
Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani w Dęblinie w latach 2004 - 2006

Wyszczególnienie	Lata		
	2004	2005	2006
	Liczba bezrobotnych		
Ogółem	1415	1348	935
Kobiety	820	795	567
Mężczyźni	595	553	368

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Wśród osób pozostających bez pracy w Dęblinie przeważają kobiety (wykres 8). Trudna sytuacja kobiet na rynku pracy w Dęblinie utrzymuje się pomimo faktu, że legitymują się one relatywnie wyższym poziomem wykształcenia niż mężczyźni.

Wykres 8. Struktura bezrobocia w Dęblinie wg płci w latach 2004 – 2006

Źródło: dane z tabeli 7

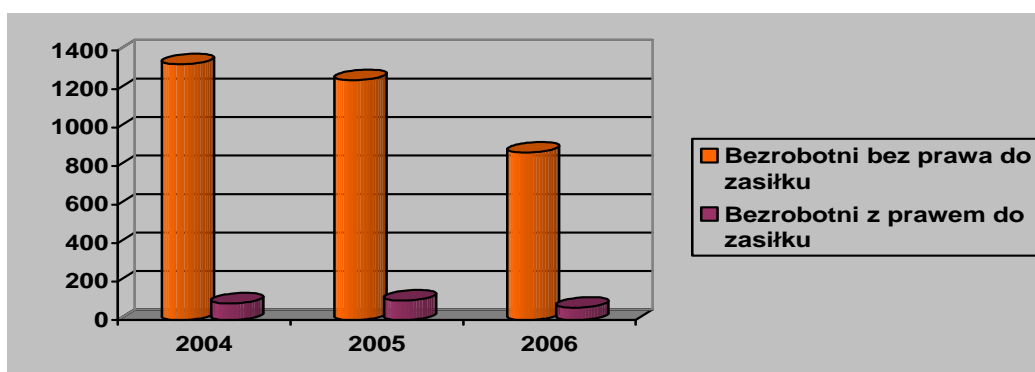
W tabeli 8 przedstawiono dane dotyczące liczby osób bezrobotnych z prawem i bez prawa do zasiłku.

Tabela 8. Bezrobotni zarejestrowani w Dęblinie z prawem do zasiłku w latach 2004-2006

Rok	Zarejestrowani bezrobotni		
	Ogółem	w tym z prawem do zasiłku	
		ogółem	w tym kobiety
2004	1415	87	42
2005	1348	102	42
2006	935	65	31

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Wykres 9. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku w Dęblinie w latach 2004- 2006

Źródło: dane z tabeli 8

Jak wynika z powyższej tabeli i wykresu liczba osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych była niewielka. W 2004 r. ok. 6% osób miało prawo do zasiłku w stosunku do ogółu bezrobotnych. W 2005r. prawo do zasiłku miało ok. 8% ogółu bezrobotnych a w 2006 ok. 7%.

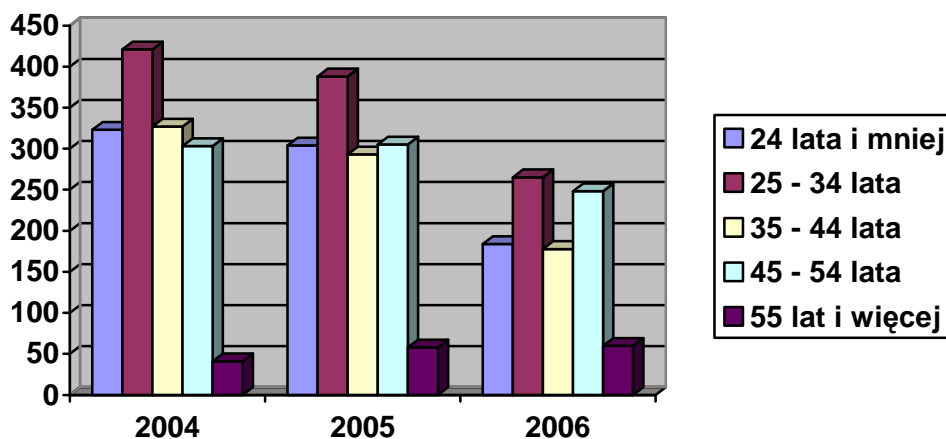
Ważną cechą demograficzną pozwalającą scharakteryzować bezrobocie jest wiek. Liczbę bezrobotnych mieszkańców według wieku zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Dęblinie przedstawiono w tabeli 9 i na wykresie 10.

**Tabela 9. Bezrobotni zarejestrowani w Dęblinie
w latach 2004-2006 według wieku**

Grupa wiekowa	Lata		
	2004	2005	2006
	Liczba bezrobotnych		
Ogółem	1415	1348	935
24 lata i mniej	323	304	184
25-34 lata	421	388	265
35-44 lata	327	293	178
45-54 lata	303	305	248
55 lat i więcej	41	58	60

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Wykres 10. Struktura bezrobocia w Dęblinie według wieku w latach 2004 – 2005

Źródło: dane z tabeli 9.

Niepokojącym zjawiskiem występującym w Dęblinie jest duży udział osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych. Jak wynika z danych zawartych w tabeli 9, w 2004 r. i 2005 r. osoby bezrobotne w wieku poniżej 35 roku życia stanowiły ponad połowę wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, sytuacja ta się trochę zmieniła w 2006 r. ale i tak ta grupa wiekowa stanowiła blisko połowę ogółu bezrobotnych. Niepokój budzi zwiększenie się w 2005r. i w 2006r. liczby bezrobotnych, którzy ukończyli 55 rok życia. Powtórne włączenie tych osób do aktywnego życia zawodowego sprawia najwięcej trudności gdyż pracodawcy preferują zatrudnianie młodszych pracowników.

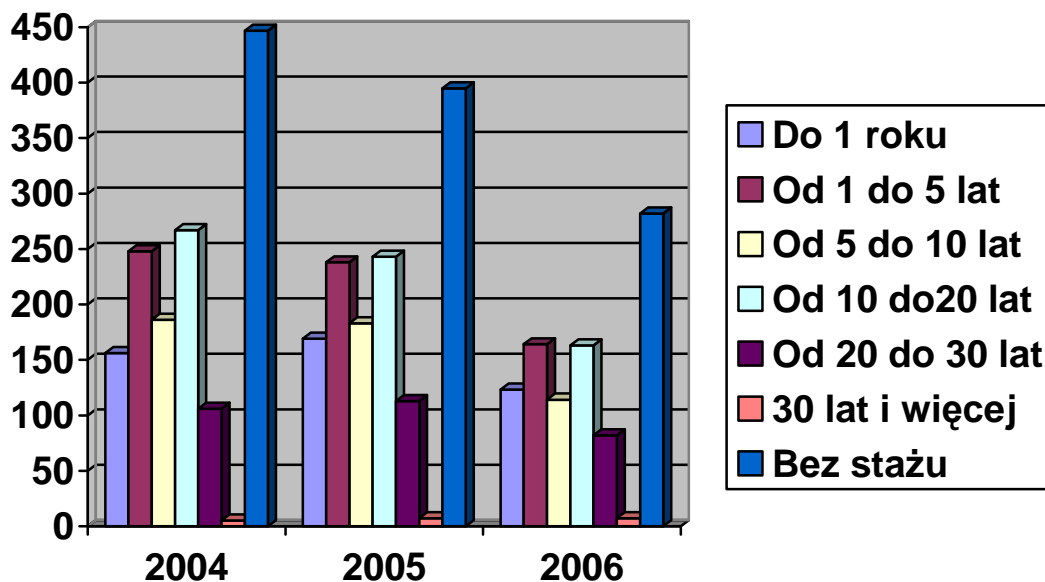
Pochodną wieku jest staż pracy. W tabeli 10 i na wykresie 11 przedstawiono liczbę bezrobotnych mieszkańców Dębina według stażu pracy.

Tabela 10. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Dęblinie w latach 2004-2006 według stażu prac

Wyszczególnienie	Lata		
	2004	2005	2006
Ogółem	1415	1348	935
do 1 roku	156	169	123
1—5	248	238	164
5—10	186	183	114
10—20	267	243	163
20—30	106	113	82
30 lat i więcej	5	7	7
bez stażu	447	395	282

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Wykres 11. Struktura bezrobocia według stażu pracy w Dęblinie w latach 2004 - 2005

Źródło: dane z tabeli 10

Z przedstawionych danych wynika, że wśród bezrobotnych mieszkańców Dębina dominują osoby bez stażu pracy. W analizowanym okresie osoby te stanowiły ponad 30 % ogółu zarejestrowanych. Blisko 20% ogółu bezrobotnych przepracowało od 1 do 5 lat, prawie taką samą grupę bezrobotnych stanowią osoby, które przepracowały od 10

do 20 lat. W przeciwieństwie do tych grup osób bezrobotnych udział grupy o stażu pracy powyżej 30 lat jest niski.

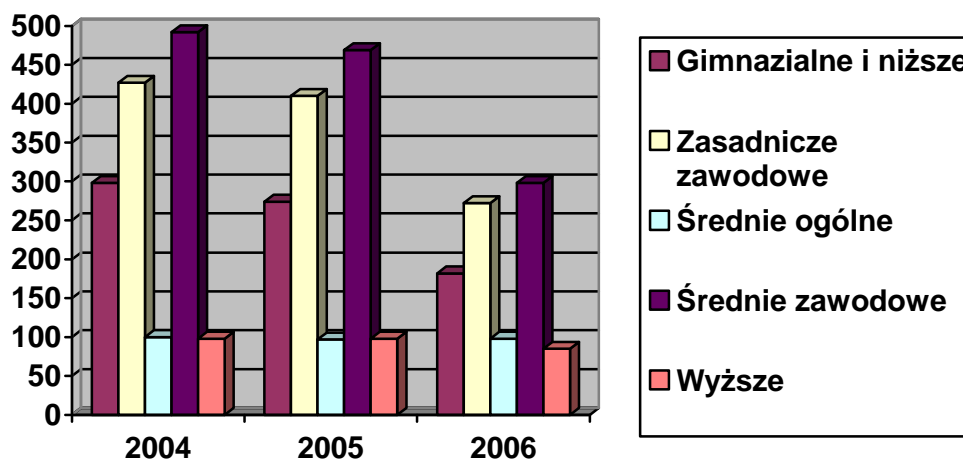
Analizując zjawisko bezrobocia w Dęblinie w latach 2004 -2006 z uwzględnieniem poziomu wykształcenia (tabela 11, wykres 12), należy stwierdzić, że wśród wszystkich bezrobotnych dominowały osoby z wykształceniem średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym.

Tabela 11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Dęblinie w latach 2004-2006 według wykształcenia

Wyszczególnienie	Lata		
	2004	2005	2006
Bezrobotni ogółem	1415	1348	935
Gimnazjalne i niższe	298	274	182
Zasadnicze zawodowe	427	410	272
Średnie ogólne	100	97	98
Średnie zawodowe	492	469	298
Wyższe	98	98	85

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Wykres 12. Struktura bezrobocia w Dęblinie według wykształcenia w latach 2004 - 2006

Źródło: dane z tabelki 11.

Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym (i niższym) oraz zasadniczym zawodowym stanowili łącznie w omawianych latach ponad 50 % ogółu pozostających bez zatrudnienia w Dęblinie. Bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnym

i średnim zawodowym było łącznie ponad 40 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym. W 2004 r. było tych osób 6,9 % ogółu bezrobotnych w 2005 liczba ta wzrosła do 7,3% wszystkich bezrobotnych a w 2006 stanowili oni 9,1 % ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Zmiana ta spowodowana jest panującą od kilku lat tendencją do podnoszenia poziomu wykształcenia. Osoby z wykształceniem średnim podejmują studia, a po ich ukończeniu nie mogąc znaleźć pracy rejestrują się w urzędzie pracy.

Problem bezrobocia w Dęblinie pogłębiany jest przez wysoki udział osób bezrobotnych, które pozostają bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy (tabela 12, wykres 13).

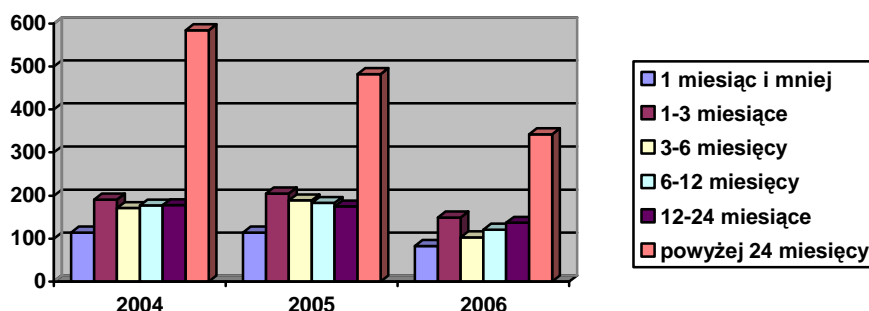
Tabela 12. Bezrobotni zarejestrowani w Dęblinie w latach 2004-2006

według okresu bezrobocia

Okres bezrobocia	Lata		
	2004	2005	2006
	Liczba bezrobotnych		
Ogółem	1415	1348	935
1 miesiąc i mniej	114	114	83
1-3 miesiące	191	205	149
3-6 miesięcy	171	189	103
6-12 miesięcy	177	183	121
12-24 miesiące	178	175	137
powyżej 24 miesięcy	584	482	342

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Wykres 13. Struktura bezrobocia w Dęblinie według czasu pozostawania bez pracy w latach 2004 – 2006

Źródło: dane z tabeli 12.

Szczególnie niebezpieczna jest sytuacja osób niepracujących od ponad 24 miesięcy. Jak wynika z tabeli, prawie co 3 bezrobotny jest zarejestrowany ponad 24 miesiące

w PUP. Oznacza to, że dużo osób w Dęblinie znajduje się w sytuacji chronicznego bezrobocia i ich ponowne włączenie się w rynek pracy będzie bardzo trudne.

W tabeli 13 zestawiono dane liczby bezrobotnych według przekroju osiedli Dębłina.

**Tabela 13. Bezrobotni zarejestrowani w Dęblinie według osiedli
(stan na 31 grudnia 2006r.)**

Lp.	Ulica	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni (z ogółem)	
			z wykształceniem gimnazjalnym i niższym	pozostający bez pracy ponad 12 miesiący
1	Osiedle Irena	58	13	31
2	Osiedle Jagiellońskie	36	1	16
3	Osiedle Lotnisko	112	2	54
4	Osiedle Masów	35	13	22
5	Osiedle Mierzwiączka	82	23	47
6	Osiedle Młynki	5	1	2
7	Osiedle Podchorążych	41	12	23
8	Osiedle Pułaskiego	15	1	8
9	Osiedle Rycice	25	9	17
10	Osiedle Starówka	66	19	31
11	Osiedle Staszica	70	8	33
12	Osiedle Stawy	17	3	4
13	Osiedle 15 Pułku Piechoty „Wilków”	51	5	36
14	Osiedle Wiślana	167	36	79
15	Osiedle Wiślana - Żwica	38	5	21
16	Osiedle Michalinów	73	14	36
17	Osiedle Źdzary	44	13	25
	Ogółem	935	178	485

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Dęblinie

Z informacji tych wynika, że najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych mieszka w osiedlu Wiślana i Lotnisko (30 % wszystkich bezrobotnych), prawie połowa z nich pozostaje bez pracy ponad rok.

3. Grupy społeczne wymagające wsparcia w ramach programu rewitalizacji

Przemiany społeczno-gospodarcze zachodzące w kraju spowodowały nasilenie się wielu problemów społecznych, z którymi borykają się także mieszkańcy Dębina. Świadczy o tym m.in. wysoka liczba osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej. Ubożenie osób i rodzin z często współistniejącymi dysfunkcjami spowodowały, że na przestrzeni lat 2004 -2006 zaobserwowano duże zapotrzebowanie na pomoc w zakresie funkcjonowania społecznego i materialnego mieszkańców.

W Dęblinie występuje wiele niekorzystnych zjawisk powodujących konieczność udzielenia wsparcia socjalnego. Pomędzy poszczególnymi przyczynami istnieje ścisła korelacja w związku, z czym bardzo często jedna rodzina boryka się z kilkoma problemami. Rodzaje przyczyn trudnej sytuacji życiowej, które stały się powodem przyznania pomocy społecznej w Dęblinie zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 14. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Dębnie według przyczyny udzielenia świadczenia w latach 2004-2006

Przyczyna udzielenia świadczenia	Lata					
	2004		2005		2006	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	538	1553	465	1323	466	1289
Sieroctwo	2	2	2	10	2	8
Bezdomność	2	2	3	3	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	85	-	-	-	-
Bezrobocie	471	1442	422	1279	422	1264
Niepełnosprawność	211	607	166	449	233	570
Długotrwała choroba	191	505	175	468	218	588
Bezradność w sprawach opiek.-wych. I prowadzenia gosp. Domowego	167	672	147	605	147	611
Alkoholizm	71	127	34	53	41	58
Narkomania	1	2	1	2	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	6	10	18	3	3

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej w Dęblinie z lat 2004- 2006.

Jak wynika z danych zawartych w tabeli, najważniejszymi przyczynami udzielania pomocy w mieście są: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz niepełnosprawność.

Dużą grupę osób korzystających z pomocy społecznej stanowią osoby zamieszkujące osiedla: Wiślana, Starówka, Żdźary oraz osiedle Mierzwiączka. Szczegółowe dane dotyczące rodzin objętych pomocą społeczną wg osiedli przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Rodziny objęte pomocą społeczną według osiedli

lp	Wyszczególnienie	Lata		
		2004	2005	2006
1	Osiedle Irena	49	47	51
2	Osiedle Jagiellońskie	13	9	14
3	Osiedle Lotnisko	33	34	32
4	Osiedle Masów	31	28	30
5	Osiedle Michalinów	48	46	44
6	Osiedle Mierzwiączka	66	65	59
7	Osiedle Młynki	14	11	13
8	Osiedle Podchorążych	42	37	40
9	Osiedle Pułaskiego	13	13	15
10	Osiedle Rycice	27	18	25
11	Osiedle Starówka	74	58	70
12	Osiedle Staszica	13	12	16
13	Osiedle Stawy	3	4	2
14	Osiedle 15 Pułku Piechoty „Wilków”	28	28	28
15	Osiedle Wiślana	132	126	127
16	Osiedle Wiślana – Żwica	14	10	16
17	Osiedle Żdźary	68	57	59
	Ogółem	668	603	641

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdań Ośrodka Pomocy Społecznej w Dęblinie z lat 2004- 2006.

W 2004 r. z pomocy OPS w Dęblinie korzystało 668 rodzin, rok później nastąpił spadek o ok.10%, a w 2006 r. zauważamy wzrost rodzin korzystających z pomocy społecznej w stosunku do 2005 r. o ok. 6%.

Mając na uwadze gwałtownie malejącą liczbę ludności miasta (patrz tabela poniżej) nie sposób za pozytywny uznać spadek liczby rodzin objętych pomocą społeczną.

Zmiany w liczbie ludności na przestrzeni ostatnich trzech lat kształtowały się następująco:

2004 r.	2005 r.	2006 r.
18.995	18.581	18.122

Z analizy powyższych danych należy stwierdzić, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w ostatnich latach ma tendencję wzrostową.

Problemy społeczne pozostają w ścisłym związku z poziomem przestępczości. W tabeli przedstawiono liczbę przestępstw i wykroczeń na terenie Dębina w latach 2004 – 2006.

Tabela 16. Przestępstwa i wykroczenia w Dęblinie w latach 2004 – 2006

Wyszczególnienie		2004	2005	2006
Przestępstwa				
Ogółem		673	636	622
O charakterze gospodarczym		42	28	33
O charakterze kryminalnym		404	328	302
Inne		227	276	287
w tym najbardziej charakterystyczne	zabójstwo	0	0	0
	zgwałcenie	2	2	0
	kradzież cudzej rzeczy	100	85	73
	kradzież samochodu	11	7	5
	kradzież z włamaniem	71	61	40
	rozbój i wymuszenie rozbójnicze	17	10	12
	uszczerbek na zdrowiu	26	21	19
	udział w bójce lub pobiciu	12	7	9
	uszkodzenie mienia	29	26	17
	ustawa o przeciwdziałaniu narkomani	7	11	6
	przestępstwa drogowe	182	242	212
Wykroczenia				
Ogółem		1024	1118	1143

Źródło: dane Komisariatu Policji w Dęblinie.

Z zaprezentowanych danych wynika, że z każdym rokiem w Dęblinie popełnianych jest coraz mniej przestępstw. Przestępstwa drogowe stanowiły w 2006 roku 34% ogółu przestępstw w Dęblinie, około 12% ogółu przestępstw to przestępstwa kradzieży cudzej rzeczy. W analizowanych latach zwiększyła się natomiast liczba wykroczeń. W 2006 roku było o 119 wykroczeń więcej niż w roku 2004.

W poniższej tabeli przedstawiono skalę przestępczości w poszczególnych rejonach dzielnicowych z podziałem na kategorie przestępstw w roku 2006.

Tabela 17. Skala przestępczości w poszczególnych rejonach dzielnicowych z podziałem na kategorie przestępstw (w %) w 2006 roku.

Rejon Dzielnicowy	Rozboje	Bójki i pobicia	Włamania do mieszkań	Kradzież samochodu	Kradzież mienia
Rejon nr 1 (ulice: 1-go Maja, Asnyka, Bankowa, Bobrowiska, Sochackiego, Grunwaldzka, Kocka, Konopnickiej, Krótka, Leśki, Leśna, Lipowa, Piłsudskiego, Nadatki, Nadrzeczna, Niepodległości, Ogrodowa, Okólna, Orzeszkowej, Oś. Stawy, Partyzantów, PCK, Polna, Prosta, Przechodnia, Pułaskiego, Rynek, Składowa, Skotnickiego, Słowackiego, Sochackiego, Staromiejska, Stawska, Stulecia Kolei Nadwiślańskiej, Ślaska, Środkowa, Warszawska, Wąska, Wiatraczna, Zaciszna, Żabia.	3	1	6	1	19
Rejon nr 2 (ulice: Balonna, Długa, Florena, Kołtąta, Kowalskiego, Krasickiego, Oś. Lotnisko, Oś. Masów, Niecała, Plac Orłąt Dęblińskich, Podchorążych, Prusa, Rogowskiego, Spacerowa, Ścibora, Trapezowa, Urbanowicza, Wesoła, Wiejska.	1	0	3	2	15
Rejon nr 3 (ulice: 15 PP., „Wilków”, Długosza, Dworcowa, Jagiellońska, Kazimierza Jagiellończyka, Królewska, Królowej Bony, Królowej Jadwigi, Krzywa, Księcia Witolda Młynki, Modrzewskiego, Modrzycka, Staszica, Towarowa, Wł. Jagiełły, Wł. Warneńczyka, Zawiszy Czarnego, Zyndrama z Maszkowic.	4	2	3	1	24
Rejon nr 4 (ulice: Bajana, Chorzowskiego, Kolejowa, Kopernika, Kościuszki, Kwiatowa, Meissnera, Michalinowska, Mickiewicza, Nagórskiego, Nowa, Okrzei, Oś. Wiślana, Reymonta, Sienkiewicza, Skarżyskiego, Słoneczna, Spokojna, Stara, Stężycka, Tańskiego, Tysiąclecia, Wiślana, Wolności, Zielona, Żeromskiego, Żwirki i Wigury.	4	2	4	1	17

Źródło: dane Komisariatu policji w Dęblinie.

Najbardziej zagrożony przestępczością jest rejon nr 1 i rejon nr 3. W poniższej tabeli przedstawiono ulice i miejsca szczególnie zagrożone przestępczością na terenie Dębina.

Tabela 18. Wykaz miejsc szczególnie zagrożonych przestępczością na terenie Dębina

Rejon / ulica	Rodzaj przestępczości
Pawilon „Jubilat” / ul. Kowalskiego	Bójki, pobicia, uszkodzenie mienia, kradzieże
Teren targowiska / ul. 15 PP., „Wilków”	Kradzieże kieszonkowe, kradzieże pojazdów
CPN „Orlen” / ul. 15 PP., „Wilków”	Rozboje, bójki – pobicia, zakłócenia porządku prawnego

Bary: Grota, Walec / ul. 15 PP, „Wilków”	Bójki, pobicia
Pawilon „Podkówka” / ul. Wiślana	Kradzieże, kradzieże z włamaniem
Parking samochodowy / ul. Kowalskiego, Urbanowicza	Kradzieże samochodów, włamania do samochodów
Bar „Ewex”, sklep „Max” / ul. Wiślana	Rozboje, pobicia, bójki
Park miejski / ul. Niepodległości	Zakłócenia porządku

Źródło: dane Komisariatu Policji w Dęblinie.

Miejscami najbardziej zagrożonymi na terenie Dębina są osiedla Wiślana, 15 PP „Wilków” i osiedle Lotnisko.

4. Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych

W gminie Dęblin w 2003 roku zatrudnionych było 3494 osób, z czego 2930 osób zatrudnionych było w sektorze publicznym a 564 osoby w sektorze prywatnym. W 2003 najwięcej – ponad 1400 osób – pracowało w sektorze usługowym (usługi rynkowe), gdzie w porównaniu do roku 2000 nastąpił największy spadek osób pracujących w tym sektorze. Najmniej osób było zatrudnionych w rolnictwie – tylko 3 osoby. Szczegółowo zmiany w zatrudnieniu w latach 2000 – 2003 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Pracujący w poszczególnych sektorach w gminie Dęblin

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003
Sektor rolniczy	4	5	3	3
Sektor przemysłowy	796	1.088	1.125	1.098
Sektor usługowy – usługi rynkowe	2.066	1.557	1.374	1.426
Sektor usługowy – usługi nierynkowe	1.100	1.106	935	967
Razem	3.966	3.756	3.437	3.494

Źródło: dane GUS

W analizowanym okresie widoczny jest tylko wzrost osób (o 38%) zatrudnionych w sektorze przemysłowym.

Jak wynika z powyższych danych, od roku 2000 liczba zatrudnionych osób w gminie Dębłin zmniejszyła się do roku 2003 o blisko 12%. Podobna sytuacja występuje w województwie i pozostałych miastach, gdzie liczba pracujących zmalała o ok. 20%.

Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Dęblinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Źródło utrzymania gospodarstw domowych w Dęblinie wg Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku

Wyszczególnienie	2002
Gospodarstwa domowe źródło utrzymania praca najemna w tym:	
1) poza rolnictwem w sektorze publicznym	2749
2) poza rolnictwem w sektorze prywatnym	447
Gospodarstwa domowe źródło utrzymania praca na rachunek własny w tym:	
1) poza rolnictwem	189
2) w swoim gospodarstwie rolnym	12
Gospodarstwa domowe źródło utrzymania niezarobkowe w tym:	
1) emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	1839
2) emerytura rolna	20
3) renta z tytułu niezdolności do pracy	519
4) renta socjalna	38
5) renta rodzinna	373
6) zasiłek dla bezrobotnych	84
7) zasiłek pomocy społecznej	72
8) inne niezarobkowe źródło	123
Gospodarstwa domowe źródło utrzymania na utrzymaniu	112
Gospodarstwa domowe źródło utrzymania nieustalone	9

Źródło: dane GUS.

Jak wynika z powyższych danych głównym źródłem utrzymania gospodarstw domowych w Dęblinie jest dochód z pracy w sektorze publicznym. Na 6591 gospodarstw domowych 3068 gospodarstw posiada źródło utrzymania niezarobkowe (m.in. z tytułu renty, emerytury, zasiłku).

5. Identyfikacja problemów

1. Niski przyrost naturalny
2. Ujemne saldo migracji
3. Duże bezrobocie w mieście
4. Znacząca grupa osób niepełnosprawnych
5. Brak ułatwień w poruszaniu się dla osób niepełnosprawnych
6. Istnienie grup i obszarów wykluczenia społecznego
7. Słabe dostosowanie systemu kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy

3.3 Gospodarka

1. Główni pracodawcy

Głównymi pracodawcami w Dęblinie są nadal jednostki budżetowe, a w szczególności Wojsko Polskie, oraz zakłady państwowe pracujące głównie na rzecz wojska. Są to Wojskowe Zakłady Lotnicze nr 3 (381 pracowników), Wojskowe Zakłady Inżynieryjne (360 pracowników) oraz Składnica Wojskowa w Stawach. W celu lepszego wykorzystania istniejących obiektów wpuszczają na swój teren cywilnych przedsiębiorców, udostępniając na zasadach dzierżawy powierzchnie produkcyjne, magazynowe oraz biurowe. Przyjmują także do realizacji cywilne zlecenia. Priorytetową rolę w kształtowaniu profilu miasta spełnia Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych oraz 6 Szpital Wojskowy z Przychodnią (229 pracowników), kilka zakładów pracujących na potrzeby wojska oraz 4 jednostki wojskowe i lotnisko, a także Polskie Linie Kolejowe S.A. (239 pracowników), Zakład Taboru Lublin (309 pracowników), Baza Maszyn i sprzętu (183 pracowników).

Do grona większych pracodawców należy ponadto –PPHU „AGBO” (109 osób), Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (99 pracowników), szkoły gminne i przedszkola (420 etatów), Urząd Miasta (67 pracowników), Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo -Usługowe „DAREX” Dariusz Nawrotek, P.H.U.„Pierścień” - Piotr Kijek, „POLTOR” Spółka zo.o i „KALNEX” Z.I W. Kalbarczyk Spółka Jawna.

Podmiotów zatrudniających powyżej 10 osób jest 51. Z firm cywilnych największe znaczenie mają:

- Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „ALLMIZ” Sp. z o.o. (66 pracowników),

które prowadzą chłodnię artykułów spożywczych,

- Zakład Chemii Gospodarczej „SaneChem Handels” Sp. z o.o.

2. Struktura podstawowych branż gospodarki

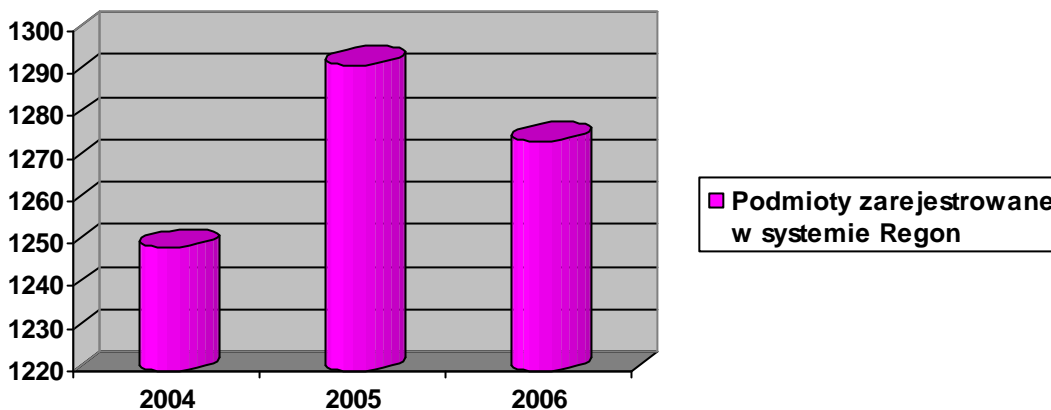
Na początku lat 90-tych wraz z całym krajem Dębłin przeszedł okres zasadniczych przemian ekonomicznych. Duże państwowe przedsiębiorstwa, które od początku były i są związane z obronnością kraju (budżet) zwalniały pracowników, zmniejszały produkcję. Obecnie obiekty w niektórych wojskowych zakładach są w pełni wykorzystywane i odnajmowane dęblińskim przedsiębiorcom. W mieście po 1990 roku powstało około tysiąc nowych prywatnych podmiotów gospodarczych. W 2004 roku zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie Regon było 1249. Poniższa tabela 21 i wykres 14 przedstawiają liczbę podmiotów gospodarczych w Dęblinie na przełomie lat 2004 -2006.

**Tabela 21. Jednostki zarejestrowane w systemie REGON
w latach 2004 - 2006 w Dęblinie**

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	1249	1292	1274

Źródło: dane GUS

Wykres 14. Struktura podmiotów gospodarczych w systemie Regonw latach 2004 - 2006

Źródło: dane z tabeli 21.

Jak wynika z powyższego wykresu w 2005 r. zarejestrowane były o 43 podmioty gospodarcze więcej niż w 2004 r. Natomiast w 2006 r. liczba podmiotów gospodarczych zmniejszyła się o 18 w stosunku do roku 2005.

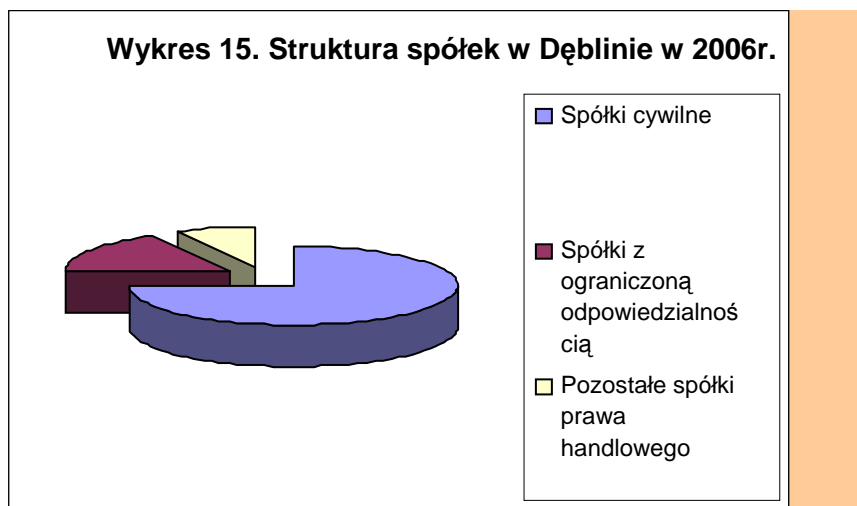
Analizując sytuację w sektorze publicznym w Dęblinie w latach 2004 – 2006 dostrzegamy wzrost liczby zarejestrowanych jednostek budżetowych. W ostatnich latach stanowiły one 45 % ogółu jednostek sektora publicznego. Liczba przedsiębiorstw państwowych działających w mieście nie zmieniła się w analizowanym okresie.

Tabela 22. Jednostki zarejestrowane w systemie Regon – sektor publiczny w Dęblinie w latach 2004 -2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	89	110	109
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	45	49	49
Przedsiębiorstwa państwowe	1	1	1
Spółki handlowe	2	2	2
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1
Gospodarstwa pomocnicze	4	4	4

Źródło: dane GUS.

W roku 2006 w Dęblinie zarejestrowanych było 116 spółek. Największą grupą wśród spółek były spółki cywilne – 75 % wszystkich spółek. 17 % z funkcjonujących w tym okresie spółek posiadała statut spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Źródło: dane GUS

Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych w Dęblinie to jednostki sektora prywatnego. W strukturze sektora prywatnego przeważają osoby fizyczne.

Niepokojącym zjawiskiem jest spadek osób fizycznych zarejestrowanych w systemie Regon w 2006 r. o 27 podmiotów w stosunku do roku 2005 co przedstawia tabela 23.

Tabela 23. Jednostki zarejestrowane w systemie REGON sektor prywatny w Dęblinie w latach 2004 – 2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Osoby fizyczne	999	1013	986
Spółki prawa handlowego	24	27	27
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	4	4	4
Spółdzielnie	5	5	5
Fundacje	1	1	1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	20	24	31

Źródło: dane GUS

W strukturze jednostek zarejestrowanych w systemie Regon największą dynamiką wzrostu charakteryzują się stowarzyszenia i organizacje społeczne, których liczba zwiększyła się z 20 w 2004 r. do 31 w 2006 r. Zwiększyła się również liczba spółek prawa handlowego z 24 w 2004 r. do 27 w 2005 r., ta liczba utrzymała się w 2006 r. W mieście funkcjonowały 4 spółki z udziałem kapitału zagranicznego oraz jedna fundacja.

Nie zmieniła się też liczba zarejestrowanych spółdzielni, w omawianym okresie było ich 5.

Dane dotyczące liczby i struktury podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Dęblinie w przekroju sekcji PKD zostały przedstawione w tabeli 24.

Tabela 24. Liczba podmiotów gospodarczych w Dęblinie w latach 2004-2006 według sekcji PKD

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Ogółem	1249	1292	1274
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	10	9	10
Przetwórstwo przemysłowe	156	159	165
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	4	4	3
Budownictwo	74	80	82
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	446	449	422
Hotele i restauracje	52	51	48
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	48	53	58
Pośrednictwo finansowe	53	51	59
Usługi związane z nieruchomościami, wynajem, prowadzenie działalności gospodarczej	179	193	177
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	7	7	7
Edukacja	53	60	61
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	75	77	74
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	92	99	108

Źródło: dane GUS

Z danych powyższych wynika, że w mieście dominują podmioty prowadzące działalność w zakresie handlu (około 35% wszystkich podmiotów), usług związanych z nieruchomościami (14 % wszystkich podmiotów) i przetwórstwa przemysłowego (13 % wszystkich podmiotów). Na uwagę zasługuje sfera usługowa, działalnością tą trudni się około 8% wszystkich podmiotów.

Większość podmiotów gospodarczych to małe firmy rodzinne zajmujące się w przeważającej części handlem oraz drobną wytwórczością i usługami.

3. Identyfikacja podstawowych problemów

1. Mały udział osób zatrudnionych w sferze pozabudżetowej
2. Przewaga mikroprzedsiębiorstw (1-2osób)
3. Mało rozwinięty sektor usług
4. Duża ilość terenów niewykorzystanych dla rozwoju gospodarczego miasta (własność PKP i MON)
5. Słaba promocja gospodarcza miasta
6. Brak nowych dużych inwestorów
7. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych mogących sprostać wymaganiom inwestora strategicznego

Środowisko i zagospodarowanie przestrzenne

1. Zagospodarowanie przestrzenne

Miasto Dębłin utworzone zostało 13.11.1954 r. z gromad: Dębłin, Rycice, Mierzwiączka, Żdżary i Masów. Połączenie w jeden organizm miejski rozproszonych jednostek spowodowało znaczną rozległość obszarów zainwestowanych. Waha się ona (w linii prostej) od ok. 4,0 km (Os. Staszica – dawne Żdżary) do ok. 7,0 km (Os. Stawy – dawne Masów). Peryferyjne tereny położone są w odległości ok. 2,0 – 5,0 km od centrum miasta.

Obszar miasta rozdzielony jest szerokim pasem terenów kolejowych, biegnących południkowo oraz terenami wojskowymi położonymi równoleżnikowo. Cechą charakterystyczną struktury przestrzennej Dębłina jest podział strefy miejskiej na trzy części. W wyniku przecięcia całego miasta szerokim pasmem terenów kolejowych oraz terenem istniejącego lotniska, w układzie przestrzennym Dębłina wyodrębnia się trzy rejony:

A - rejon „wschodni” na osi ulic Warszawskiej, Stawskiej i Lipowej.

B - rejon „zachodni”, na osi ulic Stężyckiej i Michalinowskiej.

C - rejon „południowy” na osi ul. Spacerowej – Masów.

A - rejon „wschodni” na osi ulic Warszawskiej, Stawskiej i Lipowej.

Za zmniejszeniem intensywności istniejącej i proponowanej zabudowy przemawia bliskie sąsiedztwo lotniska (hałas powyżej 85 dB). W tym rejonie, warunki fizjograficzne i obowiązujące ustalenia miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego Centrum i osiedli LIPOWA – I, II, III, IV, V, z uwagi na położenie na kierunku nalotów nakładają konieczność ograniczenia wysokości zabudowy. Należy rozważyć możliwość wykorzystania dla funkcji miejskich obiektów położonych na północny – wschód od ustalonej izofony 85 dB. Jednak na znacznej części tego obszaru znajdują się udokumentowane złoża kopalin (piaski i żwiry). Ponadto w części jest to obszar istotny dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, zwłaszcza na obrzeżu terenów leśnych.

Brak terenów pod kierunkowy rozwój miasta w rejonie „wschodnim”, konieczność usprawnienia i dostosowania układu drogowego do obowiązujących norm bezpieczeństwa (zwłaszcza przecinającej miasto drogi krajowej Nr 48) powodują celowość wzmocnienia związku funkcjonalnego miasta z położoną w jego obszarze miejscowością Stawy. Możliwość przyszłej, przemysłowej eksploatacji złóż kopalin – przemawia za uznaniem części tego obszaru jako kierunkowej rezerwy pod ekstensywny rozwój miasta. Zagospodarowanie tego obszaru możliwe byłoby jednak po wyeksploatowaniu istniejących tam złóż kopalin.

Należy rozważyć możliwość pozostawienia ciągu terenów otwartych równoległe do granicy lasu, a także przewidzieć stopniowe przekształcanie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Centrum”. Szczególnie istotny jest jednak warunek ochrony zabytkowego układu urbanistycznego dawnej osady Irena oraz wpisanego do rejestru zabytków Fortu Mierzwiączka.

B - rejon „zachodni”, na osi ulic Steżyckiej i Michalinowskiej.

W obszarze tym zawartym pomiędzy terenami kolejowymi, a rzeką Wisłą znajduje się wpisana do rejestru zabytków „Cytadela Dęblin”. Zarówno nadbrzeże Wisły jak i wysokie, wyjątkowe walory historyczno-architektoniczne Cytadeli stwarzają możliwość wykorzystania tych obiektów (przynajmniej w części) dla celów turystyczno-krajoznawczych. W znacznej części rejonu obowiązują ograniczenia wynikające z położenia na trasie nalotów na lotnisko, położenie w obszarze narażonym na hałas powyżej 85 dB. Jednocześnie, dla większej części obszaru obowiązują ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Szczególnych decyzji wymagają tereny chaotycznie zagospodarowane, na przedpolu Cytadeli od strony wschodniej. Wyjątkowe walory tego obiektu wymagają uporządkowania jego otoczenia.

Obszar włączonej w ostatnim okresie w granice miasta miejscowości Michalinów, z uwagi na atrakcyjność inwestycyjną wymaga opracowania miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego. Położenie tego terenu w bliskim sąsiedztwie z Wisłą, ale jednocześnie w strefie hałasu sugerują jego ekstensywne wykorzystanie pod zabudowę wielofunkcyjną.

C - rejon „południowy” na osi ul. Spacerowej – Masów.

Obszar ten położony jest pomiędzy terenami lotniska, pozostającymi w zarządzie MON a rzeką Wieprzem. W znacznej części są to tereny zagrożone zalewem wody Q 1%. Biorąc pod uwagę konieczność podniesienia istniejących wałów przeciwpowodziowych, konfigurację i atrakcyjność terenów położonych na południe od Wieprza istnieje możliwość realizacji niewielkiego zbiornika wody na Wieprzu.

W bezpośrednim sąsiedztwie istnieje zabytkowy zespół pałacowo – parkowy, który podnosi atrakcyjność tego rejonu. W obszarze istniejącego lotniska i zabudowy os. Masów, z uwagi na ograniczoną przydatność terenu pod zabudowę – w niewielkim stopniu można uzupełnić zainwestowanie. Należy wyznaczyć odpowiednią strefę ekspozycji dla chronionego obszaru rezerwy w rejonie cmentarza – miejsca pamięci Ballonna.

2. Uwarunkowania ochrony środowiska

Gospodarka odpadami

Pojęcie gospodarowania odpadami obejmuje zbieranie, transport, odzysk lub unieszkodliwianie odpadów, zarówno odpadów komunalnych, jak też pozostałych odpadów. W Dęblinie odpady komunalne powstają w gospodarstwach domowych, także w obiektach i instytucjach usytuowanych na terenie Miasta (obiektach handlowych, usługowych, oświatowych oraz związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą).

W 1998 r. w mieście wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów. Stopniowo w poszczególnych osiedlach zaczęły pojawiać się specjalne pojemniki na szkło, tworzywa sztuczne oraz makulaturę (papier i tektura), a także złom. W przypadku odpadów powstających w sektorze gospodarczym, w głównej mierze odpady wytwarzały zakłady oraz mniejsze podmioty gospodarcze. Z uwagi na wojskowe tradycje Miasta, w Dęblinie do większych zakładów wytwarzających odpady należy zaliczyć jednostki i instytucje wojskowe:

- Jednostka Wojskowa 3248 Dęblin – Twierdza,
- Jednostka Wojskowa 3823 Dęblin – Lotnisko,
- Jednostka Wojskowa 4824 Dęblin – Stawy,

- Wojskowe Zakłady Inżynieryjne,
- Wojskowe Zakłady Lotnicze Nr 3.

Ponadto oprócz wskazanych należy wymienić następujące zakłady:

- PKP CARGO Spółka Akcyjna, Zakład Przewozów Towarowych w Lublinie,
- Zakład Naprawy Infrastruktury w Radomiu, Baza Sprzętu w Dęblinie,
- „SaneChem” Sp z o.o.,
- „PUMAR”,
- „ALLMIZ” Sp z o.o. – Chłodnia w Dęblinie.

Mniejsze podmioty gospodarcze wytwarzające odpady, w niewielu przypadkach prowadziły ewidencje wytwarzanych odpadów, a także nie przekazywały informacji o ich wytwarzaniu do odpowiednich urzędów. Przyjęcie w 2006 r. przez Radę Miasta Dębina uchwały Nr LVI/356/2006 z dnia 4 lipca 2006r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Dębina” pozwoliło usystematyzować częstotliwość oraz sposób odbioru odpadów z zakładów pracy, podmiotów gospodarczych jak również indywidualnych mieszkańców Miasta.

W Mieście Dęblin nie ma zlokalizowanej instalacji unieszkodliwiania lub odzysku odpadów. Odpady komunalne odbierane są od mieszkańców przez następujące jednostki:

- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp z o.o. w Dęblinie, 08-530 Dęblin ul. 15P.P. „Wilków” 3 - wywóz do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach;
- Firma TED-BAGS Usługi Komunalne Jarosław Wieczorek, 08-530 Dęblin ul. Konopnickiej 12
- wywóz do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach oraz na składowisko w Rykach;
- Przedsiębiorstwo Wywozu Nieczystości Stałych „ALMAX” Sp z o.o. w Radomiu; 26-600 Radom ul. Wrocławska 3 - wywóz na składowisko zarządzane przez Zakład Usług Komunalnych w Kurowie;
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp z o.o. w Rykach; 08-500 Ryki, ul. Słowackiego 5.

Gospodarka odpadami na terenie Miasta Dęblin prowadzona jest głównie w oparciu o Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Puławach. Zakład wyposażony jest w linie do segregacji odpadów o wydajności 22 tys. Mg/rok/1 zmianę, instalacje do

fermentacji bioodpadów (2,8 tys. Mg/rok odpadów komunalnych ulegających biodegradacji) oraz składowisko odpadów.

Dane dotyczące ilości odpadów komunalnych wytworzonych przez mieszkańców Miasta Dębłin i odebranych przez wyspecjalizowane jednostki w latach 2005 - 2006 obrazują przedstawione poniżej tabele:

Tabela 25. Ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Miasta Dębłin 2005 r.

2005 r.		
Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa [Mg]
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2.306,00
20 01 01	papier i tektura	30,50
20 01 02	szkło	68,50
20 01 39	tworzywa sztuczne	17,20

Według stanu na dzień 31.12.2006 r. ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Miasta Dębłin w 2006 r. przez w/w jednostki została przedstawiona tabeli nr 26.

Tabela 26. Ilość odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Miasta Dębłin w 2006 r.

2006 r.		
Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa [Mg]
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1739,70
20 01 01	papier i tektura	40,17
20 01 02	szkło	61,50
20 01 39	tworzywa sztuczne	27,08
20 03 99	odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	0,96
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	4,10

Porównując lata 2005 -2006 zmniejszyła się w tym okresie ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców Dębłina. Fakt ten można uzasadnić wprowadzeniem selektywnej zbiórki odpadów w Dęblinie, która była przewidziana do końca 2006 r. W 2006 r. zmniejszyła się ilość odpadów zebranych przez Miasto, natomiast wzrosła ilość odpadów przekazanych do odzysku i recyklingu (opakowania z tworzyw sztucznych, opakowań z papieru i tektury oraz opakowań ze szkła gospodarczego), co przedstawiają dwie poniższe tabele:

Tabela 27. Ilość odpadów opakowaniowych zebranych oraz przekazanych do odzysku i recyklingu w Mieście Dęblin w roku 2005

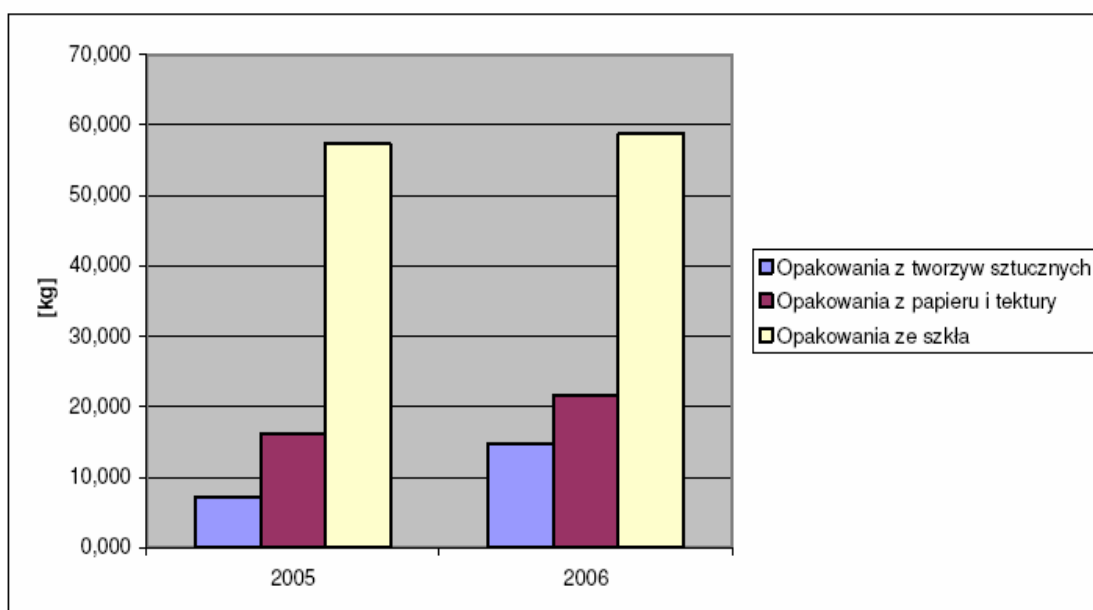
Lp.	Rodzaj opakowania, z którego powstał odpad	Ilość odpadów zebranych przez miasto w [kg]	Ilość odpadów przekazanych przez miasto do odzysku i recyklingu w [kg]
1.	Opakowania z tworzyw sztucznych	15.200	7.200
2.	Opakowania z aluminium	-	-
3.	Opakowania ze stali w tym z blachy stalowej	-	-
4.	Opakowania z papieru i tektury	21.200	16.200
5.	Opakowania ze szkła gospodarczego poza ampułkami	65.300	57.300
6.	Opakowania z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)	-	-
	Razem	101.700	80.700

Tabela nr 28 przedstawia informacje o ilościach odpadów zebranych w Mieście Dęblin w roku 2006 oraz przekazanych do odzysku i recyklingu.

Tabela 28. Ilość odpadów opakowaniowych zebranych oraz przekazanych do odzysku i recyklingu w Mieście Dęblin w roku 2006

Lp.	Rodzaj opakowania, z którego powstał odpad	Ilość odpadów zebranych przez miasto w [kg]	Ilość odpadów przekazanych przez miasto do odzysku i recyklingu w [kg]
1.	Opakowania z tworzyw sztucznych	6.680	14.680
2.	Opakowania z aluminium	-	-
3.	Opakowania ze stali w tym z blachy stalowej	-	-
4.	Opakowania z papieru i tektury	16.570	21.570
5.	Opakowania ze szkła gospodarczego poza ampułkami	59.701	58.701
6.	Opakowania z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)	-	-
	Razem	82.951	94.951

Wykres 16. Ilość odpadów przekazanych przez Miasto Dęblin do odzysku i recyklingu w latach 2005 – 2006.

Ścieki z terenu Miasta Dębłina w głównej mierze przyjmuje oczyszczalnia ścieków prowadzona przez Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp z o.o. w Dęblinie. Z

danych udostępnionych przez Spółkę wynika, że w 2005 r. oczyszczalnia wytworzyła 190,3 Mg suchej masy osadu.

W 2006 r. wytworzono 306 Mg suchej masy osadów ściekowych.

Wody

Główną sieć wodną w okolicy Dębina tworzą rzeki Wisła i Wieprz. Wisła ma charakter rzeki roztokowej o rozgałęziającym się korycie i przebiegu prostoliniowym. Wieprz zaś jest ciekim meandrującym, z licznymi zakolami, odnogami i odcięciami starorzeczami. Przez środek obszaru miasta płynie rzeka Irenka – uregulowana, o brzegach częściowo ocembrowanych ażurowymi płytami betonowymi. W północnej części miasta istnieje liczna sieć rowów i kanałów melioracyjnych. Brak naturalnych zbiorników.

Kilkudziesięciometrowa warstwa izolacyjna powstała na przełomie czwartorzędu i trzeciorzędu jest bardzo korzystnym elementem budowy hydrogeologicznej, która wystarczająco chroni dwa zasoby wodne; są to ważne zbiorniki wód podziemnych, a szczególnie zbiornik utworzony w spękanych wapieniach mastrychtu, który decyduje o zaopatrzeniu w wodę i będzie stanowić podstawę gospodarki wodnej i zaspakajanie potrzeb na cele komunalne.

Poziom trzeciorzędowy charakteryzuje się podwyższoną zawartością żelaza i manganu i słabo zasadowym odczynem – wymaga to dodatkowego uzdatniania wody na cele konsumpcyjne. Występują lokalne źródła zanieczyszczeń poziomu wodonośnego (czwartorzędowego): komunalne wysypisko odpadów, “dzikie” wysypiska, zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem drogowym, spływy z chemizacji rolnictwa.

Miasto dotychczas nie wykorzystuje swego położenia u zbiegu ważnych cieków wodnych. Istnieją hydrograficzne warunki do tworzenia bazy rekreacji wodnej, w tym retencji powierzchniowej.

Jakość wód powierzchniowych głównych cieków jest substandardowa; stan sanitarny cieków w niewielkim stopniu zależny jest od gospodarki wodnej w mieście.

Zanieczyszczenie powietrza

Warunki życia mieszkańców w znacznej mierze zależą od stanu sanitarnego atmosfery, na który wpływają zanieczyszczenia transgraniczne i pochodzenia lokalnego (przy niekorzystnym napływie mas powietrznych). W skutek bytowo gospodarczej działalności człowieka następuje emisja do powietrza substancji szkodliwych. Głównymi źródłami emisji są wielorakie procesy technologiczne, stosowane w zakładach przemysłowych, termiczne przekształcanie paliw w elektrociepłowniach,

ciepłowniach i paleniskach indywidualnych opalanych w większości paliwem w postaci węgla kamiennego oraz transport.

Największym emitorem zanieczyszczeń powietrza na terenie Dębina jest kotłownia wysokoprężna opalana miałem węglowym, wybudowana w latach osiemdziesiątych, zlokalizowana przy ul. Składowej. Jest ona własnością Wojskowego Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Lublinie. Ponadto istnieje jeszcze kotłownia opalana węglem przy ul. Stawskiej, kotłownia olejowa przy ul. Dworcowej oraz kilka kotłowni gazowych (kotłownie WAM przy ul. Wiślanej, ul. Podchorążych i na os. Stawy, kolejowa dla nadstawni oraz kotłownie Wspólnot Mieszkaniowych przy ul. Wiślanej). Największe znaczenie w ogólnym zanieczyszczeniu powietrza ma zjawisko tzw. „niskiej emisji” z gospodarstw domowych i zakładów usługowych. Emisja pochodząca z tych źródeł jest trudna do zewidencjonowania, gdyż emitory rozproszone są na znacznym terenie. Nasilenie emisji notuje się w okresie zimowym, kiedy wzrasta produkcja energii cieplnej, zarówno w gospodarstwach domowych oraz obiektach infrastruktury i w zakładach usługowo – handlowych.

Stężenia zanieczyszczeń odczuwalne są też na terenach sąsiadujących z zakładem „ALLMIZ” Spółka z o.o. Chłodnia w Dęblinie przy ul. Stawskiej. Pomimo, że nie są tam przekraczane wartości normowanych stężeń zanieczyszczeń, to jednak powstające podczas produkcji gazy wylotowe mają przykry dla otoczenia zapach. Sytuacja taka powtarza się co roku w okresie lipiec-wrzesień, kiedy przetwarzane są warzywa kapustne.

Odrębnym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja liniowa, powstająca wzdłuż ciągów komunikacyjnych. O ile większość dróg na terenie miasta ma niewielkie natężenie ruchu to przy drogach krajowych występuje wzrost emisji szkodliwych substancji. Wśród emisji niskiej szczególnie groźne są zanieczyszczenia komunikacyjne drogi wojewódzkiej nr 801 tzw. trasy nadwiślańskiej i drogi krajowej nr 48. Podlegają one wzrastającemu obciążeniu, a tym samym wzrastającej emisji gazów, pyłów i emisji metali ciężkich.

Niekorzystny wpływ na jakość powietrza mają również spaliny z samolotów.

Na warunki jakościowe atmosfery w rejonie Dębina oddziałują emisje z Puław i Kozienic (szkodliwe dla stanu atmosfery i gleb).

Hałas

Najbardziej narażeni na negatywne oddziaływanie hałasu są mieszkańcy miejscowości położonych wzdłuż ruchliwych tras komunikacyjnych, oraz niektórych zakładów

przemysłowych. Specyficznym rodzajem uciążliwości rozprzestrzeniających się w atmosferze jest w przypadku Dębina hałas lotniczy. Przekroczenie poziomów dopuszczalnych prawem powoduje negatywne skutki dla zdrowia i życia człowieka. Zasięg oddziaływania tego hałasu (okresowo o poziomie powyżej 80 dB) obejmuje bardzo duże powierzchnie. Niekorzystna jest również lokalizacja lotniska, którego pas startowy znajduje się o ok. 1 km od centrum miasta.

Hałas drogowy jest źródłem zakłóceń środowiska akustycznego. Poziom hałasu komunikacyjnego zależy od takich czynników jak natężenie ruchu, prędkość pojazdów, ich stan techniczny, rodzaj i stan nawierzchni dróg oraz od rodzaju otaczającej zabudowy. Emisja hałasu komunikacyjnego jest najbardziej odczuwalna dla mieszkańców w okolicy ciągu komunikacyjnego Warszawa-Kock.

Środowisko przyrodnicze

Wykonawcą programu Ochrony Środowiska oraz Planu Gospodarki odpadami jest „EKO-GEO” pracownia geologii i ochrony środowiska w Lublinie. Obydwa opracowania zostały przygotowane i przedłożone do weryfikacji Zarządowi Powiatu oraz Zarządowi Województwa Lubelskiego, gdzie zostały pozytywnie zaopiniowane. Stan środowiska w mieście można ocenić jako dobry. W dużej mierze jest to związane ze słabym uprzemysłowieniem miasta. Zadaniem priorytetowym w zakresie ochrony środowiska jest systematyczna likwidacja dzikich wysypisk nieczystości oraz budowa kolektorów sanitarnych, gdyż nieszczelne szamba i przypadki odprowadzania ścieków do środowiska mają ujemny wpływ na jakość wód.

Na terenie miasta znajdują się dwa zatwierdzone pomniki przyrody: dąb szypułkowy przy ul. Podchorążych oraz aleja lipowa przy ul. Stężyckiej. W obrębie osiedla Lotnisko zlokalizowany jest jedyny park w Dęblinie – zabytkowy zespół pałacowo parkowy objęty ochroną konserwatorską o łącznej powierzchni 22,0 ha. W celu ochrony zieleni wprowadzane są ograniczenia swobody usuwania drzew i krzewów.

Najcenniejszymi ekosystemami w strukturze przyrodniczej Dębina są:

- zwarty kompleks leśny, który stanowi fragment pasa borów i dąbrowy świetlistej na krawędzi i strefy przykrawędziowej środkowej Wisły; cenna jest tu mozaika siedlisk, różnorodność gatunkowa, regionalne zasilanie i prężność ekologiczna wynikająca z powierzchni, gospodarki leśnej i występowaniu piętności,
- strefa łąk i pastwisk sąsiadujących z omawianym wyżej kompleksem leśnym; obie

- strefy tworzą rozległy pas, kilkukilometrowej szerokości, terenów otwartych miasta,
- doliny rzeczne Wisły i Wieprza; stosunkowo niewielkie przekształcenie antropomorficzne stanowi o różnorodności biosfery, a przede wszystkim decyduje o związkach przyrodniczych z innymi regionami, co oznacza możliwości naturalnego wzbogacania środowiska biotycznego (np. awifauny).

Jakkolwiek obecnie w mieście oprócz 2 pomników przyrody nie utworzono innych obiektów chronionych polskim prawem ekologicznym. Na północ od miasta znajduje się Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu, na południu od Dębina projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (gminy Puławy i Stężyca) i dalej Kazimierski Park Krajobrazowy. Dęblin jest, więc w sąsiedztwie terenów o dużej wadze dla regionalnego systemu przyrodniczego.

Proponuje się utworzenie kolejnych pomników przyrody:

- aleja lip drobnolistnych przy ulicy Lipowej – do fortu Mierzwiączka,
- dąb szypułkowy o obwodzie 594 cm znajdujący się przy ulicy Podchorążych,
- kilkadziesiąt dębów szypułkowych na terenie Jednostki Wojskowej i Szkoły w Stawach,
- dąb szypułkowy o obwodzie 390 cm w lesie koło osiedla Stawy,
- kilkadziesiąt okazów drzew znajdujących się w zespole pałacowo – parkowym.

Dolina Wieprza do granic miasta wytypowana jest przez ekologów jako korytarz ekologiczny w ramach systemu przyrodniczego woj. Lubelskiego. Jakkolwiek korytarze ekologiczne nie są elementami prawnie chronionymi w Polsce (w myśl ustawy o ochronie przyrody), to są postrzegane jako ważne składowe szkieletu przyrodniczego regionu, którymi odbywa się ekologiczny przepływ i zasilanie gatunkami i organizmami oraz elementami środowiska abiotycznego. W ramach EECONET Polska, dolinę Wieprza wytypowano jako tzw. korytarz ekologiczny rangi krajowej nr 46 k – element struktury przyrodniczej Polski. W obrębie miasta przebiega międzynarodowy obszar węzłowy nr 23m w ramach EECONET, czyli szkieletu przyrodniczego Europy. Wysoką rangę przyrodniczą tego obszaru projektuje się w systemie wielkoobszarowej ochrony kraju (park krajobrazowy, park narodowy).

W mieście zidentyfikowano 26 gatunków chronionych roślin. W granicach Dębina wyodrębniono u podnóża strefy krawędziowej doliny Wieprza kompleks lasów chronionych. Inwentaryzacja przyrodnicza Dębina sugeruje, iż cały kompleks leśny spełnia warunki lasów chronionych i proponuje się prawną jego ochronę. Elementem bioróżnorodności jest również zespół pałacowo-parkowy.

Urbanizacja, a także często mała świadomość ekologiczna, prowadzą do

przekształceń świata roślin i zwierząt. Zagrożeniem biosfery dolinnej jest stan jakościowy wszystkich rzek w rejonie miasta.

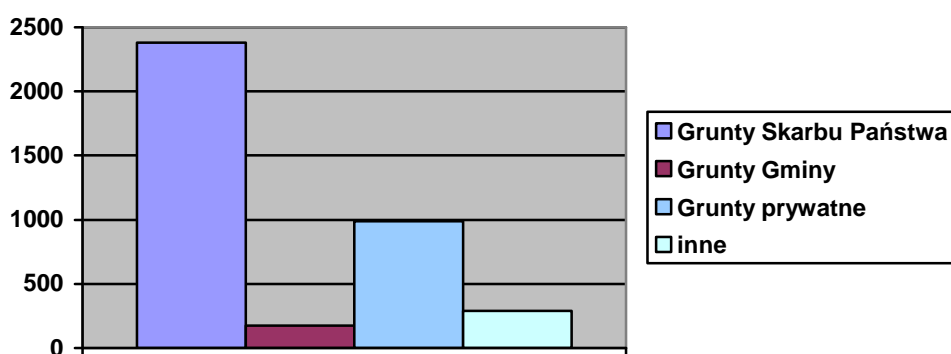
3. Własność gruntów i budynków

W tabeli 29 i na wykresie 17 przedstawiono własność gruntów w Dęblinie na koniec 2003 roku z rozróżnieniem typów własności.

Tabela 29. Własność gruntów z rozróżnieniem typów własności

Rodzaj gruntu	Powierzchnia w ha	Udział %
Grunty Skarbu Państwa	2 379	62,07
Grunty Gminy	174	4,54
Grunty prywatne	990	25,83
Inne	290	7,56
Razem	3833	100,00

Wykres 17. Struktura gruntów w Dęblinie (stan na koniec 2003r.)

Z przedstawianych danych wynika, że znaczna część powierzchni miasta należy do Skarbu Państwa. Natomiast tylko 4,54 % ogółu gruntów należy do gminy, a 25,83 % gruntów należy do osób fizycznych.

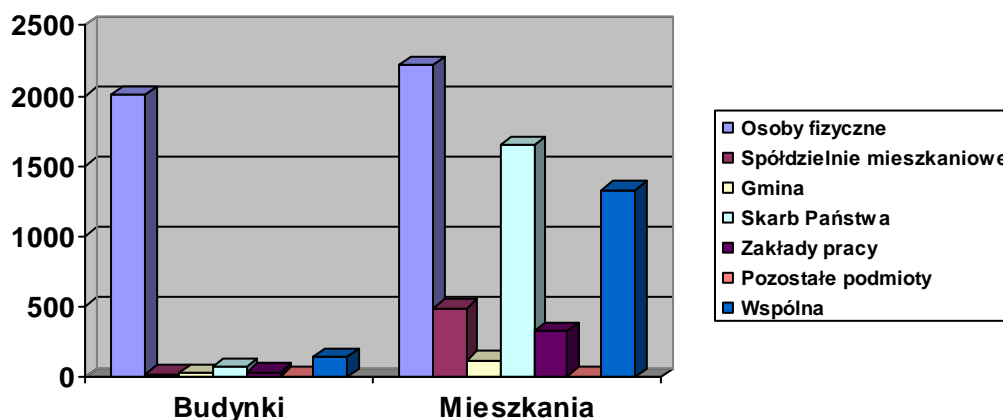
Na terenie gminy znajdowało się w 2002 r. według Narodowego Spisu Powszechnego 8440 budynków, z czego 8420 (99, 7 % wszystkich budynków) to budynki mieszkalne.

Tabela 30. Budynki według form własności w Dęblinie w 2002 roku.

Wyszczególnienie	Budynki	Mieszkania
Ogółem	2295	6145
Budynki mieszkalne:	2286	6134
Stanowiące własność: Osób fizycznych	2007	2215
Stanowiące własność: Spółdzielni mieszkaniowych	16	489
Stanowiące własność: Gminy	25	116
Stanowiące własność: Skarbu Państwa	67	1653
Stanowiące własność: Zakładów pracy	32	326
Stanowiące własność: Pozostałych podmiotów	3	7
Stanowiące własność: Wspólną	136	1328
Budynki mieszkalno- inwentarskie i mieszkalno - gospodarskie	4	4
Budynki pozostałe	5	7

Źródło: Dane NSP 2002 r.

Wykres 18. Struktura własności budynków w Dęblinie w 2002r. (wg NSP 2002r.)

Źródło: dane z tabeli 30.

Budynki mieszkalne są przede wszystkim własnością osób fizycznych. W 2002 r. w ich posiadaniu było 50 % budynków. Ponad 17% (1464) ogółu budynków stanowi własność wspólną, z czego 1385 ma wyodrębnione własnościowe lokale mieszkalne. Gmina jest samodzielnym właścicielem 141 budynków. 20 % budynków stanowi własność Skarbu Państwa.

4. Granice stref ochrony konserwatorskiej

Najbardziej charakterystycznym rysem zabytkowego, ukształtowanego w drugiej połowie XIX wieku układu komunikacyjnego jest sieć dróg prowadząca od cytadeli do fortów oraz układ urbanistyczny dawnej osady handlowej “Irena”, położonej przy drodze wiodącej do Kocka. Droga ta, obecnie ulica Warszawska, Niepodległości i Kocka może być identyfikowana ze średniowiecznym szlakiem handlowym, ale prostoliniowe wyznaczenie zawdzięcza ona regulacji dokonanej w II połowie XIX wieku. Na terenie miasta funkcjonowało w okresie dziejów kilka ośrodków osadniczych. Do lat 30-tych XIX wieku dominującym ośrodkiem był początkowo dwór, a później pałac otoczony całym zespołem budowli reprezentacyjnych i powiązany z zapleczem folwarcznym. Układ dróg lokalnych łączył wioski z pałacem i folwarkiem.

Budowa twierdzy, a przede wszystkim jej rozbudowa polegająca na przekształceniu w twierdzę fortową zmieniła całkowicie organizację przestrzenną terenów. Nastąpiło m.in. przeniesienie dawnej wioski Dębłin i powstanie zupełnie nowej sieci dróg. Powstała wówczas osada targowa w pobliżu cytadeli przeniesiono na teren nowy i nadano jej regularny plan.

Obiekty zabytkowe powstałe w ciągu dziejów Dębłina dokumentują najważniejsze etapy jego bogatej historii. Zespoły obiektów i obiekty stanowiące o tożsamości kulturowej tego miasta objęto wpisem do rejestru zabytków lub ujęto w ewidencji zabytków.

Na terenie Dębłina znajdują się 4 zespoły objęte ścisłą ochroną konserwatorską:

I. Zespół pałacowo-parkowy Mniszchów – Pałac murowany przed 1747 r., architektem był Antoni Fontana, gruntownie przebudowany 1778 projekt królewskiego architekta Dominika Merliniego, spalony 1915 – 1918, odbudowany i adoptowany dla potrzeb Szkoły Lotniczej 1924-1927 (architekt Antoni Dygat), zniszczony 1939-1945, odbudowany w 1950 roku. W pałacu obecnie mieści się Klub Garnizonowy WSOSP. Mimo upływu lat zespół pałacowo – parkowy utrzymał walory XVIII wiecznego stylu. Cały kompleks otoczony jest parkiem w stylu angielskim, łączącym w sobie harmonie dużych powierzchni trawnikowych z dobrze utrzymanym stawem i wyspą.

W skład zespołu pałacowo-parkowego wchodzi:

- pałac,
- oficyna I - obecnie hotel garnizonowy, murowany około 1850 roku, przebudowany w latach 20,
- oficyna II - obecnie internat garnizonowy, murowany około 1850 roku, przebudowany w latach 20,
- dom ogrodnika murowany pod koniec XVIII wieku,
- kordegarda, murowana w trzeciej ćwierci XVIII w., przebudowana w XIX wieku,
- 6 willi oficerskich i dom komendanta, murowane z pierwszej połowy XX wieku,
- komenda szkoły, budynek murowany w latach 20 XX wieku,
- budynek portu lotniczego, murowany wybudowany w 1926 r.
- park ze stawem z 1779 roku, projekt Jana Chrystiana Schucha,

Na terenie Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych znajduje się również wieża spadochronowa, murowano- żelazna z 1920 roku.

II. Zespół dworca kolejowego –z końca XIX wieku.

W skład zespołu dworca kolejowego wchodzi:

- dworzec, część wschodnia jednokondygnacyjowa część zachodnia murowana dwukondygnacyjowa,
- budynek mieszkalno-administracyjny tzw. Belweder przy ul. Kolejowej 16 murowany pod koniec XIX w.,
- parowozownia – obecnie biuro, murowana pod koniec XIX w.,

- budynek mieszkalno-administracyjny z apteką przy ul. Dworcowej 11, murowany w 1923 r.,
- wieża ciśnień, murowana z 1920 r.,
- zespół domów pracowniczych przy ul. Dworcowej o numerach 1,3,5,7,13,15,17,23,
- nastawnia, murowana pod koniec XIX w.,

III. Zespół urbanistyczno-krajobrazowy Twierdza Dęblin.

Pierwsze roboty ziemne wykonano już w 1837 roku jednak zasadnicze prace przy wznoszeniu fortów trwały w latach 1878-1885. Rejon Twierdzy otoczony jest siedmioma wysuniętymi fortami, tworzącymi ochronny pas w stosunku do jej centrum. Zbudowano je zarówno na prawym jak i na lewym brzegu Wisły. Wszystkie miały zbliżoną do siebie wielkość i warunki artyleryjskie, charakteryzowały się pewną odmiennością układu planistyczno-przestrzennego.

Zasadniczym umocnieniem tych obiektów były wysokie wały, skarpy, kazamaty i ceglane kojce połączone poternami, czyli korytarzami prowadzącymi z wnętrza do okalających je rowów. W każdym forcie znajdowały się koszary typu szyjowego oraz magazyny.

Lokalizacja tych obiektów była następująca, na prawym brzegu Wisły:

Fort nr 1 (Młynki) wybudowane po roku 1879 przy drodze do Steżycy na kamiennych fundamentach. Obiekt turystycznie dostępny.

Fort nr 2 (Mierzwiączka), wybudowany w latach 1879 – 1882 oddalony około 3 kilometrów od cytadeli przy drodze na Ryki, wzniesiony na terenie podmokłym, jest najlepiej do dziś zachowanym obiektem tego typu w okolicach Dębina. Obiekt bardzo atrakcyjny.

Fort nr 3 (Dęblin), zbudowany w latach 1879 – 1882 przy ówczesnym trakcie prowadzącym do Bobrownik, półtora kilometra od prawego brzegu Wieprza (obecnie na terenie osiedla mieszkaniowego przy lotnisku). Stan zachowany szczątkowy.

Fort nr 4 (Borowa) wzniesiony w latach 1879 – 1882, usytuowany na lewym brzegu Wieprza, w odległości ponad jednego kilometra od rzeki. Stan zachowany szczątkowy.

W skład zespołu Twierdzy Dęblin wchodzi:

- cytadela 1838-1945 projekt gen. Iwana Dehna,
- ciągły budynek magazynowo – koszarowy z działobitniami, magazynami frontu wodnego, kaponierą główną, koszarami, bramą południowo – wschodnią (zwaną Lubelską)
- dom komendanta,

- magazyn,
- prochownia przy barkanie, żelbetonowa z 1895-1905,
- dom duchowieństwa prawosławnego,
- dom cerkiewnego,
- pralnia i łaźnia z 1895-1905,
- fortyfikacje bastionowe, murowano – ziemne okalające cytadelę,
- fortyfikacje i budynki na przedpolu umocnień bastionowych,
- zespół Reduty Generała Kąckiego,
- pozostałości Reduty Generała Zajączka.

IV Zespół urbanistyczny dawnej osady Irena obejmujący budynki i budowle z końca XIX w – początku XX w tym:

- magistrat – obecnie Ratusz Miejski z ok. 1880 r., ul. Rynek,
- bożnica z początku XX w., obecnie budynek handlowo – administracyjno – mieszkalny, ul. Okólna,
- apteka i dom aptekarza, z czwartej ćwierci XIX w., ul. Okólna,
- dom farbiarza, ul. Warszawska,
- kasyno wojskowe z początku XX w., obecnie budynek mieszkalno – handlowy, ul. Warszawska,
- budynek administracyjny, ul. Warszawska,
- domy i kamienice przy ulicach Okólnej, Rynek i Warszawskiej,
- studnia z kołowrotem, ul. Okólna.

Wiele obiektów ujętych w ewidencji zabytków znajduje się poza obszarami centrum. Są to m.in. obiekty techniki, wiadukty, nastawnia, most kolejowy, most drogowy, wieża spadochronowa, a także obiekty sakralne, kościół parafialny p.w. Św. Piusa Papieża przy ul. Wiślanej oraz domy mieszkalne.

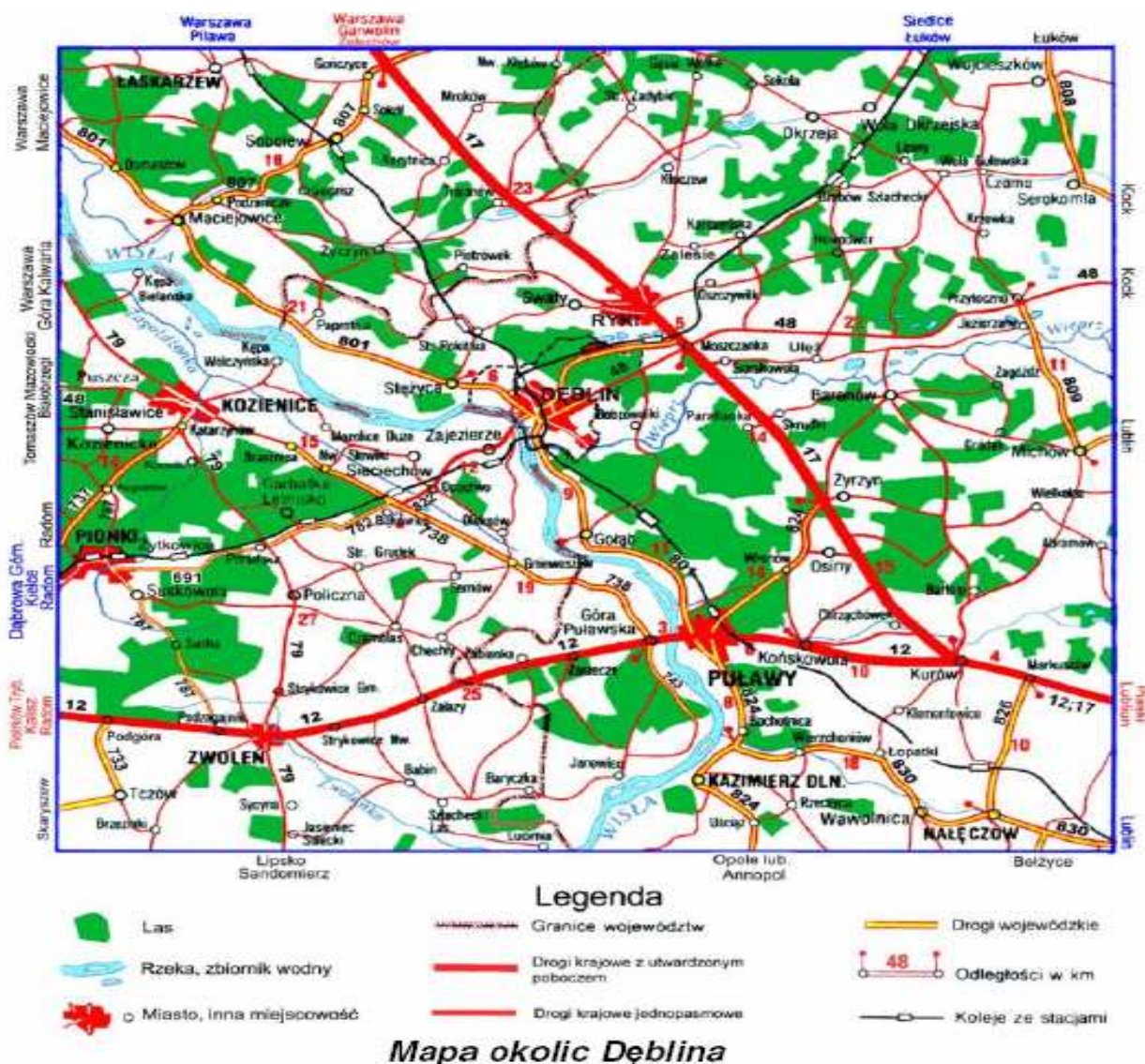
W Dęblinie występuje znaczna ilość pomników będących miejscami Pamięci Narodowej. Ogółem w ewidencji zabytków przechowywanej w PSOZ w Lublinie, odnotowane są 72 obiekty zabytkowe w Dęblinie (w centrum i poza nim).

5. Identyfikacja problemów

1. Osiągnięcie pełnej gospodarki odpadami na terenie miasta.
2. Zbyt mała ilość mieszkań socjalnych.
3. Zbyt mały udział zagospodarowanych terenów zielonych i rekreacyjnych.

3.5 Infrastruktura

1. Powiązania wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

System transportowy na obszarze miasta Dębina tworzą przebiegające przez miasto drogi krajowe i wojewódzkie oraz ulice zaliczane do dróg powiatowych, stwarzając określone warunki powiązania obszaru miasta z sąsiednimi terenami i miastami. Uzupełnienie układu drogowego stanowią ulice miejskie, tworząc wspólnie sieć obsługującą m. Dębina.

Drogi krajowe

Przez obszar miasta przebiega droga krajowa nr 48 relacji Tomaszów Mazowiecki – Białobrzegi – Koźienice – Dębina – Kock. W mieście przebieg tej drogi wyznaczony został ulicami: 15-go PP “Wilków” – Warszawska – Niepodległości – Kocka. Długość

odcinka drogi w mieście wynosi około 5,30 km. Ulice na całej długości wykorzystywane są do obsługi przyległych terenów, występują przemieszania ruchu miejskiego i tranzytowego, na niektórych odcinkach brak jest chodników, a szerokość jezdni 7,0 – 10,0 m.

Drogi wojewódzkie

Przez Dęblin przebiega droga wojewódzka Nr 801 tzw. “nadwiślanka” kontynuowana od Puław jako droga wojewódzka nr 824, łącząca Warszawę z miastami znajdującymi się nad Wisłą w woj. lubelskim. Są to: Dęblin, Puławy, Kazimierz, Annopol.

W mieście przebieg tej trasy częściowo pokrywa się z droga krajową nr 48, a określają go ulice: Stężycka, 15-go PP “Wilków”, Podchorążych.

Miejski odcinek drogi posiada w większości jezdnie o szerokości 6,0 – 7,0 m, wiele odcinków nie posiada chodników. Pozytywną cechą jest brak w bezpośredniej bliskości zabudowy, długość odcinka drogi w obszarze miasta wynosi ok. 3,50 km (bez odcinka wspólnego z droga krajową). Do dróg wojewódzkich zaliczona jest także ul. Wiślana stanowiąca dojazd do dworca kolejowego. Długość odcinka około 1,5 km.

Ulice w kategorii dróg powiatowych i gminnych

Dęblin posiada 13 ulic zakwalifikowanych jako drogi powiatowe o łącznej długości około 20 km. Wszystkie te ulice posiadają nawierzchnię utwardzoną o szerokości 5,0 – 6,0 m. Na wielu odcinkach ulic brak jest chodników.

Na obszarze miasta występuje 82 ulice zaliczone do kategorii dróg gminnych. Łączna długość tych ulic wynosi około 35,6 km, najczęściej są to bardzo krótkie odcinki wynoszące od 0,12 – 05 km. Z ogólnej liczby 60 ulic o łącznej długości ok. 25,0 km posiada nawierzchnię utwardzoną (ew. częściowo). Pozostałe ulice w ilości 22 o łącznej długości 10,6 km nie są wyposażone w jezdnię. Podobnie jak w przypadku ulic kategorii powiatowej szerokość jezdni wynosi około 5,0 m, najczęściej brak innych urządzeń służących dla ruchu pieszego i rowerowego. Wykaz ulic miasta Dębłina stanowi załącznik nr 2.

Podstawowym problemem dla miasta jest przebieg drogi krajowej nr 48 w obszarze zabudowy. Występujące kolizje przestrzenne wynikające z faktu przebiegu drogi krajowej przez obszar intensywnej zabudowy miejskiej głównymi ulicami miasta stwarza zagrożenie urbanistyczne i ruchowe. Ruch tranzytowy i miejski wzajemnie się mieszają stwarzając zagrożenia bezpieczeństwa.

Istniejący układ ulic jest niespójny i przypadkowy, pozostały w wyniku narastania nowych obszarów zabudowy bez jednolitej koncepcji sieci ulicznej. Specyfika miasta składającego się z dwóch oddzielonych obszarów zabudowy będąca wynikiem przebiegu linii kolejowej, utrudnia możliwość stworzenia spójnego organizmu miasta.

W zasadzie wszystkie ulice, również zaliczane do dróg krajowych i wojewódzkich posiadają niskie parametry transportowe. Występują niepełne szerokości jezdni a także braki wyposażenia w elementy przeznaczone dla ruchu pieszych i rowerowego. Ulice z reguły nie posiadają odwodnienia, na wielu odcinkach ulic brak utwardzonych nawierzchni.

Powiązania terenów miejskich z obszarem zewnętrznym napotyka na trudności jedynie w połączeniu z terenami znajdującymi się na drugim brzegu Wisły.

Kolej

Stacja kolejowa Dęblin stanowi w sieci dróg żelaznych istotny węzeł, łączy bowiem linie Warszawa – Dęblin – Lublin z liniami w kierunku Radomia na zachód i Łukowa na wschód. Stacja posiada rozbudowany układ torowy w postaci stacji rozrządowej i postojowej, wyposażoną w parowozownię i szereg obiektów zaplecza technicznego. Linia Warszawa – Lublin jest linią dwutorową, przewidzianą do modernizacji w celu podniesienia prędkości. Przebiegająca przez miasto linia kolejowa Warszawa – Lublin wraz z rozbudowanym zapleczem obsługowym torowym i obiektami kubaturowymi, dzieli miasto na odrębne części. Trudności z przekroczeniem terenów kolejowych uniemożliwiają ich wzajemne powiązanie. Wraz ze wzrostem wykorzystania taboru samochodowego do przewozów krajowych występuje znaczne ograniczenie w przewozach kolejowych. Istniejąca w Dęblinie stacja towarowa w wyniku tych zmian wykorzystana jest obecnie w niewielkim stopniu. Część obiektów stacji ulega degradacji, PKP zamierza zmniejszyć obszar terenów kolejowych przekazując je na rzecz miasta.

Lotnisko

W Dęblinie zlokalizowane jest lotnisko wykorzystywane obecnie jedynie do celów wojskowych. Połączenia lotnicze będzie można realizować po udostępnieniu dla celów cywilnych lotniska wojskowego w Dęblinie, przy WSOSP.

Znajdujące się w Dęblinie lotnisko wojskowe Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej wraz z zapleczem zajmuje znaczną część terenów miejskich. Bezpośrednie

sąsiedztwo pola wlotów z zabudową miejską powoduje bardzo niekorzystne wzajemne relacje: duży hałas, kłopoty z budownictwem itp.

2. Zasoby mieszkaniowe.

Realizatorami budownictwa mieszkaniowego w Dęblinie były: wojsko, kolej, miasto, spółdzielczość mieszkaniowa oraz inwestorzy indywidualni. Zabudowę mieszkaniową ze względu na: sposób jej realizacji, status prawny, formę, zakres pełnionych funkcji można podzielić na kilka zróżnicowanych grup.

Zabudowa wielorodzinna – charakterystyczne są tu dwa osiedla oddalone od terenów zainwestowania miasta zasadniczego tj.

- osiedle „Lotnisko” w południowej części miasta;
- osiedle „Stawy” w części północnej.

Wszystkie pozostałe zespoły tej grupy zostały zrealizowane w zachodniej części miasta, pomiędzy Wisłą a linią kolejową. Są to: zespół przy ul. 15-go P.P. „Wilków”, osiedle przy ul. Staszica, osiedle Wiślana przy ul. Stężyckiej, zespół zabudowy przy ul. Wiślanej, zespół zabudowy przy ul. Podchorążych, grupa baraków wielomieszkaniowych na terenie położonym pomiędzy ul. Podchorążych, a linią kolejową.

Zabudowa o niskiej intensywności przeważnie jednorodzinna z usługami towarzyszącymi, w rejonie centrum miasta, przy ulicach Rynek, Okólna, PCK, Bankowa, Grunwaldzka, Leśki, Piłsudskiego i Prosta.

Zabudowa jednorodzinna zrealizowana na terenach o podziale na działki wykonanym dla potrzeb budownictwa:

- Zespół w rejonie ulic Konopnickiej i Zacisznej;
- Osiedle „Jagiellońska”;
- Osiedle „Wiślana – Żwica”;
- Zespół „Masów”.

Zabudowa mieszana (rolniczo-ogrodnicza i jednorodzinna) na terenach o podziale rolnym, przekształcająca się z zabudowy zagrodowej na jednorodziną. Ten typ zabudowy występuje głównie we wschodniej części miasta, rozciągając się wzdłuż ulic – dróg obsługujących dawniej osadnictwo rolnicze, a także skupionej w formie wsi (Mierzwiączka i Źdźary). W części zachodniej zabudowa ta ukształtowała się w zespoły skupione wokół dworca kolejowego (Rycice – ulice Stara, Nowa i Kolejowa oraz Michalinów – ulice Michalinowska, Zielona, Wolności, Żeromskiego).

W gminie Dęblin, jak wynika z poniższej tabelki, liczba mieszkań w 2005 roku nie była znacząco większa w porównaniu do roku 2004. W 2005 roku było 6542 mieszkań, z czego 3,5 % to mieszkania stanowiące własność gminy. Stan techniczny zasobów mieszkaniowych Miasta wskazuje na konieczność przeprowadzenia ich remontów i modernizacji w celu uniknięcia dalszej degradacji budynków, lokali i urządzeń, w jakie zostały wyposażone. Do najpilniejszych prac remontowo-modernizacyjnych należą: naprawy dachów, kominów, obróbek blacharskich, wymiana instalacji wodno - kanalizacyjnej, elektrycznej, odgromowej, stolarki okiennej i ocieplenie budynków.

Tabela 31. Zasoby mieszkaniowe według form własności w Dęblinie w latach 2004 -2005

Wyszczególnienie	Lata					
	2004			2005		
	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań
Ogółem	6 514	23 260	394 712	6 542	23 429	398 238
Zasoby gminy	218	594	9 040	225	656	9 495
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych	488	1 532	21 846	488	1 532	21 846
Zasoby zakładów pracy	2 246	7 852	118 582	1 675	5 922	90 342
Zasoby osób fizycznych	3 555	13 261	244 813	4 154	15 319	276 555
Zasoby pozostałych podmiotów	7	21	431	0	0	0

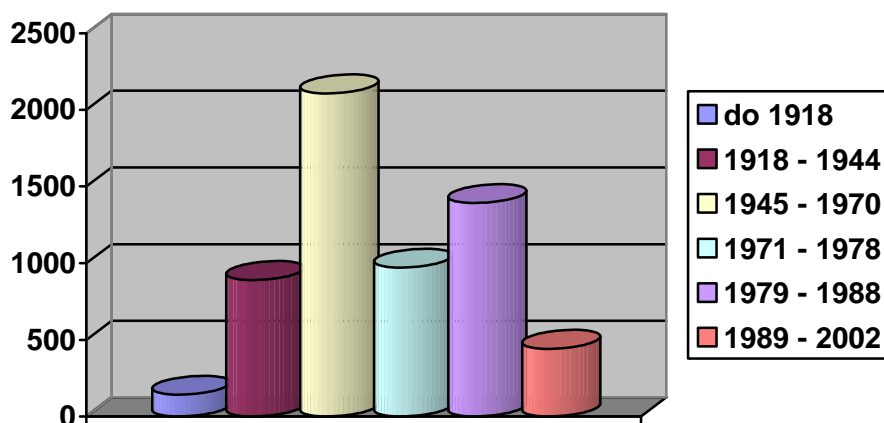
Źródło: dane GUS

Na jedno mieszkanie przypadało w 2005 roku 2,77 osób a na jedną izbę 0,78 osób. Przeciętna ilość izb w mieszkaniu wynosiła w 2005 roku 3, 58, natomiast powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m² wynosiła 60,88. Mieszkaniec Dębłina miał średnio do dyspozycji 22 m² w mieszkaniu.

Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę budynków mieszkalnych znajdujących się na terenie Dębłina według ich wieku. Z danych wynika, że w mieście dominują budynki wybudowane między 1945 a 1970 rokiem, stanowią one ponad 35 % budynków mieszkalnych w Dęblinie. 23% ogółu mieszkań wybudowanych zostało

między rokiem 1979 a 1988. Stosunkowo mało mieszkań zostało wybudowanych w latach 1989 -2002 tylko 441(7,4% ogółu mieszkań).

Wykres 19. Budynki mieszkalne w Dęblinie w 2002 r. według roku powstania

źródło: NSP 2002r.

Poniższa tabela przedstawia wyposażenie mieszkań w Dęblinie w urządzenia techniczno – sanitarne.

Tabela 32. Mieszkania w Dęblinie wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań

Wyszczególnienie	Lata	
	2004	2005
Wodociąg	91,1	91,1
Łazienka	84,8	84,8
Centralne ogrzewanie	81,4	81,5

Źródło: Dane GUS

Ponad 91 % mieszkań w Dęblinie posiadało w 2005 roku wodociąg, 84, 8 % mieszkań było wyposażonych w łazienkę, centralne ogrzewanie posiadało 81,5 % mieszkań.

3. Szkolnictwo

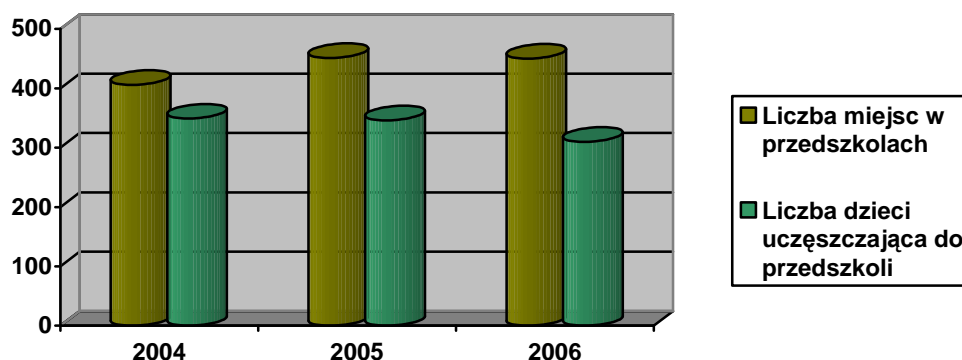
Istniejąca baza szkolnictwa zabezpiecza potrzeby miasta w tym zakresie.

W Dęblinie funkcjonują następujące przedszkola:

- Przedszkole Miejskie nr 1, ul. Niepodległości
- Przedszkole Miejskie nr 3, ul. Michalinowska
- Przedszkole Miejskie nr 3 filia, ul. 15 P.P., „Wilków”
- Przedszkole w osiedlu Lotnisko

Liczba miejsc w przedszkolach jest wystarczająca dla chcących skorzystać z tej formy opieki nad dziećmi.

Wykres 20. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola w Dęblinie w latach 2004 – 2005

Źródło: Dane GUS

Jak przedstawia powyższy wykres w 2006 roku o 10 % mniej dzieci uczęszczało do przedszkoli, niż w 2005 r.

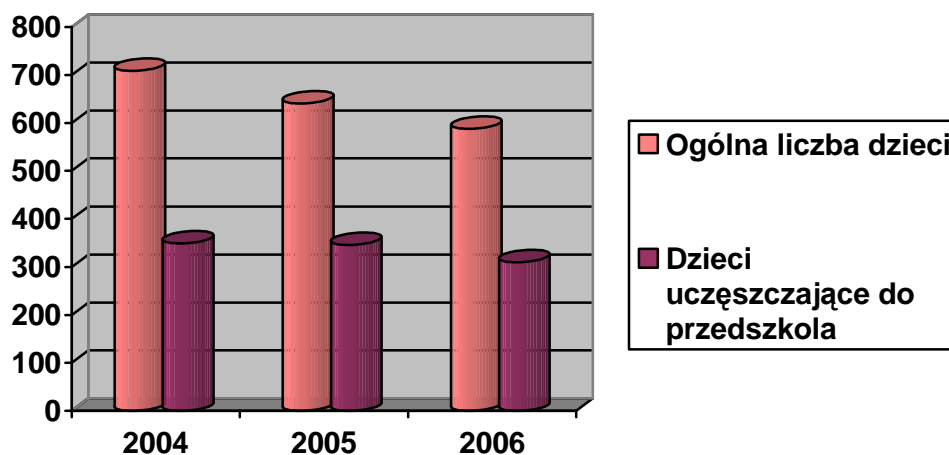
Poniższa tabela i wykres przedstawiają ogólną liczbę dzieci w Dęblinie w wieku od 3 do 6 lat w okresie 2004 – 2006.

Tabela 33. Liczba dzieci w Dęblinie w wieku od 3 do 6 lat w 2004 -2005 roku.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Liczba dzieci w wieku od 3 do 6 lat ogółem	709	641	588
Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola	349	346	310

Źródło: Dane GUS

Wykres 21. Struktura liczby dzieci w wieku 3- 6 lat w Dęblinie w latach 2004-2006.

Źródło: Dane GUS.

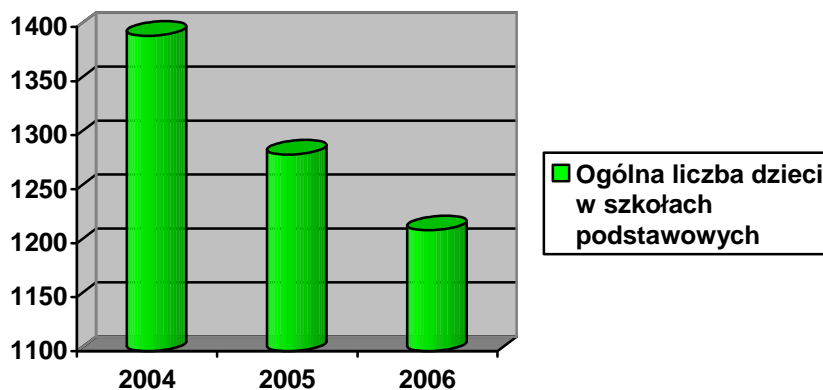
Jak wynika z przedstawionych wyżej danych ponad 50% ogólnej liczby dzieci w wieku 3 – 6 lat w Dęblinie uczęszczało do przedszkola.

W Dęblinie istnieje sześć szkół podstawowych w tym jedna specjalna mieszcząca się przy ulicy Niepodległości 8. Pozostałe szkoły podstawowe to:

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Władysława Broniewskiego, ul. 1 Maja 3
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Curie Skłodowskiej, ul. Tysiąclecia 6
- Szkoła Podstawowa nr 4 im. Bohaterów Lotnictwa Polskiego, ul. gen. Kowalskiego
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Gen. Władysława Sikorskiego, ul. 15 P.P., „Wilków”
- Szkoła Podstawowa nr 6 im. Wojska Polskiego, os. Stawy

Powyższe szkoły rozmieszczone są w obszarach koncentracji zabudowy mieszkaniowej, co gwarantuje dobrą dostępność tych placówek. W 2004 roku do publicznych szkół podstawowych w Dęblinie uczęszczało 1392 uczniów, natomiast w 2006 roku ich liczba spadła, do 1212, czyli o 13% (patrz wykres 22) co spowodowane jest niższym demograficznym i mniejszą liczbą dzieci w skali całego kraju.

Wykres 22. Liczba dzieci w szkołach podstawowych w Dęblinie w latach 2004 – 2006.

Źródło: dane GUS

W mieście funkcjonują cztery gimnazja w tym jedno specjalne. Są to:

- Gimnazjum nr 1, ul. 15 P.P., „Wilków”
- Gimnazjum nr 2, ul. gen. Kowalskiego
- Gimnazjum nr 3, ul. Tysiąclecia 6
- Gimnazjum Specjalne, ul. Niepodległości 8

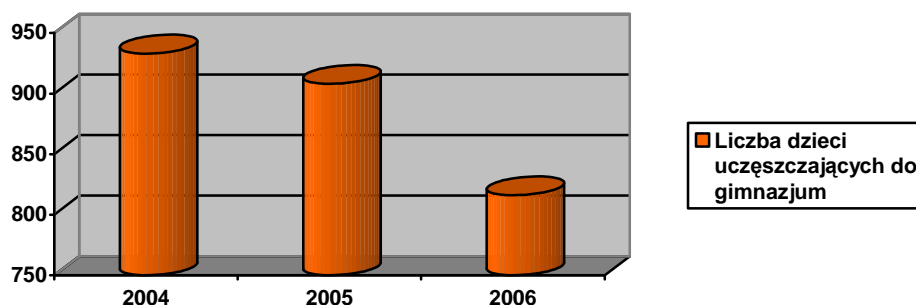
Do gimnazjum uczęszczało łącznie w 2006 roku 816 dzieci. Liczbę dzieci uczęszczających do gimnazjum w latach 2004 – 2006 w Dęblinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Ogólna liczba dzieci uczęszczających do gimnazjum w Dęblinie w latach 2004 – 2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Liczba dzieci uczęszczających do gimnazjum	933	908	816

Źródło: Dane GUS

Wykres 23. Liczba dzieci uczęszczających do gimnazjum w Dęblinie w latach 2004 - 2006

Źródło: Dane z tabeli 34

Jak wskazują powyższe dane liczba dzieci w gimnazjach zmalała w 2006 roku o 13 % w stosunku do roku 2004.

W Dęblinie funkcjonują następujące szkoły średnie:

- Liceum Ogólnokształcące im. 15P.P., „Wilków”, ul. 15 P.P., „Wilków”
- Ogólnokształcące Liceum Lotnicze im. F. Żwirki i S. Wigury
- Zespół Szkół Zawodowych nr 1 im. Gen. F. Kleeberga, ul. Tysiąclecia 3
- Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Marii Dąbrowskiej, ul. Wiślana 2b

Do szkół średnich ogółem uczęszczało w 2006 roku 1286 uczniów.

W Dęblinie istnieje szkoła wyższa:

- Wyższa Szkoła oficerska Sił Powietrznych.

4. Opieka zdrowotna

Usługi w zakresie opieki zdrowotnej świadczą:

- Samodzielny Publiczny Zakład opieki Zdrowotnej przy ul Rynek 14;
- 6 Szpital Wojskowy z Przychodnią przy ul. Szpitalnej 2;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Rodzinna Przychodnia Lekarska" s.c, przy ul. Stężyckiej 11;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. Przychodnia Kolejowa przy ul. Kolejowej 20.

Ponadto działa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, a zaopatrzenie w leki na terenie miasta zapewnia 10 aptek.

5. Kultura

Działalność kulturalna realizowana jest przez Miejski Dom Kultury w dwóch placówkach, mieszczących się nad Wisłą oraz w osiedlu Mierzwiączka. Zgodnie z działalnością statutową, MDK prowadzi zespoły amatorskie w dziedzinach teatru, żywego słowa, tańca ludowego, współczesnych form tanecznych, muzyki, andragogiki, fotografii, turystyki. Działalność obejmuje również edukację artystyczną, estetyczną i profilaktyczną dzieci, młodzieży i dorosłych realizowaną poprzez zadania z zakresu plastyki, fotografii, rytmiki i muzyki.

Drugą, istniejącą na terenie miasta instytucją kultury jest Miejska Biblioteka Publiczna, działa ona od 1946 r. Zbiory Biblioteki to ponad 66000 woluminów książek i ponad 20 tytułów czasopism. Działa ona w oparciu o trzy filie, znajdujące się w poszczególnych dzielnicach miasta: Masów, Rycice, Wiślana. Z usług MBP korzysta 22,5% mieszkańców miasta (co piąty mieszkaniec). 62% czytelników to osoby uczące się i studiujące. Biblioteka realizuje potrzeby edukacyjne dzieci i młodzieży, starając się systematycznie uzupełniać księgozbiory z różnych dziedzin wiedzy i różnym stopniu przystępności. Oprócz potrzeb edukacyjnych, biblioteka zaspokaja potrzeby rekreacyjne, szczególnie ludzi starszych, bezrobotnych i niepełnosprawnych. Biblioteki prowadzą również działalność popularyzatorską, mającą na celu zapoznanie społeczeństwa z zawartością zbiorów i różnorodnością usług bibliotecznych. W tym celu organizowane są wystawki książkowe (np. z okazji rocznic literackich, regionalnych, historycznych), konkursy literackie, konkursy promujące wiedzę ekologiczną, lekcje z przysposobienia bibliotecznego dla dzieci i młodzieży, prelekcje związane z rocznicami historycznymi, spotkania autorskie. Istnieje również współpraca z komitetami osiedlowymi, szkołami i MDK w zakresie organizowania imprez okolicznościowych.

W ramach programu „Ikonka” w bibliotece głównej utworzono dwa stanowiska komputerowe dla czytelników. Korzystanie z nich jest bezpłatne. Internet dostępny jest w godzinach otwarcia biblioteki.

W Dęblinie funkcjonuje kino „Błękit” (530 miejsc) – problemem jest jednak to, że obiekt znajduje się na terenie jednostki wojskowej i nie wszyscy mieszkańcy mają do niego wolny dostęp.

W zakresie rozwoju kultury i oświaty działa Towarzystwo Przyjaciół Dębina. Stowarzyszenie prowadzi m.in. działalność wydawniczą poświęconą miastu, naukową poprzez badania historyczne Dębina i okolic, organizuje sesje, odczyty popularno-naukowe.

Podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości to zadania wypełniane również przez organizacje kombatanckie, mające siedzibę na terenie miasta.

W Dęblinie znajduje się Muzeum Twierdzy Dęblin oraz Sala Tradycji przy WSOSP. Obiekty te są udostępniane dla zwiedzających.

Od 2001 roku Dęblin prowadzi współpracę z zagranicznymi miastami partnerskimi Sedrina we Włoszech i Drohobycz na Ukrainie. Współpraca na obecnym etapie ma głównie charakter edukacyjny i kulturalny.

6. Administracja i placówki usługowe.

Obiekty pełniące funkcje administracyjne, stosownie do pełnionych przez nie zadań, podzielone są na trzy zróżnicowane pod względem położenia grupy. Urzędy administracji samorządowej mieszczą się w rejonie centrum, w budynku Ratusza przy ul. Rynek, będącego siedzibą władz miasta Dębłina. Administracja wojskowa posiada siedzibę na terenach wojskowych, a kolejowa w rejonie dworca kolejowego. Placówki usług jak: kościoły, urzędy pocztowe, banki, biblioteki itp. posiadają swoje siedziby w centrum i innych rejonach miasta. Obiekty świadczące usługi noclegowe to: hotel w Pałacu Jabłonowskich, hotel przy ul. 15 P.P. „Wilków”, motel przy ul. Kockiej i schronisko młodzieżowe przy ul. Niepodległości.

7. Turystyka, sport i rekreacja

Dęblin położony jest bardzo malowniczo. Leży około 115 m n.p.m., w szerokiej dolinie o budowie terasowej, nad Wisłą, tuż poniżej ujścia rzeki Wieprz. Obie rzeki wyznaczają granice miasta od południa i zachodu. Płyną one pod Dęblinem szerokimi zakolami. Na przestrzeni wieków rzeki zmieniały koryta, w rezultacie powstawały z nich jeziora w kształcie półksiężyca. Przez środek miasta przepływa mała rzeczka Irenka. Górna część biegu Irenki przebiega na terenach leśnych, położonych między odnogami linii kolejowej do Łukowa. Oprócz Irenki w Dęblinie występują ponadto jeszcze inne ciekły wodne i stawy, które są pozostałością dawnych fos otaczających forty. Po regulacji brzegów Irenki możliwe będzie zrealizowanie w jej pobliżu terenów rekreacyjnych.

Dęblin posiada wiele walorów, które mogą z powodzeniem wpływać na rozwój branży turystycznej w mieście. Bogate walory krajoznawcze i przyrodnicze Dębłina stwarzają ogromne możliwości rozwoju turystyki krajowej i zagranicznej. Znaczne możliwości rozwoju turystycznego wynikają też z istnienia w Dęblinie Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych, zespołu pałacowo – parkowego z połowy XVIII w., Aeroklubu Orłąt,

Twierdzy Dęblin i innych instytucji związanych z wojskowością, a także warunków naturalnych i położenia miasta u zbiegu dwóch rzek.

Główne walory turystyczne Dębina to:

Szlaki wodne:

- **szlak kajakowy Wieprzem z Kocka do Dębina** - niezwykle malowniczy, na tym odcinku rzeka wije się licznymi zakolami. Długość spływu ok. 50 km;
- **szlak kajakowy Wisłą z Kazimierza Dolnego do Dębina** - rzeka jest tu jeszcze nie do końca uregulowana, co nadaje spływowi uroku. Długość spływu około 32 km;
- **szlak wodny Wisłą z Dębina do Kazimierza Dolnego** - można pokonać w ciągu dwóch dni także łodzią żaglową. Wymaga to jednak sprzyjających wiatrów i odpowiedniego stanu rzeki;

Szlaki turystyczne:

- **szlak czerwony** - prowadzi w kierunku północnym z Dębina do Wilgi przez Podzamcze koło Maciejowic. Długość szlaku 60 km. Odcinek Dęblin - Maciejowice 32 km. Początek szlaku przy moście na rzece Wiśle;
- **szlak niebieski "Nadwiślański"** - biegnie w kierunku południowym z Dębina do Annapola przez Gołąb, Puławy. Długość szlaku 78 km. Odcinek Dęblin - Puławy 20 km. Początek szlaku przy dworcu PKP;
- **szlak zielony "Generała Franciszka Kleeberga"** - prowadzi na wschód z Dębina do Kocka przez Bobrowniki, Sobieszyn, Wolę Gułowską. Długość szlaku 62 km. Odcinek Dęblin - Sobieszyn 24 km. Początek szlaku przy moście na rzece Wiśle;
- **szlak żółty spacerowy** - prowadzi wokół Dębina. Początek szlaku przy przystanku PKS Rynek, naprzeciwko Ratusza Miejskiego. Szlak biegnie obok płyty ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego, następnie ulicą Warszawską obok Placu Orłąt Dęblińskich i Placu Bohaterskich Lotników Dęblińskiej Szkoły Orłąt. Po przejściu przez most na rzece Irencie przekracza niestrzeżony przejazd kolejowy, dalej wiedzie obok cmentarza wojennego "Ballona" i pomnikowego dębu szypułkowego „Grot”, następnie biegnie wokół Twierdzy Dęblin, dalej od mostu na rzece Wiśle, wałem wiślanym, z którego rozciąga się widok na południową część Doliny Środkowej Wisły. Następnie od osiedla Młynki skręca w prawo i prowadzi do osiedla Michalinów w kierunku dworca PKP przecinając zabytkową aleję lipową u styku ulic Stężyckiej i Mickiewicza. W końcowym odcinku trasy znajduje się również aleja lipowa przy ulicy

Lipowej i Fort Mierzwiączka. 12 kilometrem trasa zamyka pierścień w centrum miasta przy ulicy Rynek;

Punkty widokowe:

- **most na rzece Wiśle** – stąd rozciąga się widok na Dolinę Środkowej Wisły;
- **most na rzece Wieprz** – patrząc stamtąd w kierunku zachodnim widać ujęcie Wieprza do Wisły, zwracając się natomiast w kierunku wschodnim widać część "Doliny Wieprza" stanowiącą Obszar Chronionego Krajobrazu;
- **wieża kościoła pod wezwaniem świętego Piusa V Papieża** – rozciąga się z niej widok na Wysoczyznę Żelechowską i Wysoczyznę Lubartowską oraz na całe miasto Dęblin;
- swoistym punktem widokowym są wynajęte w Aeroklubie "Orląt" **samoloty** PZL-104 Wilga lub An-2 do rejsów wycieczkowych nad miastem i okolicą;

Tereny rekreacyjne:

- zespół pałacowo-parkowy Mniszchów;
- błonia nad rzeką Wieprz, ze stanowiskami wędkarskimi oraz staw w zespole pałacowo-parkowym z punktami do wędkowania;
- błonia przy Forcie Mierzwiączka – ul. Lipowa;
- bulwar spacerowy nad rzeką Wisłą, ze stanowiskami wędkarskimi;
- stanowiska wędkarskie nad rzeką Wieprz;
- skwery w osiedlach: 15 Pułku Piechoty "Wilków", Podchorążych, Staszica, Stawy, Wiślana, na Placu "Orląt Dęblińskich", w Rynku oraz obiekty rekreacyjne przy dęblińskich szkołach;
- przystań żeglarska nad Wisłą – ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" 32a;
- las kleszczowski, las stawski.

Baza noclegowa zapewniona jest przez:

- Hotel w pałacu Jabłonkowskich;
- Hotel „Twierdza” przy ul. 15 P.P., „Wilków”;
- Motel „Pod Olchami” przy ul. Kockiej

8. Baza sportowa

Z obiektów sportowych, zlokalizowanych na terenie miasta, tylko niezagospodarowane place w dzielnicach oraz boiska przyszkolne są ogólnodostępne dla dzieci i młodzieży.

Jednak nawet one nie posiadają odpowiedniego wyposażenia, gwarantującego rozwój różnych dziedzin sportu. Pozostałe obiekty należą do Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych i są zupełnie niedostępne dla ludności cywilnej oraz Kolejowego Klubu Sportowego „Czarni Dęblin” i Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej, do których dostęp istnieje tylko w określonych terminach i za odpowiednią odpłatnością.

Na terenie Dębina istnieją następujące obiekty sportowe:

1. **Obiekty Kolejowego Klubu Sportowego "Czarni Dęblin"** (dostępne w określonych terminach za opłatą) - ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" - dwa boiska do piłki nożnej, 4 korty tenisowe, boisko do piłki plażowej;
2. **Obiekty sportowe** (boiska sportowe i sale gimnastyczne) **i rekreacyjne** przy:
 - Szkole Podstawowej Nr 2, ul. 1 Maja 3 – sala gimnastyczna, boisko szkolne,
 - Szkole Podstawowej Nr 4, ul. Gen. Kowalskiego Nr 20 – pełnowymiarowa sala gimnastyczna,
 - Gimnazjum Nr 2, ul. Gen. Kowalskiego 20 – sala gimnastyczna i boisko szkolne,
 - Szkole Podstawowej Nr 6 w Stawach – boisko szkolne,
 - Zespole Szkół Ogólnokształcących ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" 6 - pełnowymiarowe boisko szkolne, sala gimnastyczna,
 - Szkole Podstawowej Nr 5, ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" 6 – boisko szkolne,
 - Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym, ul. Niepodległości 8 - sala gimnastyczna, boisko szkolne,
 - Zespole Szkół nr 3, ul. 1000-lecia 3 – sala gimnastyczna, boisko szkolne,
 - Zespole Szkół Zawodowych nr 1, ul. 1000-lecia 3 (placówka powiatowa) – sala gimnastyczna, boisko szkolne,
 - Zespole Szkół Zawodowych nr 2, ul. Wiślana 3b (placówka powiatowa) – sala gimnastyczna, boisko szkolne;
3. **Ośrodek Rekreacyjny Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Dęblinie (dostępny za opłatą)** - ul. 15 P.P. „Wilków”
 - boisko do piłki koszykowej,
 - boisko do piłki plażowej;
4. **Niezagospodarowane place w osiedlach:** „Lotnisko”, „Wiślana”, „Rycice”, „Podchorążych”, „Jagiellońskie”, „Mierzwiączka”;

5. **Obiekty Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych (nieдоступne dla ludności cywilnej)** – dwa boiska do piłki nożnej, boisko do piłki ręcznej, dwa boiska do piłki koszykowej, dwa boiska do piłki siatkowej, dwa korty tenisowe, boisko do lekkiej atletyki, wojskowy tor przeszkód, wieża spadochronowa, pływalnia kryta z widownią, sala gimnastyczna z widownią.

W mieście funkcjonuje 9 klubów sportowych:

1. Kolejowy Klub Sportowy „CZARNI DĘBLIN”;
2. Międzyszkolny Klub Sportowy „BUDO”;
3. Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO”;
4. Osiedlowy Klub Sportowy „Staszica”;
5. Dęblińska Sekcja Kyokushin Karate – Uczniowski Klub Sportowy „Sparta”;
6. Szkoła Taekwon-do i Samoobrony przy OKS „Staszica”;
7. Dęblińska Szkoła Taekwon-do;
8. Uczniowsko-Miejski Klub Tenisa Stołowego „LOB”;
9. Uczniowski Klub Sportowy „Piątka” przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Dęblinie.

10. Infrastruktura techniczna

Wodociągowanie

Odbiorcy komunalni m. Dębłina zaopatrywani są w wodę z 2 stacji wodociągowych:

- stacja wodociągowa Jagiellońska
- stacja wodociągowa Wiślana

Tereny wojskowe wraz z osiedlami zaopatrywane są w wodę z własnych ujęć i stacji, natomiast tereny kolejowe zaopatrywane były pierwotnie z ujęć kolejowych przy ul. Towarowej i Dworcowej. Obecnie sieć zasilana jest z ujęcia Jagiellońska oraz częściowo Wiślana. Stacja wodociągowa Wiślana - funkcjonuje w oparciu o studnię Nr 2 wykonaną w 1977 r. Studnia nie wymaga strefy ochrony pośredniej. Studnia Nr 1 - z uwagi na zły stan techniczny została w 1996 r. całkowicie zlikwidowana.

Ujmowana woda nie budzi zastrzeżeń pod względem bakteriologicznym. Ze względu na dużą zawartość związków żelaza jest uzdatniana w stopniu zapewniającym normatywne parametry wody pitnej. Woda czysta magazynowana jest w zbiorniku wyrównawczym skąd z pompami II ° w układzie hydroforowym podawana jest do sieci miejskiej. W awaryjnych przypadkach woda jest dezynfekowana chloratorem C-52 na podchloryn sodu. Ujęcie zaopatruje w wodę tereny budownictwa niskiego oraz tereny

budownictwa wysokiego – Osiedle Wiślana. Obecna stacja wykorzystywana jest w 98%.

Stacja wodociągowa Jagiellońska.

Ujęcie i stacja wodociągowa przy ul. Jagiellońska zostały oddane do użytku w 1998 r. Ujęcie składa się z 6 studni głębinowych o łącznej wydajności eksploatacji w kat. „B” $Q = 650 \text{ m}^3/\text{h}$. Obecnie eksploatowana jest tylko studnia nr III, pokrywająca z nadmiarem potrzeby wodociągu komunalnego m. Dębina przy zastosowaniu zbiornika wyrównawczego.

Ujmowana woda nie budzi zastrzeżeń pod względem bakteriologicznym zawiera natomiast ponadnormatywne ilości Fe ($1,1 \text{ mg}/\text{dm}^3$) oraz przekroczoną wartość barwy ($22 \text{ mgPt}/\text{dm}^3$) i wymaga uzdatniania. Proces uzdatniania prowadzony na filtrach pośpiesznych ciśnieniowych zapewnia normatywne parametry wody pitnej. W przypadku konieczności woda jest chlorowana za pomocą chloratorów C – 53 na podchloryn sodu. Do sieci woda podawana jest pompami II° sterowanymi falownikiem. Woda uzdatniona gromadzona jest w zbiorniku wyrównawczym. Na terenie stacji wykonano 3 zbiorniki o pojemności $V = 1000 \text{ m}^3$ każdy, z których pracuje jeden. Stacja wodociągowa została wybudowana na znacznie większe potrzeby. Obecnie jej wykorzystanie wynosi 58%.

Stacja wodociągowa Jagiellońska zaopatruje w wodę obszary północnej części miasta. W całym zasięgu wodociągu brak jest kanalizacji miejskiej.

Sieć wodociągowa.

Łączna długość sieci wodociągu komunalnego wynosi $L = 39,2 \text{ km}$ a przyłączy $L = 23,9 \text{ km}$.

Generalnie w całym mieście sieć wodociągowa ma układ promienisty bez wykształconego układu pierścieniowego. Na terenach Starego Miasta przeważa stara sieć azbestowo-cementowa z niewielką ilością sieci stalowej i PCV.

Na terenach kolejowych większość sieci to $\varnothing 100$ żel. Wiek i materiał powodują częste awarie i kłopoty eksploatacyjne.

Pozostała nowsza sieć wodociągu komunalnego wykonana z PCV z przewagą średnic $\varnothing 100$.

Łączna długość sieci wodociągowej $L = 39,2 \text{ km}$ (stan 2001 r)

Łączna długość przyłączy $L = 23,9 \text{ km}$ (stan 2001 r)

Wnioski:

1. Wodociąg komunalny oparty jest na 2 stacjach wodociągowych Wiślana i Jagiellońska. Obie stacje pracują w oparciu o pojedyncze studnie, brak jest studni awaryjnych. W obu stacjach woda ze względu na ponadnormatywne ilości żelaza wymaga uzdatniania.
2. Ujęcie wody Wiślana pracuje prawie pełną wydajnością – 98% i nie ma rezerwy.
3. Ujęcie wody Jagiellońska pracuje z 58% wydajnością w stosunku do pozwolenia – w.p. Posiada znaczne rezerwy wydajności w urządzeniach technologicznych. Wymaga to jednak włączenia do pracy nowych wykonanych już studni.
4. Sieć wodociągowa posiada układ promienisty brak jest zamknięć pierścieniowych.

Istniejący układ jest niekorzystny powodujący przy małych przepływach osadzanie się żelaza na końcówkach, oraz zagniwanie wody.

Istniejąca stara sieć azbestowo-cementowa na terenach starego miasta, powoduje częste awarie. Średnice \varnothing 110 – 160 mm dają niewielkie możliwości rozbudowy systemu wodociągowego.

Z uwagi na trudności techniczne i formalne przekroczeń torów PKP zasilenie zachodniej części miasta z ujęcia Jagiellońska wymagać będzie określenia optymalnego miejsca przejścia przez tory, oraz budowy lokalnej hydroforni do zapewnienia ciśnienia szczególnie dla budownictwa wysokiego.

Oczyszczalnia ścieków.

Odbiorcą ścieków komunalnych z m. Dębłina jest miejska oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna zlokalizowana poza granicami miasta na gruntach wsi Stężycza, w pobliżu Wisły. Oczyszczalnia projektowana w latach 1981-82 oddana do użytku w 1993 r. obejmuje następujące obiekty technologiczne:

- a) część mechaniczna - budynek krat, piaskownik, koryto pomiarowe, pompownia ścieków, 2 osadniki wstępne
- b) część biologiczna – komory osadu czynnego, 2 osadniki wtórne Dorra, pompownia recykulatu
- c) część osadowa – pompownia osadu surowego, 2 otwarte komory fermentacyjne, 4 laguny osadowe.

Dodatkowo na terenie oczyszczalni oddano do użytku w 2000 r. punkt zlewny sterowany komputerowo.

Według danych na dzień 31.XII.2000 r. ilość odprowadzanych ścieków na oczyszczalnię wynosi:

$$QR = 1.314\ 000\ \text{m}^3/\text{rok}$$

Qdśr = 3600 m³/d

Są to ścieki bytowo-gospodarcze z zabudowy mieszkaniowej oraz drobnego przemysłu i usług a także z osiedli wojskowych.

Przyjęta w latach 1970-1980 technologia nie spełnia wymogów Rozporządzenia Ministerstwa Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5.XI.1991 r. /Dz. U. Nr 116 z 16.XII 1991 r. poz. 303/ w zakresie usuwania biogenów.

Obecnie odprowadzanie ścieku charakteryzuje się przekroczeniem stężenia fosforu ogólnego oraz okresowo BZT5 i azotu powodując tym samym stałe zanieczyszczenie i obniżenie klasy czystości rzeki Wisły w rejonie Dębina.

Sieć kanalizacyjna

Miasto Dębin posiada niewielką ilość kanalizacji komunalnej, zlokalizowanej głównie w jego południowo-zachodniej części. Północno-wschodnia część miasta, obejmująca tereny starego miasta i zabudowy cywilnej pozbawiona jest zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej, a ścieki gromadzone są w lokalnych szambach i ustępach suchych.

Istniejący układ grawitacyjno-pompowy kanalizacji oparty jest na 7 pompowniach, wyposażonych w pompy zatapialne:

- pompownia P2 wykonana w 1993 r.
- pompownia P1 wykonana w 1999 r.
- pompownia P3 wykonana w 1999 r.
- pompownia P7 wykonana w 1994 r.
- pompownia P14 wykonana w 2000 r.
- pompownia P13 wykonana w latach 1994-1996
- pompownia PW wojskowa.

Głównym zbieraczem słabo rozwiniętego systemu kanalizacji miejskiej jest kolektor A o średnicy D = 800 mm, do którego odprowadzane są ścieki z pompowni P1, zlokalizowanej na końcu kolektora E.

Kolektor E średnicy Ø = 560 mm, biegnący wzdłuż ulicy Spacerowej, jest odbiornikiem ścieków z terenów osiedla wojskowego Masów i terenów zabudowy wojskowej. Układ grawitacyjno - pompowy kolektora E oparty jest o 2 wojskowe pompownie P3 i P7.

Pompownia P3 zbiera ścieki z wojskowego osiedla mieszkaniowego Masów i odprowadza je rurociągiem tłocznym do pompowni P7, zlokalizowanej pomiędzy ul.

Spacerową a rzeką Irenka. Pompownia P7 zbiera ścieki z terenów szkół oraz zabudowy wojskowej i odprowadza je do kolektora A.

W grudniu 2000 r. zrealizowane zostały kanały na osiedlu Wiślana – Żwica, odprowadzające ścieki do pompowni P14, a następnie rurociągiem tłocznym do kol. „A”. Ścieki z osiedla 15 Pułku Piechoty „Wilków” zbierane do pompowni wojskowej PW przetłaczane są do kol. „A”. Tereny kolei oraz szkół posiadają lokalną kanalizację, z której za pomocą pompowni P13 odprowadzają ścieki do kolektora „A”. Ścieki zebrane kolektorem „A” odprowadzane są w układzie grawitacyjno-pompowym pompowni P2 do miejskiej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej na gruntach wsi Stężycza. Sumaryczna długość kanałów wynosi $L \approx 10,0$ km. Długość przyłączy kanalizacyjnych $L \approx 2,5$ km stan na początek 2002 r.

Wnioski:

1. Istniejący system kanalizacji miejskiej jest słabo wykształcony i obejmuje jedynie zachodnie tereny.
2. Śródmieście oraz północno-wschodnie tereny miasta nie posiadają kanałów, nieczystości gromadzone są w szambach i ustępach suchych, stwarzając zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne.
3. Istniejące kanały oraz pompownie w znacznej części są stosunkowo niedawno wykonane, a przyjęte średnice pozwalają na rozbudowę systemu kanalizacyjnego w dalszych kierunkach.

Odprowadzanie ścieków deszczowych

Miasto Dęblin posiada rozdzielczy system kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Istniejące kanały obejmują swoim zasięgiem niewielkie tereny miasta. Sieć kanalizacyjna jest mało rozbudowana, brak jest kanałów w terenach gęstej zabudowy, obejmującej obszary centrum. Wody opadowe odprowadzane są całą szerokością ulic, na ulicach o nawierzchni nieutwardzonej wsiąkają w grunt, na pozostałych tworzą liczne kałuże i rozlewiska, stwarzając zagrożenie dla ruchu kołowego i pieszego.

Stale zalewanymi przez wody opadowe miejscami na terenie miasta są:

- osiedle Jagiellońska
- teren szkoły przy ul. Stężycza
- tereny wzdłuż torów przy ul. Michalinowska.

Istniejące kanały deszczowe znajdują się w ul. Kockiej, Niepodległości – PCK, ul. Bankowa – Warszawska, ul. 15. Pułku Piechoty „Wilków” – Stężycza, ul. Witosa –

Wiślana, ul. Nowa.

Powyższe kanały nie mają odprowadzeń do odbiorników, nie tworzą powiązanego systemu kanalizacji, często załamane i w złym stanie technicznym nie posiadają przepustowości.

Generalnie miasto nie posiada inwentaryzacji kanałów deszczowych, nie są też one przyjęte na stan majątkowy miasta, ani przekazane służbom eksploatacyjnym.

Wnioski:

Miasto Dęblin posiada słabo wykształcony system kanalizacji deszczowej. Istniejące kanały nie posiadają odprowadzeń do odbiorników (rzeki rowy), nie są też zakończone urządzeniami do oczyszczania ścieków deszczowych. Wody deszczowe odprowadzane są w różnych formach bezpośrednio do gruntów, bez oczyszczania. Istniejące kanały obsługują niewielką część terenów zlokalizowanych bezpośrednio przy drogach, w których bieżą.

Stan techniczny kanałów jest w większości nierozpoznany i nie zainwentaryzowany.

Zaopatrzenie w gaz

Głównym źródłem zasilania miasta Dębina w gaz jest gazociąg wysokoprężny Ø 500 CN 64 kierunku Jarosław – Puławy – Warszawa, z odgałęzieniem Ø 100 CN 64 kierunku Dębina. Gazociąg powyższy doprowadzony jest do stacji redukcyjnej zlokalizowanej w okolicy ul. Skotnickiego.

Ze stacji wyprowadzony jest gazociąg średniego ciśnienia biegnący ul. Kocką, Warszawską, Stężycką w kierunku Stężycy. Na terenie miasta znajdują się 4 stacje redukcyjne. Z sieci średnioprężnej zasilane są rejony: Ździary, rejony budownictwa mieszkaniowego WSO oraz WSOSP, wschodnia część Starego Miasta, północno – zachodnie tereny miasta Dębina, dzielnica Rycice.

Z sieci niskoprężnej zasilane są tereny budownictwa niskiego jednorodzinnego.

Wnioski:

1. Sieć gazowa średnio i niskoprężna wykonana w ostatnich latach, jest w dobrym stanie technicznym i posiada parametry pozwalające na jej dalszą rozbudowę. Miasto Dęblin jest w znacznej części zgazyfikowane siecią gazową średnio i niskoprężną.
2. W znacznej części układ sieci jest promienisty, brak jest zamknięć pierścieniowych dających pewność dostawy gazu nawet w przypadkach awarii.

3. Sieć gazowa średnioprężna wyprowadzona jest w kierunku wsi Stężycza.

Gromadzenie odpadów

Miasto Dębłin nie posiada obecnie wysypiska śmieci. Istniejące wysypisko zlokalizowane w okolicy ul. Skotnickiego – Kocka zostało zamknięte 01.01. 1998 r. Do czerwca 2001 r. odpady wywożone były na wysypisko gminy Stężycza. Po tym terminie odpady wywożone są do spalarni IUNG w Puławach. Ilość śmieci oscyluje w granicach 17 000 ÷ 18 000 m³/rok.

Są to śmieci komunalne, z koszar wojskowych i lotniska oraz budownictwa jednorodzinne i wysokiego.

Od lipca 2000 r. prowadzony jest recykling odpadów na terenie miasta obejmujący zabudowę jednorodzinna i wielorodzinna, w której ustawiono pojemniki na segregację makulatury, plastiku i szkła.

Zaopatrzenie w ciepło

System grzewczy poszczególnych grup odbiorców w mieście Dęblinie opiera się na takich nośnikach energii jak: węgiel (miął węglowy), gaz i olej opałowy.

Podstawowym źródłem ciepła dla miasta jest kotłownia wysokoprężna, wybudowana w latach osiemdziesiątych. Właścicielem kotłowni jest Wojskowy Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Lublinie ul. Lipowa 1a. Powyższa kotłownia zlokalizowana jest w Dęblinie przy ul. Składowej. Wydajność kotłowni 3 x WR – 25 wynosi Q_w – 87 MW, moc pobierana w okresie największego zapotrzebowania wynosi 58 MW, co stanowi 67% mocy całkowitej. Kotłownia opalana jest miąłem węglowym. Pobierana w kotłowni moc wykorzystywana jest na ogrzewanie budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, obiektów wojskowych, jak również budynków użyteczności publicznej.

Ogrzewa ona następujące osiedla i budynki:

- osiedle mieszkaniowe Staszica,
- osiedle mieszkaniowe 15 Pułku Piechoty „Wilków” ,
- bloki mieszkalne Wojskowych Zakładów Inżynieryjnych,
- osiedle mieszkaniowe Lotnisko,
- Hotel Pracowniczy 15. Pułku Piechoty,
- kompleks „Twierdza”,
- liceum ogólnokształcące,

- szkoła podstawowa nr 5,
- Ogólnokształcące Liceum Lotnictwa,
- szpital,
- starą zabudowę osiedla Podchorążych,
- Spółdzielnię Mieszkaniową w Dęblinie,
- Spółdzielnię Mieszkaniową Puławy-Południe.

Drugą, co do wielkości kotłownią jest kotłownia Wojskowej Agencji Mieszkaniowej nr 3, zlokalizowana przy ul. Wiślanej 2. Kotłownia ta opalana jest gazem. Wydajność kotłowni wynosi 3,24 MW, przy mocy zapotrzebowanej 2,58 MW. Stopień wykorzystania wynosi ok. 80%. Ogrzewa ona znaczną część osiedla Wiślana. Pozostała część osiedla ogrzewana jest z kotłowni kolejowej, zlokalizowanej przy ul. Stężyckiej 52. Wydajność kotłowni wynosi 1,35 MW, stopień wykorzystania 100% - kotłownia opalana jest węglem. Przy ul. Wiślanej 67 zlokalizowana jest druga kotłownia kolejowa o wydajności 0,96 MW i zapotrzebowaniu mocy 0,785 MW. Stopień wykorzystania kotłowni wynosi ok. 82%. Ogrzewa ona 3 budynki mieszkalne, wielorodzinne, będące własnością kolei i jeden budynek miejski. Kotłownia opalana jest węglem.

Trzecia kotłownia kolejowa zlokalizowana jest na bazie maszyn przy ul. Dworcowej. Wydajność kotłowni wynosi 2,136 MW – stopień wykorzystania 100%. Kotłownia ogrzewa bazę maszyn, dworzec kolejowy i przychodnię zdrowia. Kotłownia ekologiczna opalana jest olejem.

Następna kotłownia kolejowa dla nastawni – opalana jest gazem propan butan.

Kotłownia Wojskowej Agencji Mieszkaniowej nr 2 zlokalizowana na osiedlu Stawy o wydajności 1,48 MW i mocy zamówionej 1,44 MW. Stopień wykorzystania 97,3% - opalana olejem. Kotłownia ogrzewa osiedle Stawy.

Kotłownia przy ul. Stawskiej 31 w pełni pokrywa zapotrzebowanie na ciepło obiektów zamrażalni – opalana węglem.

Kotłownia nr 4 Wojskowej Agencji Mieszkaniowej zlokalizowana przy ul. Podchorążych 1, o mocy 0,34 MW i mocy zamówionej 0,34 MW. Kotłownia ogrzewa nowe budynki mieszkalne wielorodzinne na osiedlu Podchorążych, opalana gazem ziemnym.

Kotłownia Wojskowej Agencji Mieszkaniowej nr 3 zlokalizowana przy ul. Wiślanej 2, w ostatnim czasie modernizowana, przechodzi na opalanie gazem. Jednocześnie kotłownia kolejowa przy ul. Stężyckiej 52 opalana węglem ma zostać

zlikwidowana.

Ogrzewanie osiedla mieszkaniowego wielorodzinnego Wiślana przejmuje w całości ekologiczna po modernizacji kotłownia Wojskowej Agencji Mieszkaniowej nr 3. W budynku po zlikwidowanej kotłowni kolejowej powstaje węzeł cieplny.

Kotłownia Wojskowego Rejonowego Zarządu Infrastruktury przy ul. Składowej, kotłownia kolejowa przy ul. Wiślanej 67 i kotłownia przy ul. Stawskiej 2 dla zamrażalni są kotłowniami nieekologicznymi.

Wprawdzie dla tych kotłowni przeprowadzone zostały opracowania pt. „Analiza Zanieczyszczenia Powietrza”, które wypadły pomyślnie dla nich, to jednak ze względu na paliwo (miał węglowy), należy się liczyć z częstymi możliwościami przekraczania dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń powietrza.

Kotłownie indywidualne o bardzo małej mocy opalane węglem lub gazem ogrzewają niektóre budynki jednorodzinne na osiedlach:

- Wiślana Żwica, Masów, Michalinów, Mierzwiączka, Rycice, Puławskiego, Żdzary, Starówka, Irena

lub niektóre budynki użyteczności publicznej jak:

- Miejski Dom Kultury,
- Urząd Miasta itp.

Zapotrzebowanie na ciepło dla stanu istniejącego miasta (bez budownictwa jednorodzinne) wynosi:

$$P_{wyd} = 87 + 3,24 + 1,35 + 0,96 + 2,13 + 1,48 + 0,34 = 96,506 \text{ MW}$$

Moc zamówiona

$$P_{zam} = 58 + 2,58 + 1,35 + 0,785 + 2,136 + 1,44 + 0,34 = 66,631 \text{ MW}$$

Wnioski:

1. Z przeprowadzonego powyżej bilansu mocy wynika, że całość zapotrzebowania na ciepło dla miasta może być pokryta z kotłowni Wojskowego Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Lublinie.
2. Stan sieci i kanałów cieplnych ocenia się jako dobry, poprawia się także stan instalacji odbiorczych.
3. Znowelizowane Prawo Energetyczne (Dz. U. nr 106 z dnia 17.08.1998 r. poz. 668) obowiązujące od 04.12.1998 r., nakłada obowiązek posiadania przez miasto koncepcji ucieplnienia.

Telekomunikacja

Na terenie miasta Dębina przy ul. 15. Pułku Piechoty oraz na osiedlu mieszkaniowym domków jednorodzinnych Masów, zlokalizowane są centrale telefoniczne, które są własnością Telekomunikacji Polskiej S.A.

Centrale typ EWSD, cyfrowe, automatyczne firmy Simensa o pojemności 3862 – ul. 15. Pułku Piechoty i 512 szkoła na osiedlu Masów. Wolnych numerów przy centrali o większej pojemności jest 262, przy mniejszej 432. Oprócz Telekomunikacji Polskiej S.A. na terenie miasta są zlokalizowane centrale telefoniczne wojskowe i kolejowe. Sieć abonencka na terenie miasta jest skablowana. Pojawiła się również firma konkurencyjna Netia, która rozpoczęła projektowanie i budowę sieci abonenckiej.

Energia elektryczna

Podstawowym źródłem zasilania w energię elektryczną dla miasta Dębina jest GPZ 110 H5 kV położony przy ul. Spacerowej. Na terenie GPZ zainstalowane są dwa transformatory, każdy o mocy 16 MVA i napięciu 110/15 kV.

GPZ Dęblin zasilany jest dwoma liniami napowietrznymi WN:

- z GPZ Puławy-Ryki,
- z GPZ Ryki.

Miasto Dęblin powiązane jest z GPZ 110/15 kV siecią rozdzielczą SN. Sieć rozdzielczą stanowią linie kablowe i napowietrzne 15 kV. Linie te zasilają odpowiednią ilość stacji transformatorowych, napowietrznych i wewnętrznych, powiązanych ze sobą w układzie pierścieniowym. Nie ma przeszkód natury technicznej w dostarczaniu energii elektrycznej dla potrzeb rozbudowy miasta.

Najwyższy pobór mocy przez miasto wynosi 9,5 MW. Stanowi on ok. 30% zapotrzebowania miasta na moc elektryczną w stosunku do mocy zainstalowanej w GPZ Dęblin.

Przebieg linii napowietrznej 110 kV z GPZ Ryki na odcinku od słupa nr 7 do nr 12 jest uciążliwy dla miasta. Linia na powyższej trasie przebiega w bezpośrednim sąsiedztwie budynku szkoły podstawowej, boiska szkolnego oraz terenu osiedla mieszkaniowego Staszica. Słup odporowo narożny sieci S 12 typ ON 150 nr 8 ustawiony jest na boisku szkolnym przy ogrodzeniu terenu szkoły.

11. Identyfikacja problemów.

1. Konieczność zakończenia działań modernizacyjnych i rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

2. Konieczność poprawy stanu infrastruktury drogowej oraz komunikacyjnej.
3. Potrzeba wybudowania obwodnicy miasta.
4. Słabo rozwinięta baza turystyczno – rekreacyjno - hotelarska.
5. Ograniczona dostępność do obiektów kulturalnych i rekreacyjnych (kino, basen).

3.6 Zarządzanie

1. Możliwości budżetowe gminy

W poniższej tabeli przedstawiono strukturę dochodów Miasta Dębina w latach 2004 – 2006.

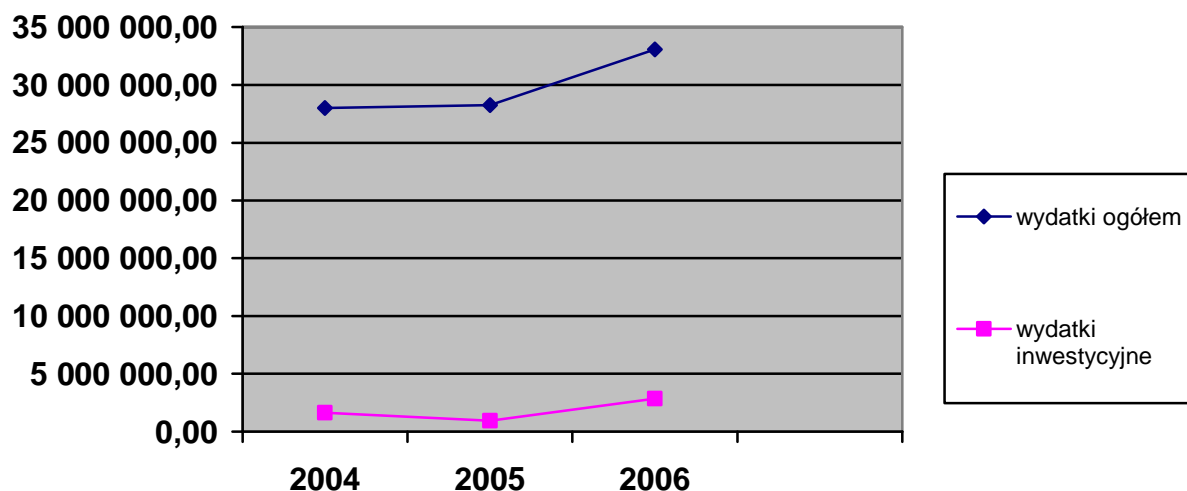
Tabela 35. Struktura dochodów gminy latach 2004 – 2006.

Dochody			
Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Dochody własne	14 072 170,00	16 951 140,00	17 949 057,76
Subwencje ogólne	10 009 801,00	9 714 712,00	8 694 944,00
Dotacje celowe z budżetu państwa	2 669 232,00	3 765 265,00	4 795 757,38
Dotacje z funduszy celowych	-	50 000,00	70 000,00
Dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	233 196,00	493 490,00	515 515,52
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	-	-	26 838,23
Ogółem dochody	26 984 399,00	30 904 607,00	32 052 162,89
Dochody na jednego mieszkańca	1 424,66	1 666,56	1 787,33

Źródło: dane GUS

W analizowanym okresie dochody Miasta Dębina systematycznie wzrastały. W 2006 roku wzrosły o około 3,5 %. Dochody na jednego mieszkańca wynosiły w 2006 roku 1 787,33 PLN. Poniższy wykres przedstawia strukturę wydatków gminy.

Wykres 25. Wydatki ogółem i wydatki inwestycyjne budżetu Miasta Dębina w latach 2004 – 2006

Źródło: dane GUS

Tabela 36. Wydatki ogółem i wydatki inwestycyjne Miasta Dębina w latach 2004 – 2006

Wyszczególnienie	2004	2005	2006
Wydatki ogółem	28 009 157,00	28 264 552,00	33 053 095,94
Wydatki inwestycyjne	1 627 802,00	933 935,00	2 845 520,37
Wydatki na 1 mieszkańca	1 478,76	1 524,19	1843,14

Źródło: dane GUS

Wydatki Miasta znacznie wzrosły w 2006 roku w porównaniu do 2005 i 2004 roku.

Wzrosły również w 2006 roku o ponad 300% wydatki inwestycyjne w porównaniu do 2005 roku.

Po analizie w/w danych stwierdzono, że:

- dochody w 2006 r. wykonano w kwocie 32 052 162,89 zł, natomiast w 2005 r. w kwocie 30 904 607 zł, a w 2004 roku w kwocie 26 984 399 zł.
- wydatki w 2006 r. wykonano w kwocie 33 053 095,94 zł, natomiast w 2005 r. w kwocie 28 264 552 zł, a w 2004 roku wydatki wyniosły 28 009 157 zł.

- deficyt budżetowy za 2006 r. wyniósł 1 000 000 zł, natomiast w 2005 nastąpiła nadwyżka budżetowa w kwocie 2 640 055 zł a w 2004 roku deficyt wyniósł 1 024 758 zł.

2. Działania promocyjne gminy

Gmina Miasta Dębłina współpracuje z organizacjami turystycznymi i okołoturystycznymi w zakresie promocji miasta i regionu. Urząd Miasta wydaje publikacje albumowe i informacyjne, gazetkę gminną „Nasz Dęblin” oraz inne wydawnictwa o mieście. Wydawane są również, co roku foldery reklamowe, promocja odbywa się także na targach Salon Investcity poprzez wydawnictwo „Aktualności Targowe” (Poznań, Gorzów). Oferta Dębłina zamieszczona jest w „Panoramie Miast” (materiał dwujęzyczny), wspólnie z powiatem ryckim reklamuje się w Gospodarczej panoramie gmin „Dziennika Wschodniego”.

Wydano również plan miasta. W najbliższym czasie planowane jest wydanie przewodnika turystycznego po Dęblinie, oraz 2 albumów opisujących dziedzictwo historyczne miasta. W witrynie internetowej Dębłina tworzone jest centrum informacji o Mieście. W dalszym ciągu podtrzymywana jest współpraca z mediami w celu ukazywania bogactwa kulturowego regionu i promowanie jego różnorodności. Miasto współpracuje także z instytucjami kultury przy tworzeniu imprez o charakterze regionalnym. Promocja regionu i miasta prowadzona jest również w usługach turystycznych, gastronomii i hotelarstwie. Urząd Miasta Dębłina bierze udział w targach turystycznych, które odbywają się zarówno w kraju jak i za granicą.

Obok tego Urząd Miasta i organizacje okołobiznesowe współpracują przy realizacji celów i zadań strategicznych, które określone zostały w strategii rozwoju miasta.

3. Struktura organizacji pozarządowych

Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta Dębłina zajmują się praktycznie każdą dziedziną życia mieszkańców. Wśród głównych dziedzin możemy wymienić m. in.: pomoc społeczną, działalność charytatywną, ochronę dóbr kultury i tradycji, pomoc osobom niepełnosprawnym, promocję zdrowia, upowszechnianie sportu i turystyki. Są to:

1. Oddział Miejski Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Dęblinie.

2. Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno- Krajoznawczego WSOSP w Dęblinie.
3. Polskie Towarzystwo Tatrzańskie – Oddział Dębliński im. Augusta Sochackiego.
4. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – Dęblińskie Koło Przyjaciół Harcerstwa.
5. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej - 1 Dęblińska Drużyna Harcerzy „Orlęta Dęblińskie” im. Stefana Czarnieckiego.
6. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – 3 Dęblińska Drużyna Harcerek „Płomień”.
7. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej - 4 Dęblińska Drużyna Żeglarska Harcerzy im. Krzysztofa Arciszewskiego.
8. 39 Drużyna Harcerska „Azymut” Związku Harcerstwa Polskiego w Dęblinie.
9. Towarzystwo Przyjaciół Dębina.
10. Stowarzyszenie „Dęblin 2000”.
11. Dęblińskie Stowarzyszenie Gospodarcze.
12. Dębliński Oddział Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej.
13. Kolejowy Klub Sportowy „Czarni” Dęblin.
14. Polski Związek Wędkarski - Koło Nr 4 w Dęblinie.
15. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych w Dęblinie.
16. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego.
17. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Miejski w Dęblinie.
18. Związek Byłych Żołnierzy Zawodowych i Oficerów Rezerwy Wojska Polskiego.
19. Stowarzyszenie Klub Kobiet po Mastektomii „AMAZONKI” w Dęblinie.
20. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 7 w Dęblinie.
21. Dęblińskie Integracyjne Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „DISON”.
22. Polski Czerwony Krzyż - Zarząd Powiatowy.
23. Rodzinny Klub Abstynenta „Krokus”.
24. Stowarzyszenie Romów w Polsce – Oddział Okręgowy w Dęblinie.
25. Wolontariat świętego Eliasza w Krakowie Oddział Dęblin.
26. Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Dęblinie.

27. Ochotnicza Straż Pożarna Dęblin – Masów.
28. Uczniowski Klub Sportowy „BUDO”.
29. Uczniowski Klub Sportowy „LIBERO”.
30. Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych – Dębliński Klub Turystyki Kwalifikowanej „Sokół”.
31. Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne „LEŻAK”.
32. Lokalna Organizacja Turystyczna „Powiśle”.
33. Klub Sportowy „Taekwondo”
34. Aeroklub RP.
35. Osiedlowy Klub Sportowy Staszica.

Tego rodzaju organizacje pełnią pożyteczną rolę, aktywizując społeczeństwo lokalne do działania, przede wszystkim na niwie gospodarczej. Odgrywają także znaczącą rolę edukacyjną, ponieważ uczą swoich członków w praktyce zasad koegzystencji i działania na rzecz wspólnego dobra.

4. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ korzystna lokalizacja pod względem komunikacyjnym: położenie: Warszawa-Radom- Lublin, Wisła-Wieprz, lotnisko, węzeł kolejowy, szlak drogowy ▪ Wyższe szkolnictwo i sieć szkół (WSOSP, APS, PW) ▪ poziom wykształcenia mieszkańców (wskaźnik jeden z wyższych w woj. lubelskim) ▪ dobra infrastruktura opieki zdrowia ▪ przestrzenny układ miasta ▪ dobra, rozwijająca się infrastruktura techniczna (telefony, wodociągowo-kanalizacyjna) ▪ uzbrojenie terenów z możliwością rozbudowy ▪ rezerwy terenów pod inwestycje ▪ dobry stan bezpieczeństwa w mieście ▪ istniejące zakłady przemysłowe (WZInż, LZR) ▪ dobra współpraca z władzami samorządowymi, ▪ nastawienie władz miasta do zmian i problemów rozwoju ▪ prężnie działające org. pozarządowe ▪ dobra współpraca z miastami partnerskimi (Ukraina, Włochy) ▪ kultywowane tradycje związane z lotnictwem i wojskiem ▪ interesujące położenie geograficznie u 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozproszenie miasta, niezagospodarowane tereny w centrum o nie zawsze uregulowanych stosunkach własnościowych ▪ podział miasta linią kolejową na dwie części ▪ migracja ludności (odpływ wykształconych osób do miast) związana z bezrobociem) ▪ starzenie się społeczeństwa ▪ duże bezrobocie ▪ brak własnego wysypiska odpadów (nieczystości stałych) ▪ brak miejsc parkingowych ▪ zła komunikacja miejska (chaos komunikacyjny na gł. skrzyżowaniach miasta w godzinach szczytu) ▪ zły stan dróg w mieście ▪ brak ułatwień w poruszaniu się dla osób niepełnosprawnych ▪ jak na miasto 20tys. zbyt duża ilość producentów wody (8) stąd słaba jakość wody produkowanej dla mieszkańców, nie profesjonalnie uzdatnianej (zakładowe i wojskowe ujęcia wody). ▪ przestarzała, niska zabudowa miasta (w większości przypadająca na XIXw.) ▪ zły stan zasobów mieszkalnych (komunalnych) ▪ natężenie hałasu spowodowane istnieniem lotniska ▪ brak możliwości opłacalnego zbytu oraz

<p>zbiegu rzek</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zasoby naturalne: lasy w granicach miasta, stosunkowo czyste powietrze ▪ dobre warunki klimatyczne, przyrodniczo - geograficzne ▪ obiekty turystyczne ▪ proturystyczne podejście samorządowych władz miasta dobre warunki do rozwoju turystyki (Lotnisko) 	<p>lokalnego przetwórstwa rolniczego</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nie zakończone uchwałą projekty planów miejscowych dla kilku ważnych osiedli ▪ brak MŚP zajmujących się produkcją (gł. to sklepy spożywcze, mikroprzedsiębiorstwa) ▪ mała aktywność gospodarcza mieszkańców ▪ wysokie bezrobocie wynikające z niekorzystnej dla miasta restrukturyzacji kolei i wojska ▪ słabe wyniki promocji gospodarczej i turystycznej miasta ▪ brak infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (słabe oznakowanie szlaków turystycznych, obiektów turystycznych, brak obiektów sportowych, hoteli, gastronomii) ▪ słabe zaplecze kulturalno-rozrywkowe (np.kino usytuowane jest na terenie wojskowym-zamkniętym) ▪ brak odpowiedniego Domu Kultury i amfiteatru lub innego miejsca spotkań i aktywności kulturalnej ▪ brak dostępu do ciekawych turystycznie obiektów wojskowych ▪ brak ścieżek rowerowych ▪ słaba świadomość ekologiczna i turystyczna mieszkańców ▪ brak zagospodarowania terenów zielonych, zwłaszcza wybrzeży rzek ▪ słabe wykorzystanie walorów turystycznych
---	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ budowa obwodnicy wokół miasta, zmiana ruchu tranzytowego ▪ zmiana ewentualnej strategii odnośnie transportu kolejowego ▪ Rozwój szkolnictwa wyższego na bazie WSOSP i szkół gminnych ▪ zwiększenie miejsc pracy dla osób wykształconych ▪ zagospodarowanie obiektów kolejowych ▪ zabezpieczenie terenów pod infrastrukturę, przeznaczonych pod inwestycje ▪ rozwój przedsiębiorczości ▪ powstanie Międzynarodowego Ośrodka Doradztwa Lotniczego ▪ restrukturyzacja przedsiębiorstw wojskowych ▪ pozyskanie sponsora strategicznego ▪ pozyskanie środków pozabudżetowych, także dotarcie do pomocowych źródeł finansowania przedsięwzięć infrastrukturalnych ▪ współpraca i wykorzystanie doświadczeń miast partnerskich w zakresie pozyskiwania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ trudności w pozyskaniu inwestorów ▪ niedostosowanie się MŚiP do polityki gospodarczej, rozwój jedynie handlu, brak produkcji ▪ likwidacja jednostki wojskowej w Dęblinie, dalszy upadek przemysłu zbrojeniowego ▪ ograniczone możliwości budżetowe miasta ▪ niewykorzystanie możliwości pozyskania środków z UE ▪ położenie miasta nieco na uboczu w stosunku do głównych dróg krajowych (Lublin - Ryki - Warszawa) ▪ korki i zatory komunikacyjne przypadku organizowania dużych imprez w mieście ▪ wzrost przestępczości w wyniku dużego bezrobocia ▪ dalsza migracja ludności (celem zdobycia zatrudnienia, także budowy domów – z powodu niedostosowania gruntów - podział działek) ▪ upadek WSOP – likwidacja Ośrodka Szkolenia Lotniczego ▪ powódzie (Wisła, Wieprz)

<p>funduszy z UE</p> <ul style="list-style-type: none">▪ dobra relacje z sąsiednimi gminami▪ wykorzystanie położenia geograficznego (turystyka&rekreacja)▪ zagospodarowanie brzegów Wisły Wieprza▪ możliwość wykorzystania lotniska wojskowego do celów cywilnych, rosnący popyt na usługi eko- i agroturystyczne▪ organizacja dużych imprez sportowych, kulturalnych, itp.▪ budowa centrum sportowego	
---	--

5. Założenia programu rewitalizacji dla danego obszaru wsparcia

Projektowane działania rewitalizacyjne, które zawarto w niniejszym opracowaniu będą realizowane w latach 2007 – 2010 oraz 2011 – 2015.

W ramach programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Dębłin przewidziano realizację kilkunastu projektów. Projekty te będą dotyczyć zarówno sfery przestrzennej, społecznej jak i gospodarczej. Jednocześnie niektóre z nich trudno jest jednoznacznie zakwalifikować do jednej z tych grup, ze względu na to, że podejmowane działania zająmają się ze sobą. Dodatkowo, nierzadko realizacja jednego działania warunkuje możliwość podjęcia lub stopień powodzenia innego z działań.

Myślą przewodnią projektów przewidzianych do realizacji w rewitalizowanych częściach miasta było wprowadzenie na zdegradowany obszar nowych funkcji oraz podniesienie rangi funkcji już istniejących. Dotyczy to w szczególności funkcji gospodarczych, kulturalnych i sportowych. Podejmowane działania będą ukierunkowane w największym stopniu na mieszkańców rewitalizowanych terenów, jednak dąży się również do tego, aby ich rezultaty mogły „promieniować” na inne fragmenty miasta.

5.1. Podział na projekty i zadania inwestycyjne

Obszar 2

Częściowo tereny PKP, częściowo miasta Dębłin, oraz grunty prywatne, teren przy ul. Tysiąclecia –strona północno-wschodnia i Nadatki strona wschodnia. Z pozostałych stron ograniczony szlakiem PKP.

1. Projekt: Przygotowanie strefy inwestycyjnej „Nadatki”

Okres realizacji: 2008 - 2012

Zadania:

- wykup gruntu,
- doprowadzenie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- doprowadzenie energii elektrycznej i gazu,
- budowa dróg,
- budowa oświetlenia.

Inwestycja zgodna z przygotowanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dęblin na obszarze „Nadatki”.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć – przygotowanie nowego terenu inwestycyjnego poprzez kompletne uzbrojenie terenu z przeznaczeniem na działalność gospodarczą. Stworzenie warunków dla nowych miejsc pracy. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej miasta.

Obszar A

Teren powojkowego osiedla wielorodzinnego Stawy.

1. Projekt: Przebudowa infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem ulicznym w oś. Stawy.

Okres realizacji: 2011 - 2015

Zadania:

- wykonanie nowych nawierzchni dróg osiedlowych,
- wykonanie nowych chodników
- wymiana oświetlenia drogowego.

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dęblin.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności komunikacyjnej osiedla, poprawa standardu życia na osiedlu.

2. Projekt: utworzenie domu pomocy społecznej

Okres realizacji: 2011 - 2015

Zadania:

- adaptacja budynku nr 11

- modernizacja budynku,
- zakup wyposażenia.

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dębina.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: nadanie nowej funkcji społecznej, zabezpieczenie spokojnej starości dla mieszkańców Dębina.

3. Projekt: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej Os. Stawy

Okres realizacji: 2011 - 2015

Zadania:

- budowa parkingów,
- budowa placów zabaw dla dzieci,
- prace restauracyjne terenów zielonych,
- elementy małej architektury (np. ławki, kosze na śmieci)

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa estetyki osiedla, nadanie terenom funkcji rekreacyjnej, poprawa bezpieczeństwa zabawy dla dzieci.

4. Projekt: wymiana sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Osiedlu Stawy

Okres realizacji: 2012 - 2015

Zadania:

- budowa nowej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w osiedlu.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa stanu infrastruktury komunalnej w osiedlu.

Obszar C

Obszar CENTRUM miasta obejmujący ulice: Warszawską, Niepodległości, Przechodnią, Krótka, Leśki, Wiatraczną, PCK, Rynek, Prosta, Żabią, Wąską, Piłsudskiego, Okólną, Bankową oraz częściowo Staromiejską, Grunwaldzką, Lotników Polskich, Składową i Śląską.

1. Projekt: Rewitalizacja centrum miasta Dębina

Okres realizacji: 2008 - 2012

Zadania:

- przebudowa ulic, placów, rynków, parkingów, zieleni i małej architektury w centrum miasta (ulice: Warszawska, Bankowa, Plac Orłąt Dęblińskich, Niepodległości, PCK, Rynek, Prosta, Piłsudskiego, Wąska, Żabia, Przechodnia, Okólna),

- wymiana sieci wodociągowej z rur azbestocementowych, generalny remont budynku przy ul. Okólnej 19 z dostosowaniem do funkcji publicznej - Biblioteka z centrum multimedialnym,
- przebudowa oświetlenia w ul. Niepodległości, Rynek, Piłsudskiego, Prosta, Wąska, Żabia, Przechodnia, Plac Orłąt Dęblińskich,
- instalacja monitoringu,
- modernizacja targowiska miejskiego (budowa pasaży handlowo – usługowych),
- modernizacja budynku przychodni miejskiej oraz poprawa jej wyposażenia.

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dębina.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: zmiana wizerunku centrum miasta i uczynienie go miejscem atrakcyjnym turystycznie i gospodarczo, zmiana profilu działalności gospodarczej prowadzonej w centrum miasta z rozbudową gastronomii i usług hotelarskich, zwiększenie walorów estetycznych Dębina.

2. Projekt: Renowacja i modernizacja budynku położonego przy ul. PCK 3

Okres realizacji: 2010

Zadania:

- ocieplenie budynku, remont elewacji, wymiana okien, wymiana dachu, remont schodów wejściowych z dostosowaniem do osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: realizacja projektu pozwoli na zmniejszenie zużycia energii cieplnej, przyczyni się również do polepszenia warunków pracy, zwiększenia dostępności dla osób niepełnosprawnych, wpłynie na poprawę estetyki budynku i w konsekwencji polepszenie atrakcyjności centrum miasta.

3. Projekt: Termomodernizacja budynku położonego przy ul. PCK 4

Okres realizacji: 2010

Zadania:

- docieplenie budynku, remont elewacji, remont schodów wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: realizacja projektu pozwoli na zmniejszenie zużycia energii cieplnej, zwiększenia dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz wpłynie na poprawę estetyki budynku i zwiększenie atrakcyjności centrum miasta.

4. Projekt: Adaptacja obiektów położonych przy ul. PCK 6

Zadania: 2011

- generalny remont i przebudowa istniejących budynków i dostosowanie do usług handlowych i gastronomicznych, zagospodarowanie otoczenia (zieleń, mała architektura, utworzenie ogródka gastronomicznego).

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa wizerunku i estetyki centrum miasta.

5. Projekt: Termomodernizacja budynku położonego przy ul. Rynek 34 a

Okres realizacji: 2011

Zadania:

- docieplenie budynku, wymiana okien i dachu oraz remont schodów wraz z podjazdem dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: stworzenie właściwych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, poprawa wizerunku i estetyki miasta, zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych.

Obszar D

Tereny osiedla mieszkaniowego Lotnisko wraz z zespołem pałacowo-parkowym oraz terenem fortu Dęblin.

1. Projekt: Budowa osiedlowych stref sportowo – rekreacyjnych.

Okres realizacji: 2008 - 2009

Zadania:

- budowa kompleksu boisk sportowych w os. Lotnisko.

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dęblin.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności dzieci i młodzieży do obiektów rekreacji sportowej.

2. Projekt: modernizacja i budowa ulic i chodników w ulicach: Ścibiora, Kowalskiego, Rogowskiego.

Okres realizacji: 2009 - 2010

Zadania: remont i budowa ulic i chodników w ulicach: Ścibiora, Kowalskiego, Rogowskiego.

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dębina

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności komunikacyjnej osiedla, poprawa standardu życia i bezpieczeństwa mieszkańców osiedla.

3. Projekt: budowa i modernizacja ulic Urbanowicza i Trapezowej.

Okres realizacji: 2007 - 2009

Zadania: remont i budowa ulic i chodników w ulicach: Urbanowicza i Trapezowej.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności komunikacyjnej osiedla, poprawa standardu życia i bezpieczeństwa mieszkańców osiedla.

4. Projekt: Rewitalizacja zespołu pałacowo - parkowego Jabłonowskich

Okres realizacji: 2010 - 2015

Zadania:

- wymiana nawierzchni asfaltowej alejek i uliczek na nawierzchnię żwirową lub z kamienia nieregularnego,
- modernizacja ogrodzenia z kordegardą,
- modernizacja wysepki,
- zagospodarowanie otoczenia (zieleń, mała architektura),
- wymiana oświetlenia parku,
- leczenie i pielęgnacja istniejącego drzewostanu, nasadzenia drzew i kwiatów, renowacja stawu,
- modernizacja budynku nr 8 - domek gospodarczy ogrodnika (zakres: roboty izolacyjne, elewacyjne, stolarskie, murarskie, tynkarskie, malarskie, dekarские, wymiana instalacji wod.-kan. i c.o. i elektrycznej, wraz z armaturą i osprzętem).
- modernizacja budynku nr 35 na potrzeby administracyjno – dydaktyczne uczelni (zakres: roboty elewacyjne, stolarskie, murarskie, tynkarskie, malarskie, dekarские, wymiana instalacji wod.-kan. i c.o., wentylacji mechanicznej i elektrycznej wraz z armaturą i osprzętem).

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: wraz z realizacją inwestycji polepszy się atrakcyjność oraz estetyka obszaru. Uporządkowaniu ulegnie teren zielony przyległy osiedla mieszkalnego, zwiększy się możliwość aktywniejszego i zdrowszego wypoczynku mieszkańców. Realizacja projektu o takim charakterze poprawi warunki integracji społeczeństwa oraz uatrakcyjni ich codzienny sposób wypoczynku.

Obszar F

Obszar wielorodzinnego osiedla powojkowego przy ul. 15 Pułku Piechoty "Wilków" wraz z terenami stadionu sportowego KKS Czarni Dęblin oraz obiektem dawnego internatu ZSZ Nr 2 w Dęblinie nad Wisłą.

1. Projekt: Adaptacja byłego kina „Twierdza” na potrzeby Miejskiego Domu Kultury.

Okres realizacji: 2008 - 2012

Zadania:

- generalny remont budynku byłego kina „Twierdza” przy ul. 15 PP „Wilków”,
- adaptacja budynku dla potrzeb działalności kulturalnej,
- zagospodarowanie przyległego terenu (budowa drogi dojazdowej, parkingów, porządkowanie terenów zielonych, małej architektury).

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: stworzenie właściwych warunków do prowadzenia działalności kulturalnej przez MDK, w tym organizowanie koncertów, spektakli i innych imprez dla większej liczby uczestników, zwiększenie liczby uczestników zajęć prowadzonych przez MDK.

2. Projekt: Rozbudowa i modernizacja stadionu miejskiego

Okres realizacji: 2008 - 2015

Zadania:

- przebudowa płyty głównej z drenażem i nawierzchnią z trawy syntetycznej z wyposażeniem,
- budowa pawilonu sportowego,
- elementy zagospodarowania terenu: trybuny wraz z częściowym zadaszeniem, ławki dla zawodników rezerwowych, ogrodzenie, chodniki, mała zieleń, oświetlenie.

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dęblin.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: zapewnienie bezpiecznej rekreacji i sportu, udostępnienie terenów rekreacji i sportu dla młodzieży.

Obszar G

Wielorodzinne osiedle mieszkaniowe przy ulicach Wiślanej i Stężyckiej.

1. Projekt: Budowa osiedlowych stref sportowo – rekreacyjnych

Okres realizacji: 2008 -2010

Zadania:

- budowa kompleksu boisk sportowych w oś. Wiślana

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dębina.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności dzieci i młodzieży z osiedla do obiektów rekreacji sportowej, funkcja rekreacyjna.

2. Projekt: Budowa nawierzchni drogi na Osiedlu Wiślana wzdłuż bloków 31 – 27

Okres realizacji: 2008

Zadania:

- budowa nawierzchni z kostki brukowej

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dębina.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności osiedla do sieci drogowej na terenie miasta oraz poprawa standardu życia mieszkańców.

3. Projekt: Monitoring Oś. Wiślana.

Okres realizacji: 2009 - 2010

Zadania:

- instalacja systemów monitoringu na terenie osiedla

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa bezpieczeństwa mieszkańców osiedla.

4. Projekt: termomodernizacja bloków nr 27, 29, 41, 43.

Okres realizacji: 2008 - 2010

Zadania: ocieplenie ścian zewnętrznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont dachu.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: oszczędność energetyczna.

Obszar I

Zespół Dworca Dęblin – tereny znajdujące się w środku szlaku kolejowego, po lewej i prawej stronie ulicy Dworcowej.

1. Projekt: Zagospodarowanie terenu wzdłuż ul. Dworcowej.

Okres realizacji: 2009 - 2015

Zadania:

- remont nawierzchni dróg oraz chodników w ul. Dworcowej
- budowa parkingów
- remont przystanku autobusowego,
- instalacja systemów monitoringu,
- porządkowanie przestrzeni publicznej: zieleń, mała architektura,
- odrestaurowanie zabytkowych budynków znajdujących się na tym terenie (można im nadać funkcje kulturalne, gospodarcze, społeczne i mieszkalne)

Inwestycja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dęblin.

Oczekiwane wskaźniki osiągnięć: poprawa dostępności komunikacyjnej dworca PKP, udostępnienie terenów inwestycyjnych. Realizacja projektu poprawi jakość życia mieszkańców, a ponadto zwiększy się poziom bezpieczeństwa zarówno pieszych, jak i kierowców. Poprawi to ogólną estetykę tej części miasta, która jest obecnie mocno zdegradowana.

5.2. Kryteria wyboru pilotażowych projektów

Przy wyborze zadań do pilotażu kierowano się następującymi przesłankami:

- zadanie w sposób znaczący przyczynia się do osiągnięcia założonych celów i efektów Programu, a w szczególności do tworzenia nowych miejsc pracy, rozwijania nowych funkcji obszarów objętych Programem i poprawy bezpieczeństwa i estetyki miasta,
- zadania objęte pilotażem będą realizowane na terenach, które mają uregulowany stan prawny (ich właścicielem jest Miasto),
- istnieje możliwość przygotowania niezbędnej dokumentacji projektowej wraz z wymaganymi uzgodnieniami i pozwoleniami,

- dla obszaru realizacji zadania jest zatwierdzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- realizacja zadania ułatwi bądź przyspieszy realizację innych zadań objętych Programem,
- zadanie zostało uwzględnione w planach finansowych podmiotu odpowiedzialnego za jego realizację.

6. Planowane działania w latach 2007 – 2015 na danym obszarze rewitalizowanym

1. Planowane działania przestrzenne na obszarze rewitalizowanym

- działania dotyczące rozwoju infrastruktury technicznej

- a) budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w obszarze „Nadatki”,
- b) budowa sieci elektroenergetycznej i gazowej w obszarze „Nadatki”,
- c) wymiana sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Osiedlu Stawy,
- d) budowa kanalizacji deszczowej na terenie miasta,
- e) budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w targowisku miejskim.
- f) wymiana sieci wodociągowej z rur azbestocementowych w centrum miasta.

- działania dotyczące rozwoju transportu

- a) budowa dróg w obszarze „Nadatki”,
- b) budowa oświetlenia w obszarze „Nadatki”,
- c) modernizacja dróg w Osiedlu Stawy,
- d) modernizacja chodników w Osiedlu Stawy,
- e) budowa parkingów w Osiedlu Stawy,
- f) wymiana oświetlenia drogowego w Osiedlu Stawy,
- g) przebudowa ulic i chodników w obszarze centrum miasta,
- h) przebudowa oświetlenia w obszarze centrum miasta,
- i) budowa parkingów w obszarze centrum miasta,
- j) modernizacja ulic: Ścibiora, Kowalskiego, Rogowskiego,
- k) modernizacja chodników w ulicach: Ścibiora, Kowalskiego, Rogowskiego,
- l) budowa ulic Urbanowicza i Trapezowej,
- m) budowa drogi w Osiedlu Wiślana wzdłuż bloków 31 – 27,
- n) modernizacja ulicy Dworcowej,
- o) modernizacja chodników w ul. Dworcowej,
- p) budowa parkingów przy dworcu PKP,

q) remont przystanku autobusowego znajdującego się przy ul. Dworcowej

- działania dotyczące rozwoju infrastruktury społecznej, kulturalnej, turystycznej

- a) remont i przystosowanie budynku nr 11 w osiedlu Stawy na dom pomocy społecznej,
- b) modernizacja budynku przychodni miejskiej oraz poprawa jej wyposażenia,
- c) remont i przystosowanie budynku przy ul. Okólnej 19 do pełnienia funkcji biblioteki miejskiej z centrum multimedialnym,
- d) remont budynku byłego kina twierdza i przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnej (utworzenie Miejskiego Domu Kultury),
- e) odrestaurowanie zabytkowych budynków znajdujących się przy ul. Dworcowej
- f) rewitalizacja zespołu pałacowo – parkowego Jabłonkowskich

2. Plan działań gospodarczych na obszarze rewitalizowanym

- działania dotyczące rozwoju przedsiębiorczości

- a) stworzenie strefy inwestycyjnej „Nadatki”,
- b) przebudowa targowiska miejskiego (budowa pasażu handlowo – usługowych),
- c) zmiana profilu działalności gospodarczej w centrum miasta z rozbudową gastronomii i usług hotelarskich.

3. Plan działań społecznych na obszarze rewitalizowanym

- działania dotyczące przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu

- a) utworzenie domu pomocy społecznej w osiedlu Stawy,

- działania dotyczące walki z patologiami społecznymi

- a) instalacja systemu monitoringu w osiedlu Wiślana,
- b) instalacja systemu monitoringu w obszarze Dworca PKP,
- c) instalacja systemu monitoringu w centrum miasta.

- działania na rzecz aktywizacji środowisk dziecięcych i młodzieżowych

- a) budowa kompleksu boisk sportowych w osiedlu Lotnisko,
- b) budowa kompleksu boisk sportowych w osiedlu Wiślana,
- c) rozbudowa i modernizacja stadionu miejskiego,
- d) stworzenie właściwych warunków do prowadzenia działalności kulturalnej przez MDK, zwiększenie liczby uczestników zajęć prowadzonych przez MDK.

- działania dotyczące rozwoju zasobów ludzkich

- a) organizacja kursów językowych w celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych,

- b) organizacja kursów zawodowych dla osób bezrobotnych,
- c) szkolenia i kursy dla osób dorosłych w celu podwyższenia kwalifikacji zawodowych,
- d) stworzenie infrastruktury umożliwiającej dostęp mieszkańców do sieci internetowej i nowoczesnych technologii.

7. Plan finansowy realizacji rewitalizacji

Przewidywanymi źródłami finansowania zadań będą:

- 1) środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w szczególności działanie 3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego,
- 2) środki własne budżetu miasta lub innych beneficjentów,
- 3) budżet właścicieli nieruchomości,
- 4) kredyty bankowe,
- 5) środki z innych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, między innymi Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (Priorytet I – Gospodarka Wodno – Ściekowa) oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
- 6) Wojewódzki, powiatowy i gminny fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- 7) inne środki finansowe, włączając środki własne właścicieli nieruchomości i innych osób fizycznych.

W przyszłości miasto zamierza starać się o uzyskanie dostępu do dalszych źródeł finansowania rewitalizacji. Szczególnie liczy się na możliwość korzystania z kredytów Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego a także kredytów komercyjnych banków polskich.

Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięcia planowanego w ramach rewitalizacji obszarów miejskich w Dęblinie z uwzględnieniem źródeł finansowania przedstawiono w poniższej tabeli. Przedstawiono w niej zadania inwestycyjne i ich finansowanie w latach 2007 – 2015.

lp	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Obszar	Termin realizacji	Koszt ogółem (zł)	Środki własne (zł)	EFRR (zł)	Inne (zł)
1	Przygotowanie strefy inwestycyjnej „Nadatki”	Miasto Dęblin	2	2008-2012	2.500.000	375.000	2.125.000	
2	Przebudowa infrastruktury drogowej wraz z oświetleniem ulicznym w Oś. Stawy	Miasto Dęblin	A	2011-2015	3.000.000	750.000	2.250.000	
3	Utworzenie Domu Pomocy Społecznej w Oś. Stawy	Miasto Dęblin	A	2011-2015	5.000.000	1.250.000	3.750.000	
4	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Oś. Stawy	Miasto Dęblin	A	2011 - 2015	200.000	30.000	170.000	
5	Wymiana sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w Oś. Stawy	Miasto Dęblin	A	2012 - 2015	2.000.000	300.000	1.700.000	
6	Rewitalizacja Centrum Miasta	Miasto Dęblin	C	2008 - 2012	12.050.000	1.807.500	10.242.500	
7	Renowacja i modernizacja budynku przy ul. PCK 3	Inwestor prywatny	C	2010	67.000	10.050	56.950	
8	Termomodernizacja budynku przy ul. PCK 4	Inwestor prywatny	C	2010	15.000	2.250	12.750	
9	Adaptacja budynku położonego przy ul. PCK 6	Inwestor prywatny	C	2011	122.000	18.300	103.700	
10	Termomodernizacja budynku przy ul. Rynek 34a	Inwestor prywatny	C	2011	41.000	6.150	34.850	
11	Budowa osiedlowych stref sportowo – rekreacyjnych w Oś. Lotnisko	Miasto Dęblin	D	2008 - 2009	550.000	82.500	467.500	
12	Modernizacja ulic i chodników w ulicach: Ścibiona, Kowalskiego i Rogowskiego	Miasto Dęblin	D	2009 - 2010	1.030.000	154.500	875.500	
13	Budowa ulic Urbanowicza i Trapezowej	Miasto Dęblin	D	2007 - 2009	700.000	105.000	595.000	

14	Rewitalizacja zespołu pałacowo - parkowego Jabłonkowskich	Wyższa Szkoła Oficerska Sił Powietrznych, Miasto Dęblin	D	2010 - 2015	10.900.000	1.635.000	9.265.000	
15	Adaptacja byłego kina „Twierdza” na potrzeby Miejskiego Domu Kultury	Miasto Dęblin	F	2008 - 2012	3.500.000	525.000	2.975.000	
16	Rozbudowa i modernizacja stadionu miejskiego	Miasto Dęblin	F	2008 - 2015	1.000.000	150.000	850.000	
17	Budowa osiedlowych stref sportowo – rekreacyjnych w Oś. Wiślana	Miasto Dęblin	G	2008 - 2010	550.000	82.500	467.500	
18	Budowa nawierzchni drogi na Osiedlu Wiślana wzdłuż bloków 31 - 27	Miasto Dęblin	G	2008	150.000	150.000		
19	Monitoring Oś. Wiślana	Miasto Dęblin	G	2009 - 2010	30.000	30.000		
20	Termomodernizacja bloków nr 27, 29, 41, 43 w Oś. Wiślana	Miasto Dęblin Wspólnota Mieszkaniowa	G	2008 - 2010	2.400.000			
21	Zagospodarowanie terenu wzdłuż ul. Dworcowej	Miasto Dęblin	I	2009 - 2015	10.000.000	1.500.000	8.500.000	

8. System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Ważnym elementem decydującym o skuteczności realizacji założeń i celów każdego dokumentu planistycznego jest skuteczny i przemyślany system jego wdrażania.

W ramach Urzędu Miasta został powołany zespół ds. realizacji projektów dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej oraz europejskich Mechanizmów Finansowych. Brał on aktywny udział w opracowaniu założeń Programu i pełni funkcję ciała doradczego dla Burmistrza Miasta Dębina w przedmiotowej kwestii.

Główną rolę w przygotowaniu odpowiednich wniosków aplikacyjnych, zgodnych z formatem wniosku do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO, odegrają pracownicy Urzędu Miasta, którzy będą odpowiedzialni za pełny nadzór nad realizacją zadań, w których jako beneficjent występuje Miasto. Główną rolę w tym procesie odgrywają pracownicy Wydziału Rozwoju Miasta i Inwestycji, Wydział Finansowy oraz poszczególne wydziały merytoryczne.

Pracownicy Wydziału Rozwoju Miasta i Inwestycji będą odpowiedzialni min. za:

- przygotowanie dokumentacji technicznej (nadzór nad pracami projektantów i innych zewnętrznych ekspertów), studiów wykonalności oraz wszystkich innych załączników niezbędnych do realizacji projektu,
- nadzór techniczny i merytoryczny nad Inżynierem Projektu,
- przygotowanie wniosków według obowiązujących procedur i zasad oraz złożenie ich w odpowiednim terminie w Instytucji Wdrażającej dany program,
- współpracę z jednostkami podległymi realizującymi projekty finansowane z budżetu Miasta (pomoc tym jednostkom w przygotowaniu dokumentacji),
- współpracę z samorządem powiatowym i regionalnym,
- przygotowanie odpowiedniej dokumentacji niezbędnej w razie przeprowadzenia kontroli realizacji projektów przez instytucje uprawnione,
- nadzór nad właściwym wdrażaniem LPR (monitoring),
- przygotowanie i wykonanie przetargów,
- zgodną z wymogami funduszy strukturalnych archiwizację dokumentacji,
- opracowywanie zgodnie z zapisami umów finansowania projektów okresowych, rocznych i końcowych raportów monitoringowych z realizacji projektów,
- zapewnienie właściwej promocji projektów, ze szczególnym uwzględnieniem faktu zaangażowania środków unijnych.

Nadzór nad całością realizowanych projektów sprawuje Burmistrz Miasta, natomiast nadzór nad kwestiami finansowymi związanymi z realizacją projektów sprawuje Wydział Finansowy oraz Skarbnik Miasta, który kontrasygnuje wszystkie dokumenty. Ponadto na potrzeby każdego projektu powołany będzie zespół zadaniowy, którego działania będzie koordynował naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta i Inwestycji.

Do głównych zadań pracowników odpowiedzialnych za finanse należy m.in.

- opracowanie harmonogramów płatności,
- dbałość o zabezpieczenie wydzielonych subkont na potrzeby realizowanych zadań,
- właściwe opisywanie faktur,
- przygotowanie i/lub akceptacja wniosków o refundację poniesionych wydatków ze środków funduszy strukturalnych, budżetu państwa i innych źródeł zgodnie z określonymi przez dysponentów zasadami,
- dokonywanie płatności na rzecz wykonawców robót,
- dokonywanie płatności na rzecz innych jednostek zaangażowanych w realizację projektów.

Beneficjent końcowy realizujący projekt w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji korzystając ze środków pomocowych Unii Europejskiej odpowiedzialny będzie również za poprawność wydatkowania środków przeznaczonych na dany projekt.

W szczególności beneficjent końcowy będzie odpowiedzialny za to, że:

- wybór wykonawcy oraz procedura zawarcia z nim umowy nastąpi zgodnie z postanowieniami ustawy „Prawo zamówień publicznych”, zestawienie wydatków będzie dokładne i prawdziwe, a wyniki zostaną uzyskane z systemów księgowania,
- umowa z wykonawcą będzie zawierana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz zasadami wdrażania funduszy strukturalnych, m.in. w ramach RPO,
- projekt będzie wdrażany zgodnie z zawartą umową o przyznanie dofinansowania,
- poczynione wydatki dotyczyć będą operacji faktycznie dokonanych.

9. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

9.1 Zestaw wskaźników do oceny wdrażania planu

Do oceny realizacji projektu przyjmuje się trzy rodzaje wskaźników:

- a) Wskaźniki produktu
- b) Wskaźniki rezultatu
- c) Wskaźniki oddziaływania

Wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania są wskaźnikami narzuconymi przez dyrektywy Unii Europejskiej. Poniżej przedstawione zostały możliwe wskaźniki, które mogą zostać wykorzystane w projektach, realizowanych na terenie Miasta Dębina.

Jako **wskaźniki produktu** w programie rewitalizacji można przyjąć następujące wskaźniki:

- Liczba zrewitalizowanych obszarów (szt.);
- Powierzchnia zrewitalizowanych obszarów (ha);
- Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg na obszarach objętych rewitalizacją (km);
- Długość wybudowanych/przebudowanych chodników (m);
- Długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km);
- Liczba wybudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej (szt.);
- Powierzchnia wybudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej (m²);
- Liczba budynków poddanych renowacji (szt.);
- Powierzchnia budynków poddanych renowacji (m²);
- Liczba budynków poddanych remontowi/przebudowie infrastruktury technicznej (szt.);
- Długość wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury komunalnej w zakresie ochrony środowiska (km);
- Powierzchnia usługowa w budynkach poddanych renowacji (m²);
- Liczba budynków przebudowanych/wyremontowanych na cele edukacyjno-społeczne (szt.);
- Powierzchnia terenów rewitalizowanych przeznaczonych na małą infrastrukturę (m²);

- Liczba obiektów zmodernizowanych na cele kulturalne i turystyczne (szt.);
- Powierzchnia obiektów zmodernizowanych na cele kulturalne i turystyczne (m²);
- Liczba nowych miejsc noclegowych (szt.);
- Powierzchnia wyremontowanej i przebudowanej infrastruktury publicznej na terenie rewitalizowanym (ha).

Wskaźnikami rezultatu mogą być:

- Liczba przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie zrewitalizowanym (szt.);
- Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki (szt.);
- Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych (szt.);
- Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej (osoby);
- Powierzchnia usługowa faktycznie wykorzystywana (m²);
- Liczba nowych punktów usługowych na terenach zrewitalizowanych (szt.);
- Liczba przestępstw w mieście (szt.);

Wskaźnikami oddziaływania mogą być:

- Liczba mieszkańców na terenach zrewitalizowanych
- Liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki
- Stałe miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki
- Wskaźnik wykształcenia wśród mieszkańców terenów zrewitalizowanych
- Liczba absolwentów szkół średnich na terenie zrewitalizowanym
- Liczba utrzymanych miejsc pracy (w okresie 2 lat)
- Liczba utrzymanych punktów usługowych (w okresie 2 lat)

9.2. Zasady monitorowania i aktualizacji programu

W celu sprawnego i efektywnego przeprowadzenia rewitalizacji terenów miejskich w Dęblinie, realizator projektu będzie monitorował zarówno wydatki, jak i efekty rzeczowe realizowanych przedsięwzięć inwestycyjnych. Monitorowanie to będzie polegało na systematycznym zbieraniu, raportowaniu i interpretowaniu danych opisujących postęp i efekty realizowanego zadania. Będzie ono również obejmowało roczne i końcowe sprawozdania z realizacji projektu. W zależności od charakteru dostarczonych danych przeprowadzany będzie monitoring rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy dostarczać będzie informacji o postępie we wdrażaniu programu rewitalizacji, co umożliwi ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w RPO. Monitorowanie będzie polegało na weryfikacji wskaźników produktu i rezultatu. Wszystkie wskaźniki będą mierzone cyklicznie, z różną częstotliwością. Częstotliwość pomiaru będzie zależeć od kategorii wskaźnika i od poziomu jego pomiaru w strukturze wdrażania. Wartości wskaźników produktu określa się każdorazowo w składanym sprawozdaniu z realizacji, natomiast wskaźników rezultatu z zasady w sprawozdaniach rocznych i na zakończenie realizacji.

Z kolei monitoring finansowy pozwoli na zebranie informacji o finansowych aspektach realizacji programu. Umożliwi to dokonanie oceny sprawności wydatkowania środków finansowych. Monitoring ten będzie się odbywać na podstawie danych ze sprawozdań – okresowych, rocznych oraz końcowych (obejmujących projekt, działanie, program operacyjny). Sprawozdania te będą obejmowały dane o wydatkach poniesionych w okresie objętym sprawozdaniem, wydatkach poniesionych od początku realizacji zadania i stopniu realizacji zadania.

Jednostką odpowiedzialną za monitorowanie Programu będzie zespół zadaniowy ds. rewitalizacji. Okresowa i końcowa ocena realizacji Programu będzie dokonywana przez Radę Miasta na podstawie przedstawionych przez Burmistrza raportów z realizacji Programu.

Program jest swego rodzaju strategią rozwoju zbudowaną dla określonego w nim obszaru, będzie podlegał aktualizowaniu wraz ze zmieniającymi się warunkami wpływającymi na jego realizację. Proces aktualizacji Programu będzie się opierał na zasadach wypracowanych w trakcie jego tworzenia, tzn. z inicjatywą wprowadzenia zmian będzie mógł wystąpić każdy podmiot, który w jakikolwiek sposób jest związany z obszarem realizacji Programu, za techniczne przygotowanie wszelkich niezbędnych materiałów będzie odpowiedzialny zespół zadaniowy, który po uzgodnieniu przygotowanych dokumentów z Burmistrzem przedstawi je Radzie Miasta do zaakceptowania, która podejmie ostateczną decyzję w zakresie akceptacji proponowanych zmian.

9.3 Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Powodzenie działań realizowanych w ramach programu rewitalizacji wymaga współpracy wielu podmiotów, nie tylko z sektora publicznego. Władze Dębina będą dążyć do jak największego zaangażowania w działania rewitalizacyjne organizacji pozarządowych oraz podmiotów prywatnych poprzez różnego rodzaju porozumienia i umowy.

Zakładamy, że system komunikacji społecznej w Programie będzie opierał się na:

- aktywnym uczestnictwie strony przekazującej informacje oraz dążeniu do uzyskania interakcji ze strony odbiorcy informacji,
- nadawaniu informacji formy jak najlepiej dostosowanej do odbiorcy, do którego jest kierowana,
- używaniu różnych kanałów i sposobów komunikacji (bezpośrednie rozmowy, spotkania informacyjne i konsultacyjne, raporty dotyczące realizacji Programu, uczestnictwo w sesjach Rady Miejskiej, na których będą omawiane zagadnienia związane z Programem, informowanie poprzez miejską stronę internetową, ulotki i inne materiały drukowane).